

Metodická príručka

k učebnici náboženskej výchovy

Chlieb z neba

pre 3. ročník základných škôl –

evanjelické a. v. náboženstvo

Materiál spracovaný s finančnou podporou z Hoffnung für Osteuropa

Logo Hoffnung

Autor: PaedDr. Ingrid Petkovská

Recenzent: Mgr. Štefan Kiss

Ilustrácie: Mgr. Ondrej Petkovský, PhD.

Fotografie: internet (public domain)

Schvaľovacia doložka:

Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku uznesením č.67/4-2009 z 2.10.2009 schválilo učebné osnovy a štandardy z náboženskej výchovy/evanjelického náboženstva a. v. pre štátny vzdelávací program. Na základe tohto uznesenia, zákona 245/2008 Z.z. §13 ods. 1 a Dohody 395/2004 Z.z. čl. 2 ods. 8 vydáva ECAV na Slovensku schvaľovaciu doložku pre metodickú príručku pre 3. ročník základných škôl.

ISBN

Obsah

Príhovor.....	
Návrh časovo-tematického plánu.....	
Všeobecná charakteristika vyučovania náboženskej výchovy v treťom ročníku.....	
Kooperatívne vyučovanie.....	
Inscenačná metóda.....	
Opravy v druhom vydaní učebnice Chlieb z neba.....	
Opravy druhého vydania pracovného zošita pre tretí ročník.....	
Rozpracované vyučovacie hodiny náboženskej výchovy v treťom ročníku.....	
1. Ježišovo verejné pôsobenie.....	
Pokúšanie Ježiša na púšti.....	
Povolanie učeníkov.....	
2. Pán Ježiš mení životy ľudí.....	
Bohatý mládenec.....	
Ježiš a Samaritánka.....	
Zacheus.....	
3. Pán Ježiš vyučuje.....	
Podobenstvo o štvorakej pôde.....	
Podobenstvo o talentoch.....	
Podobenstvo o desiatich pannách.....	
Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi.....	
Podobenstvo o stratenom synovi.....	
O farizejovi a publikánovi.....	
Podobenstvo o zlých vinohradníkoch.....	
4. Pán Ježiš uzdravuje.....	
Uzdravenie stotníkovho sluhu.....	
Uzdravenie slepého pri Jerichu.....	
Uzdravenie slepého pri Betsaide.....	
Uzdravenie hluchonemého.....	

Kanaánska žena.....	
Uzdravenie malomocného.....	
5. Pán Ježiš robí divy.....	
Svadba v Káne Galilejskej.....	
Vzkriesenie Jairovej dcéry.....	
6. Pán Ježiš hovorí o sebe.....	
Dobrý pastier.....	
Vínny kmeň.....	
7. Ježišovo dielo vykúpenia.....	
Posledná večera.....	
Ježiš v Getsemane.....	
Ježišova smrť.....	
Vzkriesenie.....	
8. Cirkev je miesto, kam patrím ja.....	
Misijný príkaz a vstúpenie.....	
Krst kráľovského dvorana.....	
Peter a Kornelius.....	
Poriadok služieb Božích.....	
Diakon Štefan.....	
Saulovo obrátenie.....	
Opakovanie.....	
Prílohy.....	
Doplňujúci materiál pre žiakov.....	
Literatúra.....	

Milí učelia,

pokračovaním metodických príručiek na vyučovanie náboženskej výchovy pre prvý a druhý ročník základnej školy je publikácia, ktorú držíte v rukách. Obsahuje poznatky o zručnostiach žiakov tretieho ročníka, užitočné informácie o kooperatívnom vyučovaní (skupinovej práci) a inscenačnej metóde, opravy chýb v druhom vydaní učebnice i pracovného zošita, a samozrejme, rozpracované jednotlivé hodiny podľa tém učebnice Chlieb z neba v súlade s platnými učebnými osnovami našej cirkvi. Opäť sú do príprav k témam navrhnuté doplňujúce úlohy i rozširujúce informácie. V druhej časti nájdete prílohy a úlohy pripravené na prefotenie pre žiakov.

Želám Vám, aby ste sa so žiakmi počas hodín rozprávali o Pánovi Ježišovi takým spôsobom, že budete cítiť Jeho svätú prítomnosť. Živá viera - meniac životy nás všetkých - však nepotrebuje iba diskusie o teologických doktrínach. Všetko sa vysvetliť nedá, mnohé vierou jednoducho detsky iba prijímame. Dôležitejší je každodenný život viery, dopytovanie sa na Božiu vôľu i Jeho dotyk a naša odovzdaná poslušnosť, než opisovanie Pána Boha poučkami. Naš život vo svojej nedokonalosti musí jasne ukazovať na Spasiteľa a svedčiť o dôvere v slovo Hospodina.

Hodiny naplnené svätosťou, milosťou, slávou i láskou Božou Vám celým srdcom od Hospodina vyprosujem.

Vaša autorka

Časovo-tematický plán prosím vložiť - prikladám v samostatnom súbore

Všeobecná charakteristika vyučovania náboženskej výchovy v treťom ročníku

Žiaci tretieho ročníka sú na rozdiel od druhákov pomerne samostatnejší a pozornejší. Vedia si potichu prečítať nový text i zadanie, a podľa neho aj pracovať. Aj keď opäť platí, že do Vianoc sa prejavujú ako druháci, na rozdiel od druhákov, radi spolupracujú s inými žiakmi. Preto v edukácii často využívame prácu vo dvojiciach i skupinovú prácu.

Striedanie rozličných aktivít je potrebné, ale tretiaci sa už dokážu dlhšie sústrediť na jednu činnosť a ich celkové pracovné tempo je rýchlejšie. Napriek tomu, aj v tomto ročníku je potrebná veľká dávka trpezlivosti, individuálneho prístupu, láskavosti a modlitieb. Ak si žiakov vedíme od prvého ročníka, poznáme ich a práca s nimi je jednoduchšia. Nároky na prípravu učiteľa sú tým väčšie, o čo šikovnejších žiakov nám Pán Boh zveril. Tretiaci sú totiž vo veku, kedy skúmajú všetko okolo seba, hľadajú rozličné zaujímavosti v encyklopédiách a na internete, pamätajú si také detaily, že učiteľa častokrát svojimi poznatkami prekvapia, ba niekedy až zahanbia. Dobré je o tomto vedieť a byť o krok vpred, samozrejme podľa aktuálnych možností.

Čítanie žiakov je plynulé, tretiak by mal bez problémov prečítať plynule nahlas aj neznámy text. Kladieme dôraz na porozumenie, nie na rýchlosť čítania. Hra *Jedna veta o ilustrácii* opäť preverí, či žiaci čítali pozorne. Jeden obrázok v učebnici nie je správne nakreslený (pri téme Uzdravenie stotníkovho sluhu), čo môžeme didakticky využiť a zistiť pozornosť i porozumenie pri čítaní. Tretiaci čítajú päťkové písmo veľkosti 12,5 – 13, nič nepokazíme číslom 14. Ich písmo má začiatkom školského roka veľkosť 4 mm, na konci roka 3 mm. (Šupšáková, s. 42) Neustále dbáme na čitateľnosť nášho písma adresovaného žiakom (tabuľa, zošit, žiacka knižka,...).

Vedomosti: V slovenskom jazyku sa postupne preberajú vybrané slová, v koreni slovenských slov by na konci ročníka mali vedieť napísať správne i/i a y/y po obojakých spoluhláskach a základy niektorých slovných druhov. V matematike sa učia násobilku a delilku v obore do 20, zavádzajú čísla do 10 000, sčítajú a odčítajú v tomto obore.

Štruktúra hodiny: V treťom ročníku sa vyučovanie nesie štruktúrou podobnou s nižšími ročníkmi (podrobnejší opis nájdeme v Metodike Chlebíček a v Metodike Chlebík), doplnená je o kooperatívne vyučovanie (skupinovú prácu) i o inscenačnú metódu.

Ciele: Podrobne sú charakterizované v Metodike Chlebíček. Ku *kognitívnym* vždy patrí: Vedieť prerozprávať daný príbeh svojimi slovami a aplikovať ho do reálneho života. Ku *afektívnym* pridávame: Vnímať seba v súvislosti s príbehom, premeniť svoj život podľa návodu v príbehu. *Psychomotorické* na každej hodine navrhujem: Aktívne sa zapájať do vyučovacieho procesu. Spievať Pánu Bohu na česť a chválu. Modliť sa. Naučiť sa Biblický citát. Vypracovať úlohy v pracovnom zošite. Konkrétnejšie ciele sú rozpracované pri každej téme zvlášť.

Pozdrav: Môžeme sa na začiatku hodín zdraviť niektorým z krátkych biblických citátov...
(On vstal! On naozaj vstal!)

Modlitba sa pri modlení svojimi slovami posúva o ďalší stupeň vyššie. Námety v učebnici usmerňujú myšlienky a ponúkajú slová k modlitbe, ktorú žiaci vytvoria. Aj pri tejto aktivite môžeme v začiatku (september a október) využívať skupinovú prácu. Žiaci sa prostredníctvom nej ľahšie „rozbehnú“ a naučia vytvárať vlastné modlitby.

Ak sa modlíme vlastnú modlitbu, hovorme ju pomaly po krátkych úsekoch a nechajme žiakov vždy daný úsek zopakovať (či už nahlas alebo potichu), nech sa nacvičia v sústredenosti na modlitbu, na slová, ktoré pri modlitbe hovoríme. Cez uši, ústa a myseľ sa im obsah dostane do srdca. *Nech sa tak stane! Amen.* Naše hlasné modlitby môžeme začínať slovami, napr.:

- Obracajme sa v modlitbe k Pánu Bohu a rozprávajme sa s Ním. Spínajme naše ruky, skláňajme naše hlavy, zatvárajme naše oči a myslime na Neho.
- „Hospodine, počuj moju modlitbu, a moje volanie nech príde pred Teba!“ (Ž 102, 2)
- „Nech sú Ti po vôli reči mojich úst a rozjímania môjho srdca pred Tebou, ó Hospodine, moja skala a môj Vykupiteľ.“ (Ž 19, 15)
- Dobroreč, duša moja, Hospodinu a celé moje vnútro Jeho svätému menu.
- Veľký je Hospodin, všetkej chvály hoden a Jeho veľkosť nevýstižná.
- „Budem Ťa vyvyšovať, Bože môj, Kráľu, na večné veky dobrorečiť Tvojmu menu.“ (Ž 145, 1)
- „Haleluja! Chváľ, duša moja Hospodina! Chváliť budem Hospodina, dokiaľ žijem a spievať budem svojmu Bohu, dokiaľ tu budem.“ (Ž 146, 1 - 2)
- „Ó, Hospodine, Bože môj, si veľmi veľký, priodel si sa nádherou a velebou, rozpínaš nebo ako stan, halíš sa do svetla sťa do rúcha. Na vodách buduješ si siene, z mrakov si robíš povozy, na krídlach vetra sa uberáš.“ (Ž 104, 1 - 3)
- „Požehnaný buď Hospodin, Boh Izraela, nášho Otca, od vekov až naveky. Tvoja je, Hospodine, veľkosť, moc, dôstojnosť, sláva i velebnosť, veď Tvoje je všetko na nebi i na zemi.“ (1 Kron 29, 10 – 11- začiatok Dávidovej ďakovnej modlitby)
- „Vyšujem Teba, Pane, nad týmto dňom. Vyvyšujem Teba, Pane, nad každým človekom.“ (text piesne chváľ)
- ... čokoľvek, čo nám Pán Boh vnukne, že to žiaci potrebujú.

Každý úsek, ktorý si na začiatok vyberieme, povzbudzujem Vás, používajme opakovane (aspoň dva mesiace). On sa dostane do mysli a zapamätajú si ho žiaci, hoci sa ho nebudú učiť. Nazýva sa to mimovoľné učenie.

Schránka na námety na modlitby je vítaným pomocníkom aj v treťom ročníku.

Skupinová práca: venujem jej celú nasledujúcu kapitolu.

Rozprávanie svedectiev: Nemusíme nútiť každého žiaka každú hodinu hovoriť, ale aspoň jedno svedectvo počas hodiny je potrebné. Ak ho neponúknu žiaci, mali by sme ho porozprávať my.

Motivácia v učebnici nie je zapísaná. Môže ju tvoriť tajnička na tabuli, ktorá žiakom prezradí nejaké kľúčové slovo, číslo, myšlienku. Prestrojenie sa do oblečenia niekoho z príbehu niekedy tiež stačí, aby boli žiaci motivovaní. Alebo rozhádzané kamene, preliata voda, zaspievaná či reprodukováaná pieseň, horiaci papier, misa šošovice, chlieb či ovocie na ochutnanie...

Prerobovanie textu patrí na každej hodine k nevyhnutným častiam. Môžeme ho robiť podľa spoločne vytvorených bodov - osnovy, ktorú tvoria slová, vety či obrázky. Môžu nám pomôcť lístky s otázkami (alebo len lístky s číslami). Každý žiak (dvojica, skupina) si jednu vytiahne a odpovedá.

Práca s úlohami, v ktorých sa **dopĺňajú vynechané slová**: Najprv prečítame slová v zátvorke a zistíme, či žiaci všetkým rozumejú. Vysvetlíme si neznáme pojmy, a až potom doplníme do viet. V začiatku školského roka pracujeme frontálne - spoločne nahlas, prípadne na tabuľu, neskôr môžeme zadať aj ako samostatnú alebo skupinovú prácu. Obsahom týchto úloh väčšinou býva zhrnutie daného učiva, takže nám môžu poslúžiť aj ako poznámky do zošita, či spätná väzba k porozumeniu učiva.

Nácvik piesne je podobný odporúčaniam v nižších ročníkoch. Bude rýchlejší vzhľadom na to, že žiaci plynulejšie čítajú a v spevníčku sa nachádzajú noty i akordy.

V elementárnom kabinete (učebné pomôcky pre primárne vzdelávanie) sa nachádzajú **detské hudobné nástroje**, ktoré si na vyučovanie môžeme od vedúcej kabinetu požičiavať. Niekedy stačia paličky - ozvučené drierka, inokedy zvonkohra, triangel, bubienok, činelky. Nebojme sa použiť aj zvonkohru, kde žiakom zadáme hrať len na jednom či dvoch tónoch, zvyšné tóny vyberieme, aby žiakov nemýlili. Upozorníme žiakov, že na hudobných nástrojoch sa hrá jemne, nežne, prípadne predvedieme, akým spôsobom majú držať triangel (zavesený na jednom prste, aby sa ruka nedotýkala kovu a udiera sa kovovou tyčinkou na to určenou). Vhodnejšie je priniesť iba jeden či dva typy hudobných nástrojov, než na každú hodinu nosiť všetky existujúce druhy. Žiaci budú chcieť hrať, to znamená, že môžeme pieseň opakovať s inými muzikantmi, čo nám pomôže si ju lepšie zapamätať.

Biblický citát: Naučené biblické citáty pravidelne opakujeme. Dobré je zaviesť si taký zvyk, že pred učením nového si predchádzajúce citáty všetci spolu nahlas opakujeme v poradí, v ktorom sme sa ich učili. Na druhej hodine opakujeme prvý, na tretej prvý a druhý,... Bez opakovania v škole je márne učenie sa citátov, pretože doma si ich žiaci opakovať nebudú a nakoniec po preskúšaní aj tak zabudnú. V pamäti zostanú iba tie myšlienky z Biblie, ktoré pravidelne opakujeme. Po dvoch mesiacoch bude citátov viac, môžeme prvý - druhý z opakovania vynechať, prípadne vyberať niektoré, ktoré si zopakujeme. Najlepší spôsob je, keď učiteľ hovorí nahlas spolu so všetkými žiakmi, vtedy aj tí, ktorí sa neučili, si citát osvoja.

Rozličné námety na naučenie sa nového citátu:

- Sedíme v kruhu. Prečítame celý citát nahlas, potom zaradom, ako žiaci sedia prečíta každý jedno slovo - aktivitu opakujeme dookola aj viackrát (vždy môže vyjsť na žiaka iné slovo). Tak sa naučíme citát naspamäť.
- Skupinová práca – zadáme, aby sa v skupine naučili za čo najkratší čas všetci jej členovia – môžu sa učiť navzájom. Využívame pri krátkych myšlienkach.
- Skupinová práca – pre každú skupinku si nachystáme rozstrihané slová citátu a necháme žiakov správne ich usporiadať.
- Na tabuľu napíšeme celý citát – prečítajú ho nahlas všetci žiaci. Zotrieme jedno – ktorékoľvek - slovo a znova čítame nahlas. Zotrieme druhé slovo, prečítame, tretie – prečítame, až nakoniec zotrieme všetky slová a citát vlastne hovoríme naspamäť.
- Citát napíšeme vopred na výkres a rozstriháme ho na slová. So žiakmi pracujeme na koberci alebo na magnetickej tabuli. Postup je podobný predchádzajúcemu návrhu. Najprv poukladáme všetky slová – prečítame, potom jedno slovo otočíme prázdnu stranou nahor, prečítame,... Jednotlivé čítania v úvode aktivity robia všetci žiaci spolu, postupne môžeme poverovať skupinky, dvojice alebo jednotlivcov, aby citát prečítali. Posledné čítanie (otočené sú všetky slová) robia opäť všetci žiaci spoločne.
- Individuálna práca – každý žiak sa sám potichu učí. Tento spôsob volíme pri kratšom citáte.

Pri **hodnotení** práce na hodinách môžeme použiť aj sebahodnotenie žiakov.

Didaktické hry nájdeme aj v ďalšej kapitole, niekoľko návrhov je aj tu:

Pexeso: postavy - páry ľudí Abrahám a Sára, učeníci, dve rozličné slová z podobenstiev, ...

Hra na pravdu a nepravdu: Najprv si niekoľko (ne)pravdivých viet pripraví učiteľ a zadáva ich žiakom - napr. Bohatý mládenec odišiel *veselý*, lebo mal mnoho majetku. (*zarmútený*, *smutný*) Neskôr si aj sami žiaci môžu podobné vety pripravovať a tým oživiť

hodinu. Ak žiakov táto hra osloví, budú doma študovať Božie slovo a rozmýšľať, hľadať, čo by sa hodilo zmeniť- podnietime ňou samoštúdium a zaujatie bez donútenia. Túto hru použiť môžeme v rámci opakovania.

Vhodné je si ju pripraviť aj pre skupiny. Do obálok vložíme niekoľko (3 - 5) viet, o ktorých skupina rozhoduje, či sú pravdivé alebo nie. Môžeme mať najprv pravidlo, že pravdivá je iba jedna veta. Vety samozrejme opisujú nejakú časť z prebratého učiva, čiže hru môžeme využiť v rámci opakovania učiva i ako spätnú väzbu – preverenie vedomostí, či aktuálne prebraté učivo správne pochopili.

Čítací had: Postupne po jednej vete alebo jednom úseku čítajú jednotliví žiaci. Keď sa vystriedajú, čítajú dookola kým sa neprečíta celý daný text. Vedia to už z 1. ročníka z iných predmetov. Na náboženstve je vhodnejšie zaradiť túto hru až v treťom ročníku.

Doplňujúci materiál ponúka návrh na obohatenie hodín, niekedy ho môžeme použiť, inokedy nie, záleží od šikovnosti žiakov a ich záujmu riešiť rébusy a tajničky. Občas nám môže poslúžiť na získanie spätnej väzby o pochopení učiva či ohodnotenie známku.

Doplňujúce čítanie môžeme pripraviť vopred na osobitný papier a dať nejakému žiakovi hneď na začiatku hodiny, aby si text prečítal, pripravil a neskôr počas hodiny porozprával či prečítal.

Dramatizácia je spracovaná v doplňujúcich úlohách a niekedy obsahuje pár jednoduchých zmien kvôli lepšiemu zahratiu témy (Uzdravenie slepého pri Jerichu).

Vysvedčenie, zhodnotenie práce potrebujú aj tretiaci. Môžeme vytvoriť vlastné originálne slovné hodnotenie alebo použiť ponúknuté v závere publikácie.

Internet ponúka mnoho námetov, inšpirujeme sa opäť i na www.zborovna.sk, ku ktorej nám prístupový kód a heslo poskytne riaditeľ školy.

Kooperatívne vyučovanie

V texte metodických námetov pre jednotlivé vyučovacie hodiny sa nachádzajú námety na **skupinovú prácu**. Kooperatívna edukácia je vhodnou alternatívou popri frontálnom vyučovaní a práci vo dvojiciach, ale žiaľ, použiť ju je z časového hľadiska (kvôli náročnému a zhustenému obsahu) možné iba v jednej časti hodiny. V praxi sa mi výborne osvedčila na začiatku ešte pred motiváciou. Samozrejme, pri opakovacích hodinách je výborné, ak je celá vyučovacia jednotka realizovaná kooperatívnym vyučovaním. Veľkou motiváciou pre učiteľa je, že žiaci si prácu v skupinách – po prvotnom vyskúšaní - sami žiadajú. Je to niečo, čo ich priťahuje do školy a spoločný cieľ skupiny v mojej praxi skamarátil i úhlavných nepriateľov.

Tento druh skupinového vyučovania je charakterizovaný úlohami, prezentáciou obsahu s cieľovou skupinou na 3 - 5, maximálne 6 žiakov, ktorí sa v skupine spolu učia. Optimálny počet skupín v triede je 6 – 8.

Zoskupovanie žiakov môže byť:

- **spontánne** - v 2. polroku 2. ročníka, alebo keď sa s kooperatívnym vyučovaním začína; žiaci sa zaraďujú do skupín sami.
- **náhodné** – používa sa málokedy; učiteľ náhodne vyberá žiakov do skupín.
- **usmerňované** - najčastejšia forma skupinového vyučovania; učiteľ vyberá a zaraďuje žiakov do skupín podľa IQ, rozhladu či talentu v jednotlivých disciplínach, záujmov, fyzických zručností, čitateľských a pamäťových schopností,...
- **heterogénne** – do skupiny zaraďujeme žiakov rozličných schopností, záujmov, IQ, pohlavia...
- **homogénne** - do skupiny zaraďujeme žiakov rovnakých schopností, záujmov, IQ, pohlavia...

Stabilita skupín by mala trvať aspoň pol roka, najlepšie je, ak žiaci pracujú po celý školský rok v rovnakom zložení skupín. V nasledujúcom školskom roku je vhodné a aj potrebné, aby sme zloženie skupín zmenili.

Najtypickejšou je skupina, kde sú zastúpení chlapci aj dievčatá s rozličnými schopnosťami, podľa možnosti aj s rôznym etnickým pôvodom. Zamerania týchto skupín môžu byť:

- *žiacky tím*, kde učiteľ zadáva problém a žiaci v skupinách ho spoločne riešia;
- *hráčsky tím*, pri ktorom znova učiteľ zadáva úlohu, žiaci spolupracujú na jej vyriešení, zároveň však skupiny medzi sebou súťažia, získavajú body podobne ako v kvízoch alebo iných vedomostných súťažiach;
- *vyučovací tím*, keď niektorí žiaci dostanú od učiteľa označenú učebnú látku a majú za úlohu ju naučiť ostatných alebo skupina dostane informačný prameň, odbornú literatúru, učebnicu, encyklopédiu, internetovú stránku, z ktorého sa dané učivo má naučiť a potom si spoločne látku vysvetľujú, objasňujú, dopĺňajú, kladú si navzájom otázky, zadávajú si konkrétne úlohy;
- *spoločne sa učiaci tím* rozdeľuje žiakov v skupine, ktorí sa síce učia spolu, ale každý člen má inú rolu – jeden organizuje, rozdeľuje prácu, druhý kreslí, tretí skúša, ďalší prezentuje prácu celej skupiny pred ostatnými spolužiakmi.

Počas praxe som so žiakmi realizovala práve hráčsky tím, kde sme po vyriešení úloh určili poradie – prvé, druhé, tretie, štvrté,... miesto. Tieto sa zapisovali do špeciálnej tabuľky vyvesenej v triede, v ktorej sa zároveň čísla sčítali a určovalo sa celkové poradie (najvyššie umiestnenie mala skupina, ktorá mala najmenšie sčítané číslo). Je možné zaviesť rozličné bonusy za osobitnú prácu, správanie, domácu prípravu – to všetko žiakov mimoriadne motivuje, pretože chcú ako skupina uspieť. Nesmieme sa báť tvoriť skupiny ani pri spojených ročníkoch. Z pedagogického hľadiska má takéto zloženie triedy pri kooperatívnom vyučovaní veľkú výhodu.

Kladné charakteristiky metód kooperatívneho vyučovania podáva Zelina (str. 119):

- každý žiak dosahuje vlastné skóre úspechu, no pozitívom je aj fakt, že sa do úvahy berie aj skupinové skóre, výsledok skupiny ako jednoliateho celku;
- kooperácia vedie k tomu, že sú viac zapojení a viac pracujú viacerí žiaci, a zároveň sa učia spolupracovať a byť zodpovední jeden za druhého, závislí jeden od druhého;
- výkony sa znásobujú – lepší žiaci učia slabších, slabší získavajú informácie a vedomosti od rovesníkov, čo je pre slabšie chápajúcich oveľa priateľnejšie a bližšie ako od učiteľa, a zároveň lepší, šikovnejší žiaci sa učia učiť iných, čím si opakujú a prehlbujú osvojené vedomosti a zručnosti.

Synergický efekt je tiež veľkým dôvodom pre rozhodnutie sa vyučovať v kooperácii. „Spočíva v tom, že výsledok (aj duševnej) práce skupiny býva spravidla väčší, ako súčet výsledkov práce členov skupiny v prípade, ak by pracovali samostatne, nezávisle od seba.“ (Turek, str. 366)

Turek (str. 366 - 367) ďalej uvádza požiadavky, ktoré by mal učiteľ rešpektovať, aby dosiahol efektívnu realizáciu kooperatívneho vyučovania:

1. *Zabezpečiť pozitívnu vzájomnú závislosť členov skupiny (spoločný cieľ, úloha,...).*
2. *Zabezpečiť vzájomný kontakt členov skupiny (usporiadanie lavíc tak, aby na seba videli).*
3. *Posilňovať osobnú zodpovednosť členov skupiny (aby bol každý člen skupiny zapojený do práce).*
4. *Zdokonaľovať interpersonálne a komunikatívne zručnosti žiakov (upevňovať priateľstvo, tmiť konflikty, podporovať neverbálnu komunikáciu, adaptovať sa na pracovné tempo spolužiakov,...).*
5. *Usmerňovať prácu skupín žiakov (efektívne využívať čas, podporovať korektné vzťahy,...).*

V mnohých prípadoch sú v ďalšej časti publikácie do skupinovej práce navrhnuté úlohy za textom, ktoré potom v priebehu čítania hlavného textu jednotlivé skupiny dopĺňajú - prezentujú.

Prácu skupinám zadeľujeme:

- *nediferencovane* – každá skupina vypracúva rovnaké úlohy;
- *diferencovane* – každá skupina vypracúva rozdielne zadania úloh.

Ak sa nevieme rozhodnúť, akú formu vybrať, začneme radšej nediferencovanou.

Praktické rady a návrhy špecifické pre náboženskú výchovu:

- volíme usmerňované heterogénne skupiny

- *diferencované zadania* volíme vtedy, keď máme pri texte *viac úloh a menej času* na ich vypracovanie. Berieme pritom ohľad na zručnosti skupín a primeranosť zadania,
- každej skupine zavedieme *zošit*, do ktorého bude vypracúvať úlohy (A4 linkovaný alebo štvorčekový – 423 alebo 425),
- pre prácu v skupinách žiakom poskytneme *dostatok času*,
- v triede vyvesíme tabuľku celkového hodnotenia skupín.

Kooperatívne učenie „vyvažuje, či kompenzuje nedostatočný dôraz tradičných škôl na spoluprácu, medziľudské vzťahy medzi učiteľom a žiakmi, medzi učiteľmi a rodičmi, medzi školou a komunitou“. (Zelina, str. 205) Náročnosť učebnej látky im však berie čas, ktorý by aktivitám tohto druhu mohli venovať. Zo sociálno-psychologického hľadiska v skupinách – v triede i mimo nej – je dôležité predchádzať nekontrolovaným sociálnym interakciám. Ich prejavom je živelnosť ako protiklad cieľavedomej výchovy. Tiež by sa malo predchádzať zneužívaniu, využívaniu a zámernému škodeniu dominantných, agresívnych a egoistických žiakov tým, ktorí sú submisívnejší, utiahnutejší a introvertní. (Zelina, str. 205)

Inscenačná metóda

„Podstata inscenačných metód spočíva v hraní rol osôb zúčastnených v určitej simulovanej sociálnej situácii. Roly môžu byť pridelené, alebo žiakmi zvolené. Simulovaná situácia sa rieši nielen v teoretickej rovine, ale priamou realizáciou za účasti aktérov. V podstate ide o problémovú metódu, ktorá sa približuje ľudskému konaniu v reálnej situácii. [...] Výchovno-vzdelávací význam inscenačných metód spočíva v tom, že sa žiaci vžívajú do roli, ktorú predvádzajú. Získavajú nové emocionálne skúsenosti, postoje, osvojujú si vhodné spôsoby reakcií vo vybraných situáciách. Používajú sa nielen s cieľmi intelektuálnymi, ale tiež s cieľom rozvíjať emocionálnu či komunikatívnu stránku osobnosti žiaka.“ (Skalková, str. 186)

„Žiaci budú hrať – inscenovať roly, zinscenujú určitú situáciu. Potom sa v diskusii pokúsia nájsť východisko zo situácie, nájsť riešenie problému. Ide teda o simuláciu situácií, ktoré sa stali, alebo ktoré sa môžu prihodiť v skutočnosti.“ (Turek, str. 262)

Podstatou je prakticky zahrať určenú rolu v danej situácii, vytvoriť rozhovor, prosbu o pomoc... Simulujeme situácie z reálneho života. Z rozličných výtvorov na tú istú tému po prezentácii v diskusii vyberieme najlepšie východisko.

Metóda je dynamická, žiaka osobne emocionálne zaangažuje. Prežívanie roly rozvíja empatiu, sociálne cítenie, konanie, prekonávanie reálnych problémových situácií (pomoc, medziľudské vzťahy, konflikty), čím sa zaraďuje medzi aj metódy

zážitkové vyučovania. V učebnici sa nachádza v úlohách, v ktorých majú žiaci tvoriť rozhovor na nejakú tému, s nejakým návrhom charakteru človeka alebo situácie (napríklad tvorba rozhovoru pri téme Uzdravenie malomocného, str. 52; vytvorenie prosby a modlitby pri téme Vzkriesenie Jairovej dcéry, str. 56; Podobenstvo o desiatich pannách – námety sa nachádzajú v rozpracovanej hodine).

Opravy v druhom vydaní učebnice Chlieb z neba

- str. 13 tretia odrážka - doplnili sme písmenko **t** - ... **Ukážte** dve cesty...
- str. 15 - v hlavnom texte **sme vymazali** riešenie prvej úlohy zobrazenej puzzlami: *Boh je Duch , a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu a v pravde.*
- str. 17 - piata odrážka - cukrík sme nahradili jablkom
- str. 26 a 31 - za margináliou sme **odstránili** slovo **Modlitba**
- str. 37 - namiesto odrážky hore pred zadaním úlohy sme doplnili **číslicu 1**, pretože v hlavnom texte sa na to odvolávame.
- str. 38 - Za margináliou je najprv text v dvoch riadkoch, ktorý sa týka modlitby zelenou, to je správne. **Ďalšie dva riadky** sme označili ako Biblický text *Kameň, ktorý..... kameňom. Ž 118, 22 do modrého rámika.*
- str. 43 - úplne hore pred zadaním prvej úlohy sme doplnili odrážku
- str. 43 - citát z Biblie - za vetou chýba bodka.
- str. 56 - **odstránili** sme hrubo vytlačené slová za margináliou - **Nedopúšťaj, svätý Bože**
- str. 65 - doplnili sme citát z Biblie na zapamätanie
- str. 67 - v druhej úlohe sme vymenili poradie viet: **Čo nám odporúča ... do pokušenia? Čítaj každé druhé písmeno. Vetu si zapíš do zošita.**
- str. 67 - za margináliu sme doplnili Biblický citát na zapamätanie
- str. 70 - v možnosti c) na začiatku chýbala hranatá zátvorka : „[Pane]
- str. 71 - v modlitbe na konci sme doplnili **Amen.**
- str. 75 v poslednej úlohe sme doplnili zadanie : **Nájdi na www.biblia.sk, doplň a nauč sa naspamäť.**
- str. 80 - číselný kód: posledné slovo má mať na začiatku namiesto číslice 5 číslicu **2**.
- str. 87 - hrubo sme vyznačili **organovou hudbou.**
- str. 90 - v básni 4. riadok oddola **sme opravili chýbajúci dĺžň** v slove **modlíme**

- str. 95 - v druhom odseku tretí riadok - za slovom cesty sme doplnili čiarku: ...vykonával misijné **cesty, na** ktorých...
- Za pieseň **Kristus Pán východ nepozná** sme vložili pieseň **Vojdite, plesajme**

Opravy druhého vydania pracovného zošita pre tretí ročník

- str. 4 - v tajničke **možnosť 4** sa vymyká z našej vierouky - boli to mudrci, nie králi a v Biblii sa nikde nepíše, že boli traja, ani ich mená Biblia neuvádza, zmenili sme to na **Kto je Spasiteľ sveta? JEŽIŠ.**
- str. 5 v 2. úlohe - **doplniť** treba **celú časť**, ktorá v tajničke na str. 4 vyjde
- str. 9 - posledná úloha má iné **zadanie, posledný mešec s 8 talentami a prázdny horný riadok vo výsledkovej tabuľke sme odstránili, .**
- str. 10 - 1. úloha už obsahuje riešenie - vymazali sme plamienky nad lampami, nech ich žiaci dokreslia,
- str. 10 - dolné otázky majú väčšie miesto na zapísanie odpovede.
- str. 12 - Zadanie hornej úlohy sme spresnili na: **Doplň slová opačného významu.**
- str. 13 osemsmerovka obsahuje dve slová oko (prečiarknuť treba len „oko“ zvisle v siedmom stĺpci), druhé vydanie obsahuje slová **ÁNO** a **MENÁ.**
- str. 17 - viac miesta na napísanie odpovede.
- str. 23 - v tretej úlohe v viac miesta na napísanie odpovede.
- str. 25 - otázka: *Čo si mali Izraelci pripraviť na cestu?* nie je v hlavnom texte zodpovedaná, tak ju žiaci nebudú vedieť, v druhom vydaní sme ju **neuviedli.**
- str. 27 - dvojicu *Ananiáš* a *Zafira* sa žiaci neučili, namiesto nich sme uviedli **Ábel a Kain**
- str. 28 - o dejoch na obrázkoch sa žiaci neučili, tak o nich nebudú môcť rozprávať, zmenili sme zadanie, aby sa žiaci oboznámili s tým, čo Pán Ježiš po svojom vzkriesení za 40 dní na zemi konal, s kým sa stretol.
- str. 30 - tajnička má väčšie okienka na napísanie písmen.
- str. 35 - vytvorili sme viac miesta na napísanie odpovede.
- str. 36 doplnili sme zadanie 2. úlohy: **„a riešenie prečítaj po stĺpcoch.“**

Rozpracované vyučovacie hodiny náboženskej výchovy v tretom ročníku

Inšpirujúca modlitba katechéta pred vyučovaním:

„Bože, dotkni sa ma! Tak, aby si sa cezo mňa skrze svoje slovo a Ducha mohol dotknúť ďalších. Tebe nie je nič nemožné. Amen.“(Westman)

Opakovanie

V úvodnej hodine si po modlitbe môžeme porozprávať zážitky z prázdnin - hlavne tie, v ktorých sa Pán Boh priznal k našim modlitbám, k našej službe, v ktorých sme cítili Jeho nekonečnú dobrotu a lásku, požehnanie a radosť.

Pracovný zošit:

☞ K otázkam: Na Vianoce, v Betleheme, Mária.

☞ Boh s nami.

☞ Pán Ježiš Kristus

1. Ježišovo verejné pôsobenie

Pokúšanie Ježiša na púšti

Ciele:

Kognitívny: Zopakovať učivo o krste Pána Ježiša. Vedieť prerozprávať príbeh pokúšania Pána Ježiša na púšti diablom.

Afektívny: Uvedomiť si Ježišovu poslušnosť voči Pánu Bohu. Chápať zmysel ovládania Božieho slova pre svoj život.

Psychomotorický: viesť k návyku poznávania Božieho slova a pravidelného čítania Biblie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, mediálna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: internet

Modlitba: Vhodné je, aby sa učiteľ pomodlil svojimi slovami. Spoločná veršovaná modlitba vhodná na začiatok vyučovania.

Skupinová práca: Podľa množstva času, ktorý chceme skupinovej práci venovať sa rozhodneme zadať buď jednotnú prácu všetkým skupinám, alebo diferencovanú - každá skupina bude riešiť iné úlohy. Použijeme otázky z opakovania na str. 4 a 5.

Riešenia:

1. c) (a - Izáka, b - Ézava a Jáкова, d - Pána Ježiša, Kain, Ábel, Šét), 2. f), 3. e), 4. b) (za chlieb a šošovicu predaj Ézav Jákovovi prvorodenstvo, mannu a prepelice jedli Izraelci počas putovania púšťou - pokrm od Hospodina), 5. a), 6. c), 7. a), c), d), 8. a).

- Správne tvrdenia: **Ján krstil Ježiša**, Ježiš krstil Jána, **krst prebiehal v rieke Jordán**, krst prebiehal v rieke Eufrat, **Ján Krstiteľ krstil vodou na pokánie**, **Ján sa zdráhal pokrstiť Ježiša**, Ján Krstiteľ nekrstil Ježiša, pri krste Pána Ježiša sa nekonali žiadne zázraky, **pri krste Pána Ježiša sa otvárali nebesá**, **pri krste Pána Ježiša na Neho zostúpil Duch Svätý v podobe holubice**
- Nech sami žiaci skúsia, či vedia vetu dokončiť.
- Marek zapísal slová, ktoré „počul“ Pán Ježiš, boli adresované Pánovi Ježišovi.

Mk 1, 11: Ty si môj milovaný Syn, v Tebe sa mi zaľúbilo.

Matúš poznamenal slová tak, ako ich „počuli“ učeníci. Mt 3, 17: Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo.

V Mt 3, 17 sa Pán Boh prihovára ostatným, ktorí boli svedkami krstu Pána Ježiša, v Mk 1, 11 sa prihovára Pánovi Ježišovi Kristovi - Jemu adresuje tie slová.

Motivácia: Cítilli ste už niekedy poriadny hlad? Ako dlho ste nejedli? Aký to bol pocit? Je zdravé nejest? Čo znamená postiť sa? V Biblii pôst obyčajne znamená určitú dobu žiť bez jedla a pitia, (napr. Est 4, 15 - 16 Ester povedala, aby odpovedali Mordochajovi: Choď, zavolaj všetkých Židov, ktorých nájdeš v Šúšáne, a postite sa za mňa: nejedzte ani nepite za tri dni, vo dne ani v noci.), nielen iba vynechať niektoré potraviny. O pôste bude reč aj dnes.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii: Pán Ježiš stojí na vysokom vrchu, kde Mu diabol ponúkal kráľovstvá sveta, ak by sa diablovej Pán Ježiš klaňal.

K otázkam za textom:

- Trikrát.
- Božím slovom.
- Pozná.
- Voľný rozhovor vedený k čítaniu Biblie a poznávaniu Božej vôle pre svoj život skrze Božie slovo, poznávanie múdrosti, ako odolať satanovi v pokušeniach.
- Tak ako Boží Syn - Božím slovom a ešte modlitbou.
- Musíme denne čítať Bibliu, aby sme Božie slovo poznali.
- Otcovi v nebesiach.
- Môžu sa naučiť aj všetky tri:
 - * Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích. Mt 4, 4
 - * Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha. Mt 4, 7

✱ Pánovi, svojmu Bohu budeš sa klaňať a len Jemu samému budeš slúžiť! Mt 4, 10

- Ak žiaci nevedia ihneď odpovedať, môžeme si povedať slová modlitby Pánovej - spoločne nahlas a postupne určovať, ktorá prosba by to mohla byť.
- Spätná väzba, či sme v predchádzajúcej úlohe dobre určili.
- Vysvetlenie k takýmto typom úloh nájdeme v úvode publikácie na **str. ... (odsek Práca s úlohami)**

Pokúšanie Pána Ježiša bolo **skúškou**, v ktorej Pán Ježiš jednoznačne **obstál**. Pokúšenie prichádza na **každého** človeka. My, ktorí **veríme** v Ježiša Krista, máme **múdrosť** pri odolávaní pokušeniam diabla, bohatstvu tohto **sveta** a vlastného **tela**. Pán Ježiš nám dáva pri čítaní Biblie **múdrosť** rozoznávať dobré od **zlého**, silu **odolať** zlému. Učí nás, ako žiť, aby sme odolali **pochybnostiam**.

Doplňujúce čítanie a úlohy:

O pôste: S pôstom súvisí aj obrad. Existovali výročné pôsty, Židia sa postili v deň zmierenia. Po exile boli ustanovené štyri ďalšie výročné pôsty. Pôstom sa vyjadroval zármutok, skrúsenosť, pokora či potrestanie samého seba. Pôst bol často vyhlasovaný v situácii, ktorá vyžadovala vedenie a pomoc od Hospodina. Pôst mohol byť zástupný. Pán Ježiš predpokladal, že sa Jeho poslucháči postia, učil ich, aby sa pri tom obracali k Bohu, nie k ľuďom. Keď sa Pána pýtali, prečo sa Jeho učeníci nepostia ako učeníci Jána Krstiteľa a farizejov, Pán Ježiš pôst nezavrhol, ale povedal, že to Jeho učeníkom neprislúcha, „kým je ženích s nimi“ (Mt 9, 14 - 17, Mk 2, 18 - 22, L 5, 33 - 39). Neskôr sa budú môcť postiť ako ostatní. (Douglas, str. 853)

1. Blahoslavený **muž**, ktorý vytrvá v **pokúšení**, lebo keď sa **dosvedčil**, dostane veniec **života**, ktorý zaslúbil Pán tým, čo Ho **milujú**. Každý je **pokúšaný** tým, že ho vlastná **žiadosť** zachvacuje a **zvádza**. Žiadosť potom, keď **počala**, porodí **hriech** a hriech - vykonaný - splodí **smrť**. Jak 1, 12-15

2. ABY SME ODOLALI DIABLOVI, MUSÍME POZNAŤ BOŽIE SLOVO NAPÍSANÉ V BIBLII!

3. 40

4. *kráľovstvá* - Pánovi, svojmu Bohu, budeš sa klaňať a len Jemu samému budeš slúžiť!

chleby - Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích,

anjeli - Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha!

Pieseň KTS 131: str. 100 v učebnici, bubienok

Biblický citát: Jeden z troch, ktoré Pán Ježiš odpovedal diablovei. Pridáme žiakom odkaz na Biblickú knihu, kapitolu a verš.

Pracovný zošit:

☞ Ján Krstiteľ volá ľudí ku pokániu a ku krstu. Ján Krstiteľ krstí Pána Ježiša. Pán Ježiš na púšti. Anjeli na púšti po pokúšaní diablom Pánovi Ježišovi posluhujú.

☞ Povieme žiakom, kde sa ktorý citát nachádza, nech si odkaz na Bibliu zaznačia na koniec každého textu:

✱ Nie samým **chlebom** bude človek **žiť**, ale každým **slovom**, ktoré vychádza z úst **Božích**. Mt 4, 4

✱ Nebudeš **pokúšať** Pána, svojho **Boha**. Mt 4, 7

✱ **Pánovi**, svojmu **Bohu** budeš sa **klaňať** a len Jemu samému budeš **slúžiť**! Mt 4, 10

☞ Identická úloha ako v učebnici, takže samostatne ju určite všetci žiaci zvládnu: Neuved' nás do pokúšenia!

Modlitba: Podľa vzoru v učebnici, Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Prineste si učebnicu Chlebiček a nožnice. Zopakujte si mená 12 učeníkov Pána Ježiša.

Hodnotenie

Povolanie učeníkov

Ciele:

Kognitívny: Zopakovať príbeh o bohatom love rýb. Vedieť vymenovať mená učeníkov. Oboznámiť žiakov s povolaním učeníkov - kedy, kde a za akých okolností ich Pán Ježiš povolal. Vedieť o rybárstve ako zdroji obživy v tej dobe. Vedieť vysvetliť slová Pána Ježiša: „Učiním vás rybármi ľudí!“

Afektívny: Uvedomiť si potrebu nasledovania Pána Ježiša ako prioritu a túžiť sa stať Jeho učeníkom. Uvedomiť si, že každý môže slúžiť Pánu Bohu.

Psychomotorický: Vnímať význam poslušnosti voči Božiemu slovu a výzvu nasledovania Spasiteľa vo svojom živote zrealizovať.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: zrkadielko, papier s tabuľkou rozdelenou na 12 obdĺžnikov a menami učeníkov pre každú dvojicu žiakov, nožnice, obálky na rozstrihané kartičky s menami učeníkov podľa počtu dvojíc

Modlitba: Opakovanie z konca minulej hodiny. Veršovaná modlitba vhodná na začiatok vyučovania.

Skupinová práca: Pred zadáním úloh môžeme nechať žiakom čas, aby si potichu prečítali text z učebnice Chlebiček (str. 45 o Bohatom lovení ryb). Úlohy na opakovanie zo str. 7: **1a), 2. c), 3. d), 4. b), 5. c), d), e), g), 6. e), 7. b)**

Motivácia: Nadpis *Povolanie učeníkov* si môžeme vysvetliť dvomi spôsobmi - 1. práca, zamestnanie, ktoré vykonávali - ich povolanie; 2. zavolanie ich k niečomu. Tento druhý význam je správny - Pán Ježiš volal ľudí od ich pôvodného zamestnania k sebe a k šíreniu dobrej správy o Ňom a o Božom kráľovstve.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii - Rybári nič neulovili, ale Pán Ježiš im káže spustiť nanovo siete do vody.

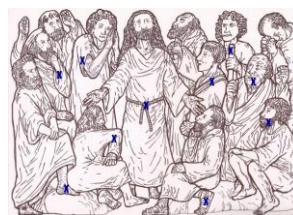
K otázkam za textom:

- Zber úrody na poli.
- Koniec sveta spojený so žatvou ľudí - na zemi žije mnoho ľudí, ale tých, ktorí by ukázali iným cestu do Božieho kráľovstva (pracovníkov) je málo. Pánom žatvy je Pán Boh. Posledný odsek si môžeme prečítať aj tak, že niektoré slová zameníme:
 - **žatva** - všetci ľudia na svete,
 - **pracovníci** - učeníci Pána Ježiša Krista, ktorí ukazujú cestu do Božieho kráľovstva, spásu a večný život,
 - **Pán žatvy** - Pán Boh,
- Šimon a Ondrej boli **rybármi**. Jakub a Ján Zebedeovci boli **rybármi**. Matúš - Lévi bol **colník**.
- Ak si mená učeníkov pamätajú z prvého ročníka, stačí si zopakovať.
- Áno, každý veriaci túži byť učeníkom Pána Ježiša, lebo to, čo prijal a neustále prijíma - odpustenie, milosť, lásku, pokoj a radosť v Duchu Svätom, večný život v Božom kráľovstve, to je niečo úžasné a sa nedá nechať si iba pre seba. Človek - obrátený veriaci túži neustále o tom všetkom rozprávať, pretože chce dopriať aj iným všetko, čo Pán Ježiš priehrštím rozdáva, aby aj tí ostatní boli obdarovaní ako deti Kráľa - Hospodina a na konci vekov aby vošli v radosť svojho Pána - do Jeho kráľovstva.

Doplňujúce úlohy:

- **Pexeso:** Každá dvojica potrebuje dve tabuľky z prílohy alebo sa zahráme pexeso.
- **Hádaj meno:** Potrebujeme 12 kartičiek s menami učeníkov (vystrihneme si ich pomocou tabuľky v doplňujúcich úlohách, ak máme čas, sami žiaci si môžu mená do tabuľky dopísať). Môžu hrať dvaja hráči - určia si poradie (napr. pomocou prstovej hry *kameň - nožnice - papier*). Kartičky pomiešame, uložíme na lavicu menom nadol, prázdnu stranou nahor. Jeden papierik oddelíme, ostane neotočený, ostatné otočíme. Žiaci si čítajú mená na otočených kartách a hádajú meno na odloženej neotočenej kartičke. Najprv háda prvý žiak, ak uhádne, vezme si kartičku s menom učeníka, ak nie pokračuje druhý žiak. Ak neuhádne nikto, kartička sa zamieša k ostatným a hra pokračuje ďalej. Ak žiak kartičku uhádol, hra pokračuje s 11 kartičkami, ktoré sa otočia menami nadol, pomiešajú, jedna sa oddelí, ostatné (10) sa otočia a háda sa meno na neotočenej kartičke. Hra sa opakuje, kým máme kartičky. Vyhráva hráč, ktorý má na konci najviac kartičiek. Túto hru môžeme hrať aj s veľkými kartami celá trieda frontálne, na koberci, alebo pomocou magnetickej tabule.

3. Na druhom, menšom si zaznačujú rozdiely, veľký si vymaľujú. Na malom sú tieto rozdiely:



Pieseň KTS 165: str. 101 v učebnici, paličky

Biblický citát: Zrkadlové písmo je citátom na zapamätanie: „Pán Ježiš povedal: Poďte za mnou a urobím vás rybármi ľudí!“ (Mt 4, 19)

Pracovný zošit:

- Peter a Ondrej, Jakub a Ján, Filip, Bartolomej, Matúš, Tomáš, Jakub Alfeov, Tadeáš, Šimon Kanaánský, Judáš Iškariotský.
- Opäť nám môže poslúžiť ako pomoc učebnica Chlebíček od str. 45 po str. 81.

Modlitba: Rozdelíme žiakom (skupinám) jednotlivé námety, necháme čas na vytvorenie modlitby, prečítame nahlas, opravíme prípadné chybičky a potom sa spoločne modlíme. Na konci je vhodná spoločná Modlitba Pánova.

Hodnotenie

2. Pán Ježiš mení životy ľudí

Bohatý mládenec

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o bohatom mládencovi.

Afektívny: Uvedomiť si, aké zlé je byť závislý na čomkoľvek svetskom (bohatstve, počítači, televízii,...). Viesť žiakov k tomu, aby si vytvárali závislosť jedine na Pánu Bohu.

Psychomotorický: Vedieť sa podeliť s inými. Cítiť radosť z rozdelenia sa.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Pomôcky: obrázok ľavy a ihly

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny. Veršovaná modlitba vhodná na začiatok vyučovania.

Skupinová práca: Za daný čas - 7' - napíšte čo najviac slov, ktoré môžeme jedným slovom pomenovať bohatstvo. (Peniaze, šperky, zlato, prstene, retiazky, honosné auto, dom, jachta,...)

Motivácia: Pozriete na ihlu. Čo môže prejsť jej uškom? Mohla by sa tadiaľ pretlačiť ľava? (Nie.) V dnešnom texte sa dozvieme, že aj to je oveľa možnejšie, než vojsť bohatému do kráľovstva nebeského.

Prečítame text, vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Bohatý mládenec sa kochá svojím bohatstvom, na stole má aj sedemramenný svietnik, ktorý sa nazýva **menora**.

K otázkam za textom:

- Božie prikázania.
- Predať majetok a dať chudobným - mať na prvom mieste v živote a v hodnotách Pána Boha, nie svoj majetok, milovať viac Hospodina ako svoj majetok. (5M 5)
- Voľný rozhovor.
- Dostať známku, akú si zaslúžim za svoje vedomosti, nechcieť lepšiu (ani horšiu). Ak chcem lepšie ohodnotenie, musím si ho svojou snahou zaslúžiť. V živote - ak pracujem usilovne a čestne, mám mať za prácu odmenu patričnej výšky. Hodný je pracovník svojej mzdy. (1 Tim 5, 18)
- **Bohatý** mládenec mal **dobrý** úmysel. Chcel sa stať **nasledovníkom** Ježiša. V jeho srdci však bolo viac **lásky** k majetku ako k Bohu.
- Iba d) je nesprávne, a), b), c), e), f), g) sú správne.

- Voľný rozhovor - na sladkostiach, na počítači, na mobile. Prejavuje sa to tak, že neustále na to myslím, priťahuje ma to, ovláda to moju slobodnú vôľu, neustále by som robil iba to jediné, túžim iba po tej veci, nič iné ma nezaujíma. „Závisieť - byť na niekoho alebo niečo odkázaný.“(Kačala, str. 933)
- Na bohatstve.
- Mať bohatstvo nie je zlé. Zlým sa stáva, keď sa bohatý človek nevie podeliť a majetok sa stane pre neho viac ako Pán Boh.
- Od Pána Boha.
- Voľný rozhovor usmernený smerom rozdeliť sa s chudobnejšími - dať na charitu, misiu...
- Nenútime žiakov hovoriť nahlas, nech radšej porozmýšľajú a ak naozaj spoznajú, že v ich živote je niečo také, dáme im návod, ako sa toho zbaviť - oľutovať a povedať všetko Pánu Bohu v modlitbe s prosbou o odpustenie a pomoc pri zbavení sa toho. Dáme žiakom možnosť povedať nám o tom v súkromí. Spolu sa pomodlíme, vypočujeme dieťa, a Pán Boh nám určite dá slová, ktoré mu máme povedať. Častokrát človek potrebuje osobne počuť: „Pán Boh ti odpúšťa v mene Ježiša Krista a zaslúbil, že ti pomôže, keď o to prosíš. Jeho slovo je pevné, pravdivé a platí naveky, tak sa vložme do Jeho svätých rúk a nechajme Ho pôsobiť.“
- Domáca úloha spoločná alebo diferencovaná - konkrétnemu žiakovi môžeme zadať - potom ohodnotiť.

Doplňujúce čítanie a úlohy:

Neženatého muža do 40. roku vtedy nazývali mládencom, dnes by sme ho pomenovali starým mládencom. **Keď sa chce človek pri sebaspytovaní pýtať, či je dobrý, musí mať najdokonalejší vzor v Bohu.** K tomu chcel Ježiš priviesť aj autora otázky. **Dobrota v činoch závisí od dobroty srdca, ducha.** Boh je dobrý, robí dobre a v tom má byť človeku vzorom. Mládenec bol zrejme bohatým dedičom a chcel byť aj dedičom večného života. **Bol blažený, ale chcel byť aj blahoslavený.** Aj to vedie k Bohu, ale tomu u boháča často prekáža mamonárstvo a aj z toho ho chce Ježiš vyviesť. Cesta k Bohu vedie cez Bohom zjavené zákazy a príkazy, Ježiš mu poukázal na desať Božích prikázaní, cituje mu od štvrtého po ôsme a dokladá: *Miluj bližneho ako seba samého.* Mt 19, 19b **V láske k ľuďom sa ešte môže skryť sebeckosť, ale v láske k Bohu nie. Ak sa aj tam skryje, to nie je láska, lebo od Boha sa učíme pravej láske. Keď chceš bez sebeckosti milovať ľudí ako seba, tak ich musíš milovať ako miluje Boh lásky.** Slová *ak chceš byť dokonalý* vedú k dvojitej morálke, lebo vraj plnenie oných prikázaní stačí k spaseniu. Mamon je veľkým bohom ľudí a sebeckosť tiež. Najvyšší stupeň - nesebeckosť, láska sa musí dokazovať nielen v rozdelení a rozdávaní majetku, ale aj v plnení výzvy *Potom vezmi svoj kríž, príď a nasleduj ma.* Tak to káže láska

k Bohu a láska Boha - obetovať nielen statky a majetky, ale aj životy, keď treba. (Osuský, str. 392 - 395)

1. Biblia ti povie všetko, čo potrebuješ vedieť o Bohu, o Pánovi Ježišovi i o večnom živote.

2. VIERU, DÔVERU A LÁSKU.

3. Po vypracovaní úlohy môžeme viesť rozhovor o tom, čo kto zakrúžkoval - teda, čoho by sa vedel vzdať.

Pieseň KTS 229: str. 102 v učebnici - prstové činelky; *Judášom v srdci* - zradcom, ktorý sa tvári, že je priateľom.

Biblický citát: Odporúčame učiť sa ho až po vyriešení úloh v pracovnom zošite. „Predsa ak ťava, keď nesie ťarchu a neprejde vtedy uchom ihly, totiž malou jeruzalemskou bránou, ktorú takto menovali, tak ani boháč, keď ho ťaží bohatstvo. Nie on má klesať pod jeho ťarchou do pekla preč od Boha, ale má vládnuť nad bohatstvom a dvíhať sa k Bohu. Ťava bola najväčšie zviera v Palestíne. Apoštol Pavel lakomstvo po bohatstve nazval modloslužobníctvom.“ (Kol 3, 5) (Osuský, str. 394)

Pracovný zošit:

☞ 1. kajať, 2. jablko, 3. podobenstvá, 4. v prvom vydaní - Melicher, v druhom vydaní - Ježiš, 5. púšť, 6. archa - toto slovo asi nebudú žiaci poznať, 7. Jozef, 8. Mojžiš, 9. Zacheus (učiť sa budú na nasledujúcich hodinách), 10. prosiť, 11. holubica, 12. Chaldejský (neučili sa), 13. Óbed - Chlebič str. 46, 14. Samson, 15. Goliáš, 16. kohút, 17. Golgota, 18. Babylonská (neučili sa) - riešenie - **ťave prejsť uchom ihly** - doplníme do druhej úlohy na str. 5.

☞ Ťažká úloha, ale žiaci sú vynaliezaví:

medovníkové srdce	lásku
papier a pero	úprimné blahoželenie
psa	priateľstvo (človeka)
sveter (pec)	teplo domova
chlieb	sýtosť, dostatok jedla
čistiace prostriedky (mydlo)	čisté srdce
Bibliu	vieru
okuliare	zdravé oči
víťazstvo pri súdnom konaní	dobré svedomie

akademický titul	vedomosti
------------------	-----------

☞ doplníme výsledok tajničky z predchádzajúcej strany. Túto myšlienku sa naučíme ako citát z Biblie.

☞ Tiež sa môžeme naučiť aj citát z Mt 6, 21

Modlitba: Rozdelíme námety - skupinám alebo jednotlivcom, necháme chvíľku čas, potom prečítame, opravíme prípadné chyby a modlíme sa. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Na budúcu hodinu si prines nožnice.

Hodnotenie

Ježiš a Samaritánka

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh stretnutia Pána Ježiša so Samaritánkou, vedieť ho stručne prerozprávať. Pochopiť, prečo sa Hebrejci nepriatelili so Samaritánmi.

Afektívny: Prijať, že Pán Ježiš rúca predsudky a bariéry, ktoré si ľudia voči sebe vytvárajú. Túžiť po spase, Spasiteľovi a večnom živote.

Psychomotorický: Chcieť zvestovať evanjelium a Božiu lásku vo svojom okolí i svojim nepriateľom.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: pohár, pitná voda, nádoba na vodu (vedro), biely kancelársky papier pre každého žiaka s narysovaným veľkým kruhom, nožnice, makety človeka podľa prílohy (lepiaca páska)

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca - diferencovaná:

1. Prečítať na str. 13 a povedať o Samaritánoch (zadáme podľa možnosti najšikovnejšej skupine)
2. 1. úloha na str. 15 - poskladať puzzle - Boh je duch a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu a pravde. J 4, 24
3. 2. úloha na str. 15 - vypočítať príklad - 48 hodín = 2 dni

Motivácia: Žízni niekto? Je niekto smädný? Nehce sa niekto napiť? Ponúkame žiakom pohár vody.

- Žízniť - byť smädný.
- Tí, čo doma zistili a prvá skupina žiakov porozprávajú ostatným o Samaritánoch. Doplníme: Židia svoj chrám v Jeruzaleme pokladali za jediný, jedinečný - v inom chráme bolo pre nich nemožné, nepredstaviteľné a neprijateľné chváliť a vzývať ich Hospodina... Ak máme čas a deti majú záujem, môžeme im prečítať Ezd 4, 17 - 24:

Pozastavenie stavebných prác:

Kráľ poslal rozhodnutie: Veliteľovi Rechúmovi a pisárovi Šimšajovi a ostatným **ich druhom, ktorí bývajú v Samárii** a v ostatnom Záriačí, pokoj a pozdrav. List, ktorý ste nám poslali, bol zreteľne prečítaný predom mnou. Preto som rozkázal, aby pátrali; a zistili, že toto mesto oddávna povstávalo proti kráľom a strojili sa v ňom vzbury a povstania. Mocní králi vládli nad Jeruzalemom, ovládali celé Záriačie a odvádzali sa im dane, dávky a poplatky. Vydať rozkaz, aby sa zabránilo tým mužom: To mesto sa nesmie stavať, kým nevydám rozkaz. Dajte pozor, aby ste sa nedopustili omylu v tejto veci, aby nevznikla väčšia škoda na úkor kráľa. Keď potom odpis listu kráľa Artaxerxa prečítali Rechúmovi a pisárovi Šimšajovi a ich druhom, **rýchlo odišli do Jeruzalema k Židom a zastavili ich prácu násilím a mocou. Tak sa zastavila práca na dome Božom v Jeruzaleme a stála až do tretieho roku vlády perzského kráľa Dária.**

- „Samaritáni boli priateľmi Rimanov a Židom nedovolili ani len prechod svojím pekným hornatým územím. Prečo musel ísť Pán Ježiš cez Samáriu? Lebo chcel aj tam vykonať misiu.“ (Osuský, str. 337) Orientácia na mape môže niektorým žiakom robiť problémy, tak im pomôžeme.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii - Stretnutie Pána Ježiša so ženou Samaritánkou pri Jákobovej studni. Skupiny postupne dopĺňajú vyriešené úlohy.

K otázkam za textom:

- V prvom vydaní učebníc sa veta nachádza aj v texte, čo je omyl. Boh je duch, a tí, čo Ho vzývajú, musia Ho vzývať v duchu a v pravde.
- 48 hodín = 2 dni
- Opakovanie - chrám, manželky, podieľanie sa na zastavení stavby židovského mesta v minulosti.
- Lebo Samaritánov pokladali za zradcov a nepriateľov.
- Nie, bol Žid.
- Nesmel.

- Rozhovor o vode a živej vode - večnom živote od Spasiteľa sveta. Žena v Pánovi Ježišovi spoznala Spasiteľa. „Je prekvapujúce nielen to, že si Žid pýta vodu od Samaritánky, ale aj to, že On - muž sa jej vôbec prihovril.“ (Osuský, str. 337)
- Viditeľnú zo studne na zahasenie smädu.
- O večnom živote.
- Misionovala - šírila o Ňom zvesť iným.
- Dramatizácia: studňa, nádoba na vodu, rozprávač, Pán Ježiš, Samaritánka, učeníci, Samaritáni.

Studňa - štyri lavice do štvorca. Pán Ježiš sedí a prichádza žena. Prebieha rozhovor podľa textu v učebnici, napr. **od str. 13 po koniec prvého odseku na str. 14** alebo aj celý text.

- Rozhovor Samaritánky s iným Židom - neprebehol by, pretože Židia sa so Samaritánmi nerozprávali a ani cez ich územie neprechádzali.
- Tešil by sa, že sa s ním Žid rozpráva? Pohrdal by Židom? Vyhnať by ho?
- Odhovárali by Pána Ježiša od rozhovoru so ženou Samaritánkou?
- Pán Boh **nerobí** rozdiely. Jemu sú **milí** ľudia, ktorí Ježiša s radosťou **poslúchajú** a **veria** Mu, nech žijú na **akomkoľvek** mieste, pochádzajú z ktoréhokoľvek **národa**. Ten, kto obráti **cestu** svojho života k **Ježišovi** a stane sa **Božím** dieťaťom, nie je viazaný k žiadnej krajine.
- Jednoduchý test, v ktorom by sme mali uspieť so 40 bodmi všetci.

Doplňujúce úlohy:

1. Podľa jeho oblečenia a nárečia. Židia na plášti nosili strapce, rozprávali trochu inak než Samaritáni (napr. ľudia žijúci na východnom Slovensku rozprávajú inak než tí na strednom a západnom). (Osuský, str. 338)

2. Necháme žiakov samostatne vytvoriť modlitbu.

3. Vodu im môžeme nakresliť na tabuľu – pohár s vodou, alebo kvapky, či more...

4. Vystrihni z papiera A4 kruh, poskladaj ho na **osminky (štvrtiny)** (najprv na polovicu, potom na polovicu a vzniknuté ešte raz na polovicu). Na jednu stranu si obkresli maketu človeka, obstrihaj ju tak, aby si neprestrihol ruky. (Ak ruky rozstrihneme, môžeme ich zlepiť lepiacou páskou.) Roztvor. Na každú postavu napíš meno jedného človeka:

- za ktorého sa budeš modliť,
- ktorému budeš hovoriť o Pánu Bohu,
- s ktorým si budeš hovoriť svedectvá o živom Bohu,
- s ktorým si budeš čítať Bibliu,

- ktorého privedieš na Služby Božie - na besiedku
- s ktorým budeš Pánu Bohu spievať
- ktorému povieš, aby sa za teba modlil
- ... necháme žiakov vymyslieť
-

Pieseň KTS 73: str. 103 v učebnici, hrkálky

Biblický citát: Žiaci si ho môžu prepísať na A4 s tým, že namiesto napísania slov *voda - vody* nakreslia vodu (kvapky, kúsok jazera, pohár,...). „Pán Ježiš, keď hovoril o vode, mal podľa Jeremiáša (Jer 2, 13) a žalmistu (Ž 36, 10) týmto obrazom na mysli dar Ducha Svätého.“ (Osuský, str. 338)

Pracovný zošit: A3, B1, C2, D 4

Ja som **chlieb** života, kto prichádza ku mne, nikdy nebude **lačniť**, a kto verí vo mňa, nikdy nebude **žízníť**. (J 6, 35)

Modlitba: Pomodlíme sa prostredníctvom odkontrolovaných vytvorených modlitieb. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Zacheus

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o stretnutí Pána Ježiša so Zacheom. Oboznámiť sa s postavením colníkov a s dôvodom, pre ktorý nemali Židia colníkov radi.

Afektívny: Zamýšľať sa nad potrebou pokánia a odpustenia.

Psychomotorický: Poznať svoje vnútro a vedieť sa zmeniť po stretnutí s Pánom Ježišom. Reptanie zameniť na vďačnosť. Vedieť poprosiť o odpustenie.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova

Pomôcky: figy, obrázok figovníka (príloha)

Modlitba: Pomocou námetov z minulej hodiny. Veršovaná modlitba vhodná na začiatok vyučovania.

Motivácia:

Porozprávame žiakom niektoré informácie z nasledujúceho textu:

„Zacheus bol židovského pôvodu a podľa mena mal byť čistým. Čistým tak, že mal byť čestne sa živiacim človekom. Práve jeho zamestnanie v očiach Židov bolo nečisté, nečestné, nenávidené, lebo stál v službe Rimanom. Mal pod sebou colníkov (bol colníkom nadriadený,

velil im), vyberajúcim nenávidené clá, dane a poplatky. Nemal zlé miesto, lebo jerišká colnica bola výnosná najmä zo zásielok vyvázaných voňaviek a masť. Zbohatol, a predsa nebol spokojný. Bol malej postavy a keby sa v zástupe chcel priblížiť - pretlačiť k Ježišovi, Židia by ho aj ukameňovali, len aby sa od neho neznečistili (nesmeli sa ho ani len dotknúť!). A tak nedbal na svoj vek, ani na zamestnanie a postavenie, ani na reakciu na svoj čin u putujúcich, pobehol vopred a..." (Osuský, s. 397) ... dozviete sa v dnešnom texte.

Skupinová práca:

Necháme žiakov potichu si prečítať text za daný čas (7 minút). Potom zatvoria učebnice a zadávame otázky. Skupiny na ne stručne písomne odpovedajú:

- ☞ Ako sa volá postava, o ktorej sme dnes hovorili? **Zacheus.**
- ☞ Ako sa volalo mesto, v ktorom býval Zacheus? **Jericho.**
- ☞ Aké povolanie mal Zacheus? **Colník.**
- ☞ Mal veľa majetku? **Áno.**
- ☞ Prečo dobre nevidel Pána Ježiša? **Bol malej postavy.**
- ☞ Čo urobil, aby Ježiša videl? **Vyliezol na divý figovník.**
- ☞ Bol u neho na návšteve Pán Ježiš? **Áno.**
- ☞ Prečo sa to nepáčilo ostatným? **Lebo ho pokladali za hriešnika.**
- ☞ Odvrhol Pán Ježiš Zachea a jeho domácich? **Nie.**

Vytvoríme vetu o ilustrácii - Zacheus na divom figovníku sa rozpráva s Pánom Ježišom.

Prednesieme báseň a necháme žiakov porozmýšľať, ako báseň súvisí so Zacheom. Nech skúsia povedať, či Zacheov dom bol blažený a či ich vlastný domov je tiež takým blaženým domom.

K otázkam za textom:

- Povinný poplatok štátu zo zárobkovej činnosti (panovníkovi zo mzdy). Daň - „povinná platba odvádzaná štátu na krytie verejných potrieb.“ (Kačala, s. 104)
- Zrejme áno.
- Vracal im štvornásobne.
- Štyri. Štvornásobok ďaleko prevyšoval množstvo, aké predpisoval zákon.
- Nie.

- Lebo poznali iba jeho zlú stránku. Nepoznali, nevedeli, že činil pokánie a že si napravit život.
- Nie, lebo nevieme, ako je to v skutočnosti, či pred Pánom Bohom nevyznali svoje hriechy, či im Pán Boh odpustil - či nenapravili život, či ich konanie a úmysel sú dobré... Pán Boh nechce, aby sme posudzovali iných, aby sme ich hodnotili a odsudzovali. Božie spasenie je pre všetkých ľudí, dobrých i zlých, výsledkom spasenia je zmena v živote.
- Zacheus bol **colník**. Býval v Jerichu. Colníci v Ježišovej dobe od **obyvateľov** vyberali pre Rimanov **dane**. Samozrejme vyberali **viac**, ako bolo treba vladárovi odovzdať, istá časť **ostávala** im. Preto ich Židia **nenávideli** a všetkých colníkov pokladali za **hriešnikov**. Keď Pán Ježiš zašiel k Zacheovi **domov**, obyvatelia Jericha reptali a pohoršovali sa, bolo im to odporné a Ježišovým správaním **opovrhovali**.
- c) vďačnosť
- Správne a čestné je rozdiel vrátiť. Jemu budú chýbať, musí ich vložiť z vlastného vrečka a tebe neprinesú požehnanie, lebo sú nečestne získané.
- **Pán Ježiš odpúšťa, ak svoje previnenia celým srdcom ľutujem. Pán Ježiš mi neodpustí, ak Ho o to nepožiadam. Pán Ježiš dokáže odpustiť akýkoľvek hriech. Pán Ježiš vie o mojich hriechoch. Keď mi Pán Ježiš odpustí, nemôžem znova opakovať svoj hriech.**
- Nech žiaci vymyslia konkrétne vety, ktorými ľutujú a prosia o odpustenie. Napr.: Mami, prepáč, že som ťa neposlúchala, už sa polepším. - Ocko, nehnevaj sa, prosím, že som do teba kričala, už sa budem snažiť viacej ovládať. Nech mi sám Pán Boh ráci pomáhať.

Doplňujúce čítanie a úlohy:

Figovník je vždý zelený strom s krátkym kmeňom a širokou rozvetvenou korunou, dosahuje výšku až 11 metrov, rastie na skalnatých miestach.

Môžeme dať žiakom ochutnať figy - plody stromu, na ktorý vyliezol Zacheus a zároveň ukázať strom, na ktorom rastú (pozri v prílohe 1).

1. Osemsmerovka: Všetko číňte bez **reptania a bez pochybovania**. F 2, 14

2. Frontálna práca. Nesprávne vety ústne pretvoríme na správne, nakoniec po kontrole celej úlohy môžu žiaci nesprávne vety prečítať. **Pán Ježiš vedel, že Zacheus činí pokánie. Pán Ježiš nenávidí hriech, ale miluje hriešnika. Pán Ježiš chce, aby sa hriešnik odvrátil od zlej cesty.** Pán Ježiš ako všetci Židia *nenávidel (miloval)* colníkov. Reptanie je u kresťana veľmi *správny (nesprávny)* postoj. **Reptanie je u kresťana veľmi nesprávny postoj.** Reptajúci

človek *dôveruje* (*nedôveruje*) v Božiu všemohúcnosť. **Reptajúci človek nedôveruje v Božiu všemohúcnosť.**

3. Príklady na reptanie: **Ak si zlomíš pravú nohu a lekár ti dá sadru na ľavú, ak ti pri pokladni vydajú menej, ak ti nablokujú aj taký tovar, ktorý si nekupoval**

4. Slušne ho upozorniť, pokojne vyriešiť a odpustiť.

Pieseň KTS 274: str. 104 v učebnici, zvonkohra - tón c

Biblický citát: Pán Ježiš chce, aby sme Mu svoje hriechy vyznávali a aby sme Ho prosili o odpustenie.

Pracovný zošit: Čo bolo zahynulo.

Odlišnosti: vtáčik, vlajka, veža a bašta na hrade, skrinka, peniaze, cesta, vrana pri vlajke, strom na ľavo a na pravo od Zachea

Modlitba: Vytvoríme prosbu o odpustenie. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

3. Pán Ježiš vyučuje

Podobenstvo o štvorakej pôde

Ciele:

Kognitívny: Zopakovať podobenstvá z prvého ročníka. Vedieť definovať pojem *podobenstvo*. Podobenstvo o štvorakej pôde poznať a vedieť aplikovať v kresťanskom živote.

Afektívny: Uvedomiť si, že Pán Ježiš je okrem iného aj dobrý učiteľ. Prijíť to, že ľudia rôznym spôsobom reagujú na počuté Božie slovo.

Psychomotorický: Ukázať žiakom cestu života, ktorá číta Bibliu, prijíma Božie slovo a po ňu aj koná a vzbudiť túžbu kráčať po nej.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, mediálna výchova

Pomôcky: zrna (pšeničné), kameň, pôda, trnie (trnka alebo šípka), obrázok nejakého vtáčika, metlička a lopatka na zametanie, biblická konkordancia alebo internet

Modlitba: Podľa námetu z minulej hodiny alebo slovami piesne z minulej hodiny.

Skupinová práca: Úloha pred hlavným textom. Doplníme slová: **poučný, Pán Ježiš; stratenú, deväťdesiatdeväť; piesku, skale, ktorou je Pán Ježiš; dobrý, dobré.**

Na rozšírenie vedomostí môžeme v úvode doplniť niektoré z nasledujúcich informácií:

V Biblii nájdeme vyše dvadsať nádherných podobenstiev, ktoré sa nazývajú tiež paraboly. Sú to náboženské a literárne skvosty. Tvoria jednu tretinu Ježišových rečí, voláme ich aj malou Bibliou alebo Bibliou pre deti, pretože práve deti ich majú veľmi rady. Tomáš Akvinský o nich povedal, že *osvecujú rozum, dotýkajú sa srdca a hýbu vôľou plniť prikázané*.

Pán Ježiš v podobenstvách prostredníctvom zemských vecí zobrazuje, či sprítomňuje záležitosti nebeské, duchovné. Pána Boha v nich Pán Ježiš zobrazuje ako otca, kráľa (najčastejšie), hospodára, hoci zobrazíť Hospodina bolo u Židov prísne zakázané. Podobenstvá sa delia podľa témy, o ktorej hovoria, do piatich skupín: Božie kráľovstvo, zákon lásky, práca v Božom kráľovstve, bohatstvo ako prekážka a bdelosť s vytrvalosťou. (Osuský, s. 171 - 173)

Motivácia: Na stôl rozložíme skalú, trnie, pôdu a obrázok vtáka. Prednesieme pieseň, ktorú sa dnes budeme učiť (KTS 175). Popri speve najprv rozhodíme na zem zrnú (po skončení ho pozametáme). Zároveň v adekvátnej chvíli ukážeme vtáčika, skalú, trnie a pôdu.

Prečítame **text**. Vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Rozsievač rozsievá zrnú a to padá štyrmi spôsobmi - na kraj cesty, do trnia, na skalú a do dobrej pôdy.

K otázkam za textom:

- Podobenstvo je **poučný** príbeh, ktorým Pán Ježiš približoval a **pomáhal** pochopiť **pravdy** o Božom kráľovstve. Pán Ježiš často hovoril **podobenstvá**, aby naučil ľudí **dôležité** veci.
- a), b), c), d).
- Malo by byť dobrou pôdou, v ktorej sa Božie slovo zakorení a rastie, to znamená, že si ho nosím so sebou a podľa neho sa vždy snažím konať.
- Nech je aj našou modlitbou: **Chcem otvoriť svoje srdce pre Božie slovo, počúvať ho s radosťou, veriť mu a každodenne podľa neho žiť! Amen.**
- **kraj cesty - satan; skalú - radosť bez koreňa; trnie - starosti, klam, bohatstvo; dobrá pôda - úžitok 30, 60, 100-násobný**

Doplňujúce čítanie a úlohy:

Za týmto podobenstvom nasledujú podobenstvá o zrne v dobrej pôde, v ktorých semeno: nevzklíčilo, ďalšie nevyrástlo, nasledujúce nedozrelo a posledné dalo rozmanitú úrodu. (Osuský, str. 173)

Osemsmerovka: Nech je požehnané **meno Božie** od vekov až naveky, lebo Jemu patrí **múdroosť i sila**. (Dan 2, 20)

Pieseň KTS 175: str. 105 v učebnici, paličky

Biblický citát: Snažiť sa s Božou pomocou žiť tak, ako čítame v Biblii, nie iba čítať či počúvať bez realizácie vo svojom vlastnom živote.

Pracovný zošit:

- ☞ Rôznymi farbami vyznačíme jednotlivé cesty a popri tom si opakujeme text podobenstva.
- ☞ Kraj cesty - satan; skalnatá pôda - rôzne veci tohto sveta; trnie - súženie; dobrá pôda - úžitok. (A2, B1, C4, D3)
- ☞ A ten, kto rozsievачovi dáva semeno i chlieb, aby mal čo jesť, dá a rozmnoží vaše osivo, dá vzrast plodom vašej spravodlivosti. Spoločne nájdeme na internete alebo v Biblickej konkordancii, že citát sa nachádza v **2K 9, 10** (11. verš na dokončenie vety: *a vo všetkom budete obohatení na všemožnú štedrosť, ktorá skrze nás pôsobí vďačnosť Bohu.*)

Modlitba: Veršovanú modlitbu sa môžeme naučiť naspamäť. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Prineste si väčšie kamene, ozdobný baliaci papier a lepiacu pásku.

Hodnotenie

Podobenstvo o talentoch

Ciele:

Kognitívny: Vedieť obsah i aplikáciu podobenstva o talentoch.

Afektívny: Uvedomiť si, že každý človek má nejaký dar a zodpovednosť za jeho rozvíjanie.

Psychomotorický: Spoznať svoj talent darovaný od Hospodina a chcieť Mu ním slúžiť.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: väčšie kamene, ozdobný baliaci papier, lepiaca páska

Modlitba: Opakovanie modlitby z minulej hodiny. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca:

- ☞ Napíšte čo najviac slov za daný čas (10') k téme *Podobenstvo o štvorakej pôde* - dobrá pôda, kameň, trnie, kraj cesty, zrno, rozsievач, vtáci...
- ☞ Vyriešte prvú úlohu za textom a naučte sa ju naspamäť. **Lebo každému, kto má, bude dané a bude mať hojne; ale tomu, kto nemá, aj čo má, bude odňaté. (Mt 25, 29)**

Motivácia: Dávajú vám rodičia peniaze? Čo s nimi robíte? Ako by ste zveľadili vreckové, ktoré vám rodičia dajú? (Mať dvakrát toľko, čiže neminúť, ale investovať ☺)

Prečítame **text**, doplníme riešenie číselného kódu. Vytvoríme vetu o ilustrácii - Jeden človek zdvojnásobil dar, druhý ho zakopal do zeme.

Plač a škripanie zubov - kde nie je dobre, kde sa nám nepáči,...

K otázkam za textom:

- **Lebo každému, kto má, bude dané a bude mať hojne; ale tomu, kto nemá, aj čo má, bude odňaté. (Mt 25, 29)**
- bohatý človek - Pán Boh; služobníci - ľudia; talenty - nadanie, schopnosti
- „Talent“ nebola minca, ale jednotka peňažného účtovania. Mal vždy vysokú peňažnú hodnotu, ktorá závisela od rôzneho množstva obsiahnutých kovov (striebra a zlata) a rôznych menových štandardov. (Douglas, s. 758)
- nadanie, schopnosť na niečo - hudbu, výtvarnú, špor, na písanie textov, básní...
- Voľný rozhovor. Túto úlohu je vhodnejšie zaradiť až za nasledujúcu s lístkami.
- Zistíme, ako sa žiaci o seba navzájom zaujímajú a čo o sebe navzájom vedia.
- dar počúvať - pracovať na linke dôvery alebo navštevovať sirotu a vdovu; dar viery - slúžiť ako zborový farár či misionár; dar povzbudzovania - slúžiť ako presbyter, ktorý navštevuje chorých alebo tých, čo niekoho stratili; dar pomoci - sanitár v nemocnici alebo pomoc susedom; dar trpezlivosti - pomoc postihnutým...
- Najprv dramatizované čítanie, potom samotná dramatizácia. Za rozprávača určíme zručného čitateľa.
- Žiaci obalia kamene papierom a prelepia lepiacou páskou.

Doplňujúce čítanie a úlohy:

Čo daroval kráľ Dávid pre stavbu chrámu Hospodinovho, sa dočítame v 1Kron 29, 1 – 18:

Potom povedal kráľ Dávid celému zhromaždeniu: Môj syn Šalamún, jediný, ktorého si vyvolil Boh, je mladý a útlý; práca je však veľká, lebo nie pre človeka je určený ten palác, ale pre Hospodina, Boha. Nakoľko som mohol, pripravil som pre dom svojho Boha zlato na zlaté, striebro na strieborné, bronz na bronzové, železo na železné a drevo na drevené predmety, ónyxové kamene a obklady, kamene malachitové a pestrofarebné, rôzne drahokamy a množstvo mramorových kameňov. **Pretože mám záľubu v dome svojho Boha, mám ešte pre dom Boží okrem toho, čo som už pripravil pre svätyňu, zlato a striebro, ktoré mám ako osobné vlastníctvo: tritisíc talentov ofírskeho zlata, sedemtisíc talentov prečisteného striebra na pokrytie stien miestností, zlato na zlaté, striebro na strieborné predmety a na rôznu prácu, umelcami zhotovenú! Kto je ešte dnes ochotný štedro obetovať Hospodinovi? Ochotu prejavili rodinní hodnostári, hodnostári izraelských kmeňov, tisícnici, stotníci a hodnostári v kráľovej službe. Na službu pri dome Božom odovzdali päťtisíc talentov zlata, desaťtisíc**

dareikov, desaťtisíc talentov striebra, osemnásťtisíc talentov bronzu a stotisíc talentov železa. Ak mal niekto drahokamy, pridal ich k pokladu domu Hospodinovho do rúk Géršónovca Jechiéla. Ľud sa radoval z ich ochoty, lebo celým srdcom ochotne obetovali Hospodinovi. Ba i kráľ Dávid zaplesal veľkou radosťou. **Potom Dávid dobrorečil Hospodinovi v prítomnosti celého zhromaždenia** a povedal: **Požehnaný buď Hospodin, Boh Izraela, nášho otca, od vekov až naveky. Tvoja je, Hospodine, veľkosť, moc, dôstojnosť, sláva i velebnosť, veď Tvoje je všetko na nebi i na zemi. Tvoje je kráľovstvo, Hospodine. Ty si ten, ktorý sa ako hlava vypína nad všetkým. Bohatstvo a česť sú od Teba, Ty panuješ nad všetkým. Vo svojej ruke máš silu a moc, v Tvojej ruke je, či učiníš niekoho veľkým a mocným. Tak teda, Bože náš, ďakujeme Ti a chválime Tvoje slávne meno. Veď ani ja ani môj ľud by sme neboli schopní priniesť toľké milodary. Veď od Teba je všetko, takže z Tvojej ruky sme Ti dali.** Lebo sme pred Tebou cudzincami a usadlíkmi ako všetci naši otcovia. Naše dni na zemi sú ako tieň a bez nádeje. Hospodine, Bože náš, všetka táto hojnosť, ktorú sme pripravili, aby sme postavili dom Tvojmu svätému menu, je z Tvojej ruky a Tvoje je všetko. Viem však, Bože môj, že skúmaš srdce a obľubuješ si úprimnosť. Ja som z úprimného srdca ochotne obetoval všetko toto, ba s radosťou som teraz videl, že i Tvoj ľud, tu prítomný, ochotne obetoval. Hospodine, Bože Abraháma, Izáka a Izraela, našich otcov, zachovaj to naveky ako vzor zmýšľania Tvojho ľudu a pripútaj si jeho srdce.

1. Najprv nech si vymaľujú slabiky od 1 po 18, potom nech ich vypisujú. Riešenie: **lenivých, nesvedomitých, ktorí si nevážia Božie dary.**

2. Nad príklad si môžu písať čiastočné výsledky. Talent - veľké množstvo striebra a zlata, ktoré malo obrovskú finančnú hodnotu. Robotník zarobil jeden talent za **desať** rokov.

Pieseň: str. 106 - paličky a hrkálky

- Biblický citát: Podľa číselného rébusu z prvej úlohy za textom. **Lebo každému, kto má, bude dané a bude mať hojne; ale tomu, kto nemá, aj čo má, bude odňaté. (Mt 25, 29)** Kto má vieru, tomu bude dané kráľovstvo nebeské, ale kto jej nemá, tomu vezmú všetko.

Pracovný zošit:

- ☞ Talenty sú rôzne **dary**, ktoré dáva Pán Boh ľuďom na to, aby ich zveľadili, napríklad **viera, nádej, láska, zdravie, sila, múdrosť**. Každý človek je povinný ich svedomite **zveľadovať** a **rozmnožovať** v prospech iných ľudí, a tým **oslavovať** Pána Boha.
- ☞ **talent, jeden, dva, plač, päť, radosť, sluhovia, tma.**
- ☞ Priradiť treba písmenká k mešcom, správne písmeno napísať podľa tabuľky do mešca s talentami. (Prvý mešec má 7 talentov, čo zodpovedá písmenku „M“, druhý dva talenty - „A“...). Riešenie prečítame v poradí mešcov: **majetok**. (V prvom vydaní pracovného zošita musíme žiakom podrobnejšie vysvetliť prácu v úlohe, druhé vydanie je upravené k lepšiemu pochopeniu zadania.)

Modlitba: Rozdelíme jednotlivé námety, skontrolujeme, čo žiaci vytvorili a potom sa modlíme. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Podobenstvo o desiatich pannách

Ciele:

Kognitívny: Poznať podobenstvo o desiatich pannách, jeho vysvetlenie i aplikáciu v kresťanskom živote. Klásť dôraz na pripravenosť vstupu do Božieho kráľovstva.

Afektívny: Uvedomovať si zodpovednosť za svoje správanie.

Psychomotorický: Pripravovať sa na druhý príchod Pána Ježiša a chcieť sa denne múdro rozhodovať.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: petrolejová lampa reálna alebo na obrázku (obrázok je v prílohách), zrkadlo, biblická konkordancia alebo internetová Biblia

Modlitba: Podľa námetov z minulej hodiny. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca nediferencovaná alebo diferencovaná:

☞ Priradte názov k slovám z príbehu. Slová môžeme žiakom nahlas prečítať, alebo ich vopred napíšeme na tabuľu, či na papier - pre každú skupinu zvlášť.

1. Jericho, figovník, colník (Zacheus)
2. dobrá pôda, kameň, trnie, kraj cesty, zrnó, rozsieváč (Podobenstvo o štvorakej pôde)
3. Jákobova studňa, voda, živá voda, Samária (Ježiš a Samaritánka)
4. večný život, prikázania, majetok, chudobní, poklad v nebesiach (Bohatý mládenec)

☞ Vyriešte druhú úlohu za textom: **veriť v Pána Ježiša.**

Motivácia: Dnes bude reč o svadbe. Podľa vtedajších zvykov sa svadby nekonávali u ženícha, ale u nevesty. Družičky chodievali večer pre ženícha. (Osuský, s. 185)

Prečítame **text**, vytvoríme vetu o **ilustrácii** - Päť panien má olej, päť nemá oleja.

K otázkam za textom:

- Tešil by som sa na Neho a všetkým by som o Ňom rozprával.
- **veriť v Pána Ježiša.**
- Áno, teším sa. Voľný rozhovor vedený k radosti so skorého stretnutia s naším Spasiteľom a pripravenosti na toto stretnutie, ktoré čaká každého človeka. Smrť nemá posledné slovo, tí, ktorí veria celým srdcom a svoju vieru si udržujú modlitbou, čítaním a učením sa Božieho slova, a zároveň životom podľa Božej vôle, tí

sa ani smrti nemusia báť, naopak, môžu a majú sa tešiť na večnosť v Božom kráľovstve. **Nezabúdajme, že naša budúcnosť závisí od nášho súčasného správania sa!**

- **očakávajú Pána**
- múdre - veriacich, pripravených na stretnutie s Pánom Ježišom; pochabé - neveriacich alebo kedysi veriacich, ktorí si svoju vieru neudržujú v modlitbe, čítaní Biblie a v živote.
- Pán Ježiš Kristus
- vošli do večnej radosti v Božom kráľovstve, do Božej blízkosti, kde už nebude slz ani ničoho zlého
- pôjdu do večného zatratenia
- **každý deň využívať dary a talenty, ktoré mi Pán daroval; neustále veriť v Pána Boha; kúpiť si olej; nespáť; nejesť mäso; každý deň pozeráť správy; slúžiť iným; zisťovať deň, kedy príde Pán Ježiš; postiť sa; čítať Bibliu; odpúšťať; konať podľa Božieho slova; vytrvalo sa modliť s bážňou v duchu a v pravde; zadovážiť si lampu; vzývať Pána Boha; navštevovať chrám Boží; vyznávať svoje hriechy Pánu Bohu a prosiť o odpustenie. (a, b, g, j, k, l, m, o, p, r)**
- Radujme sa, veselme sa, že prišla svadba Baránkova a nevesta Jeho sa pripravila. (Zj 19, 7)
- Podobienstvo o **desiatich** pannách upozorňuje, že na príchod Božieho **kráľovstva** máme byť stále **pripravení**. Dlhé **čakanie** spôsobuje, že ho ľudia prestávajú intenzívne očakávať. To zobrazujú panny, ktoré **nemali** dosť oleja. Olej do lámp predstavuje vieru a jej pestovanie - modlitby, **čítanie** Božieho slova. Tí, čo budú konať ako rozumné panny, budú sa tešiť s Pánom Ježišom v Božom kráľovstve.
- Dlhodobá úloha pre nás všetkých.

Doplňujúce čítanie a úlohy:

Podľa vtedajších zvykov sa svadby nekonávali u ženícha, ale u nevesty. Družičky išli pre ženícha večer, čo je tu vystupňované až na polnoc, aby sa symbolizovala pohotovosť bdelosť vo chvíli, keď niečo najmenej predpokladáme. Pochabé panny, bez viery, bez bdelosti Pán nepozná, zatvorí pred nimi brány nebies, keď príde k svojej neveste - cirkvi. (Osuský, str. 185)

1. Osemsmerovka: **Hľadajte radšej Jeho kráľovstvo ... (Lukáša 12, 31)**

2. Desať znamená plnosť veriacich pri druhom príchode Pána Ježiša. Panny sú symbolom čistoty. Lampy symbolizujú svetlo. Bdelosť znamená spojenie s Pánom Bohom v modlitbe. Olej symbolizuje posvätenie Duchom Svätým. (Osuský, str. 185)

Námety na situačnú metódu:

Povedz, ako by si reagoval/a v týchto situáciách:

- * kamarát ťa nahovára nepovedať rodičom o zlej známke (aj tak im to poviem, lebo Pán Boh odo mňa chce úprimnosť a pravdivosť)
- * spolužiaci chcú v obchode ukradnúť čokoládu (to je zločin, trestá sa, aj Pán Boh také správanie zakázal)
- * známy ťa volá k nemu na návštevu, keď sú v kostole Služby Božie (chcem sa viac naučiť o Pánu Bohu, posilniť svoju vieru)
- * sestra ťa nahovára nečítať Bibliu, ale hrať sa na počítači
- * spolužiačka ťa ohovárala a ty to vieš (pohovorím, odpustím, poprosím Pána Boha, aby mi pomohol odpustiť)
- * kričal si do mamy (poprosím o odpustenie, poviem, že ma to mrzí a prejavím jej lásku pomocou a slušným správaním)
- * v modlitbe si prosil, aby ti kúpili psíka, ale zdá sa, že ťa Pán Boh nevypočul (modliť sa ďalej, chváliť Bána Boha, lebo On najlepšie vie, kedy je na čokoľvek v našom živote najvhodnejší čas)
- * kamarát na písomke odpisoval a ty si to videl (dohovorím kamarátovi, aby sa priznal a nech to viac neopakuje – ostatné je na jeho svedomí)
- * máš na písomke možnosť odpisovať (nebudem, chcem spravodlivú odmenu za svoje vedomosti)

Pieseň KTS 174: str. 107 v učebnici, zvonkohra - tón g

Biblický citát: Zrkadlový text v jedenástej úlohe za textom. **Radujme sa, veselme sa, že prišla svadba Baránkova a nevesta Jeho sa pripravila. (Zj 19, 7)** Radujme sa, keď Pán Ježiš príde, lebo si nás vezme k sebe do večnej radosti a do svojej slávy.

Pracovný zošit:

- ☞ Úloha už, žiaľ v 1. vydaní, obsahuje aj riešenie. V 2. vydaní je oprava.
- ☞ Ženích - Pán Ježiš Kristus; Rozumné - tých, ktorí bdejú, čiže modlia sa, čítajú Bibliu a žijú podľa Božej vôle; nerozumné - veriacich, ktorí spia, čiže sa nemodlia, nečítajú Bibliu a nežijú podľa Božej vôle; olej - viera.

☞ Môžeme sa spoločne naučiť aj Biblický citát z Mt 25, 13.

Modlitba: *Múdro využívať čas* znamená žiť podľa príkladu múdrych panien. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi

Ciele:

Kognitívny: Poznať obsah podobenstva o milosrdnom Samaritánovi, jeho vysvetlenie i aplikáciu v kresťanskom živote.

Afektívny: Vzbudzovať dobročinnosť a súcitiť s trpiacimi, aj s nepriateľmi. Osvojovať si ochotu pomáhať každému človeku bez ohľadu na rasovú, národnostnú a náboženskú príslušnosť.

Psychomotorický: Aplikovať myšlienky podobenstva v okolí, v ktorom sa žiak pohybuje.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, multikultúrna výchova

Pomôcky: obväz, olej, víno (dramatizácia)

Modlitba: Podľa vzoru z konca minulej hodiny. Veršovaná modlitba na začiatok vyučovania.

Skupinová práca: Tri skupiny, každá dostane naštudovať a oboznámiť nás s jednou novou informáciou zo str. 27 - Viete, že...

Opakovanie:

- Samaritáni
 - * mali iný - svoj vlastný chrám na uctievanie Hospodina (Židia pokladali svoj chrám za jediné miesto, kde prebýva Boh),
 - * za manželky si brali aj ženy z iných národností (Židia výlučne zo Židoviek).
 - * Židia ich nenávideli, pretože (*nasledujúce informácie sú pre žiakov nové*) židovským navrátilcom z babylonského zajatia bránili postaviť si vlastný chrám a múry Jeruzalema - Ezdráš 4, 17 - 24:

Kráľ poslal rozhodnutie: **Veliteľovi** Rechúmovi a **pisárovi** Šimšajovi a **ostatným ich druhom, ktorí bývajú v Samárii** a v ostatnom Záríečí, **pokoj a pozdrav. List, ktorý ste nám poslali, bol zreteľne prečítaný predomnou. Preto som rozkázal, aby pátrali;** a zistili, že toto mesto oddávna povstávalo proti kráľom a strojili sa v ňom vzbury a povstania. **Mocní králi**

vládli nad Jeruzalemom, ovládali celé Zázriečie a odvádzali sa im dane, dávky a poplatky. Vydajte rozkaz, aby sa zabránilo tým mužom: To mesto sa nesmie stavať, kým nevydám rozkaz. Dajte pozor, aby ste sa nedopustili omylu v tejto veci, aby nevznikla väčšia škoda na úkor kráľa. Keď potom odpis listu kráľa Artaxerxa prečítali Rechúmovi a pisárovi Šimšajovi a ich druhom, rýchlo odišli do Jeruzalema k Židom a zastavili ich prácu násilím a mocou. Tak sa zastavila práca na dome Božom v Jeruzaleme a stála až do tretieho roku vlády perzského kráľa Dária.

- Boží zákon - Božie prikázania, ale nielen desať, ktoré poznáme my, predpisov Hospodinových bolo oveľa viac - ohľadom jedla, soboty - sabatu, zapísané v židovskej Tóre (5 kníh Mojžišových)...
- Byť neustále pripravený - mať vieru - obnovovať si ju každý deň.

Motivácia: Prednesieme báseň zo str. 29 v učebnici.

Prečítame **text**, vytvoríme vetu o **ilustrácii** - Samaritán pomáha nevládnemu pocestnému, kňaz a levíta ho obišli.

K otázkam za textom:

- Každý človek.
- Peniaz. Denár je strieborná minca, ktorá bola prvýkrát razená v prvej polovici 3. storočia pred narodením Pána Ježiša na území rímskej republiky. Názov je odvodený z latinského *denarius* (rímsky *denarion*), čiže **dena = desať** (cs.wikipedia.org), pretože v začiatku mal v striebre hodnotu desať medených asov, od roku 217 pred narodením Pána Ježiša 16 asov, pričom váha jedného asu bola stanovená na 28 gramov. V podobenstve o robotníkoch na vinici (Mt 20, 1 - 16) sa dozvedáme, že denár predstavoval dennú mzdu robotníka. (Douglas, str. 759) Obrázok denára nájdeme v prílohe.
- Jeden žiak bude **rozprávač** - prečíta príbeh, ďalší (**pocestný, kňaz, levíta, Samaritán a aspoň dvaja - traja lotri**, jeden žiak bude predstavovať **hoviadko**, s ktorým príde Samaritán) pantomimicky zahrajú príbeh. Čítame a hráme časť textu, ktorú rozpráva Pán Ježiš - od slov „Išiel jeden človek z Jeruzalema...” po „...zaplatím ti až sa vrátim.“.
- Pán Ježiš nám chce podobenstvom o milosrdnom **Samaritánovi** povedať, že:

1. Ľudia si majú navzájom **pomáhať** a prejavovať **lásku**.

2. pomáhať **máme** nielen tým, ktorých máme **radi** a ktorí sú naši **priatelia**, ale aj tým, ktorých **nepoznáme** či nestrpíme, odsudzujeme, nenávidíme.

3. Ľudia akejkolvek rasy, národnosti a svetonázoru sú naši **blíži**.

- Porozmýšľať, do budúceho týždňa skúsiť vykonať, potom porozprávať.
- Prevediem ho; dám mu prednosť; netlačím sa; poradím mu, kde ju nájde; vrátim rozdiel; zakričím na neho a podám mu dáždník; dám ich policajtom; dám ho pani riaditeľke alebo pani učiteľke; poviem mu to a podám mu ich; odhovorím ich; požičiam jej.
- Výber necháme na žiakov, môžu sa naučiť oba. Učiteľ je vzorom, ktorý určite ovláda obe myšlienky a žiakom ich prednesie.

Doplňujúce úlohy:

1. Rodičia mu dajú, čo potrebuje.
2. Nerob iným to, čo nechceš, aby oni robili tebe.
3. Úloha z učebnice, riešenie nájdeme pri časti *K otázkam za textom*.

Pieseň KTS 167: str. 108 v učebnici, triangel

Biblický citát: Výber podľa poslednej úlohy za textom.

Pracovný zošit:

- ☞ človek vpravo dole,
- ☞ Jericho,
- ☞ výhodu majú žiaci, ktorí si tento citát zvolili na zapamätanie: **Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej sily a z celej mysle a svojho blížneho ako seba samého. (L 10, 27)**

Modlitba: Rozdelíme žiakom námety, posúdime, ako vytvorili modlitbu, vylepšíme ju a potom sa modlíme. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Podobenstvo o stratenom synovi

Ciele:

Kognitívny: Poznať obsah podobenstva o stratenom synovi, jeho vysvetlenie i aplikáciu v kresťanskom živote.

Afektívny: Uvedomiť si, čo hriechom strácame. Poznať Božiu dobrotu a ochotu odpustenia kajúcemu hriešnikovi.

Psychomotorický: Vedieť aplikovať jednotlivé myšlienky z podobenstva vo svojom živote.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej témy. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Vyriešte číselný rébus na str. 32 - **Pán Boh na každého zblúdeného človeka čaká s otvorenou otcovskou náručou plnou lásky.**

Motivácia: Ako sa zachovali vaši rodičia, keď ste si presadili svoje rozhodnutie a dopadlo to zle?

Prečítame **text**, vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Otec víta strateného syna a obďaleč sa prizerá jeho brat (druhý syn).

K otázkam za textom:

- a), c), g) - **namiesto vďačnosti reptáme**, modlíme sa, **neveríme v Ježiša - Božieho Syna**, poznávame Bibliu, chodíme do školy, poslúchame rodičov, **nemáme dosť lásky voči blíznym**,
- a), b), d), e) - **vzďaľujeme sa od Pána Boha**, **nemáme prístup do Božieho kráľovstva**, sa Pán Boh teší, **je Pán Boh smutný**, **Pán Boh sa hnevá**,
- otec - Hospodin; starší syn - neprestajne veriaci človek, ktorý neodpadol od svojej viery; mladší syn - nevážil si Božiu dobrotu.
- Závidel, lebo mladší dostal to isté a hoci sa zachoval nesprávne, napriek tomu ho otec prijal, obdaroval a pripravil mu hostinu.
- Tešiť sa z návratu brata.
- Ak nie, modli sa za to.
- Modlitba, prosba o modlitbu iných za mňa, otvorenie Biblie a čítanie z nej.
- **Pán Boh na každého zblúdeného človeka čaká s otvorenou otcovskou náručou plnou lásky.**
- Božími deťmi sme sa stali pri našom **krste**. Ak veríme a nasledujeme **Trojediného Pána Boha**, sme Jeho pravými **deťmi** a On sa k nám priznáva ako náš drahý nebeský **Otec**. Pán Boh je **milostivý** a odpúšťa **všetkým**, ktorí sa úprimne **kajajú**. Niet žiadneho hriechu, ktorý by Pán Boh nedokázal **odpustiť**.

Doplňujúce úlohy:

1. Opakovanie textu iným spôsobom nám poslúži na upevnenie učiva. Frontálna práca.
Riešenie: **Pán Boh nám neodpláca podľa našich vín. Chvála Mu. Amen.**

2.

				1.	m	l	a	d	š	í	
				2.	i	m	a	n	i	e	
		3.		h	l	a	d				
				4.	o	t	e	c			
	5.	p		r	s	t	e	ň			
				6.	r	ú	ch	o			
7.	z	á	v	i	d	e	l				
	8.	s	v	i	n	e					
				9.	h	ý	r	e	n	í	m

Pieseň KTS 185: str. 109 v učebnici

Biblický citát: zmilovať sa - odpustiť a nehnevať sa, viac hriech nespomínať, lebo Hospodin plní želania tým, ktorí sa Ho boja, čuje ich volanie a pomáha im. (Ž 145, 19)

Pracovný zošit:

☞ otec - mama, zima - leto, noc - deň, úzky - široký, **mladší**

☞ plášť, prsteň, obuv, jedlo

☞ Otec: zľutoval sa nad márnotravným synom; starší syn: závidel mladšiemu a hneval sa na otca, mladší syn: sa spamätal a vrátil sa s pokáním k otcovi.

Modlitba: Jednotlivo alebo spoločne. Modlitba Pánova.

Hodnotenie: Môžeme nechať žiakov, aby sami ohodnotili svoje vedomosti i správanie na dnešnej hodine.

O farizejovi a publikánovi

Ciele:

Kognitívny: Poznať obsah podobenstva o farizejovi a publikánovi, jeho vysvetlenie i aplikáciu v kresťanskom živote. Vedieť, že sa máme modliť pravdivo a pokorne.

Afektívny: Učiť sa pokore, odmietať namyslenosť.

Psychomotorický: Rozpoznať v konkrétnom živote prejavy pýchy a poznať príklady pokorného správania sa.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj

Pomôcky: zrkadlo

Modlitba: Podľa skupinovej práce. Opakovanie z konca minulej hodiny. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca - diferencovaná:

1. Vytvorte modlitbu vhodnú na začiatok hodiny s minimálne 15 slovami. Necháme žiakom čas aspoň 10'.
2. Prečítajte si a informujte nás o farizejoch - Chlieb z neba str. 33 dole.
3. Prečítajte si a informujte nás o publikánoch - Chlieb z neba str. 34 hore.

Motivácia: Ukážeme dva postoje, necháme žiakov hádať, akého človeka znázorňujú:

- pyšný: hlava hrdo zdvihnutá nahor, povýšenecký pohľad, rezký krok
- pokorný: hlava sklonená, pomalé kroky

Takéto dva charaktery ľudí sa stretávajú v dnešnom príbehu.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii - Farizej a publikán sa modlia.

K otázkam za textom:

- namyslený, chváli sa neustále, nerozpráva sa s inými, nezaujíma sa o iných - iba o seba, myslí a hovorí iba o sebe, o sebe si namýšľa viac, ako v skutočnosti je, nevie sa prispôbiť.
- iné myslí a iné hovorí
- ticho, krotko, nehovorí o sebe, ale o iných, iných pokladá za viac než seba, vie sa prispôbiť
- farizej - pyšný, publikán - pokorný
- Pyšný: Ja som najlepší. Ja viem všetko. Nikoho nepotrebujem.

Pokorný: Si lepší ako ja. Porad' mi, ako sa mám zachovať.

1. pyšný, 2. pokorný, 3. pyšný, 4. pokorný, 5. pyšný, 6. pyšný, 7. pokorný, 8. pyšný, 9. pyšný, 10. pokorný

- **Pýcha:** Pozri, čo mám! Ja viem vždy všetko najlepšie! Počúvaj, čo ja teraz poviem. Pozeraj, koľko som sa naučil! Všimni si, ako vyzerám. Vidiš, aké medaily som získala?

- **Pokora:** Teší ma, že aj ty si mal jednotku z matematiky! Zaujímam sa o tvoje úspechy! Oceňujem tvoje športové schopnosti! Na klavíri hráš lepšie než ja.

- Niektorému zo žiakov dáme zrkadlo, aby prečítal doplnil do citátu: **spravodlivosť** (konať čestne, objektívne a férovo, nebrať úplatky, nedať sa ovplyvniť známosťou, ale rozsudzovať podľa pravdy, nezvýhodňovať priateľov, ak si zaslúžia trest; „vôľa človeka dať Bohu a blížnemu, čo im patrí“ – Kačala, s. 696), **milosrdenstvo** (1. súcit, zľutovanie. 2. milosrdný skutok - Kačala, s. 330; byť v srdci dobrý, vedieť odpustiť, konať s láskou) a **vernosť** (úprimná oddanosť, dodržiavanie záväzkov - Kačala, s. 829).
- Farizeji tvorili osobitnú skupinu medzi **Židmi**. Verili, že Židia sú **vyvolený** národ, a preto sa nesmú stykať s inými **národmi**. Zdôrazňovali **vonkajšiu** zbožnosť, modlitby, obete, almužny, sviatky, ale nedbali na **lásku** k Bohu a blížnym.

Publikáni boli **colníkmi**, vyberačmi daní a mýta. Vyberali od ľudí **dane**. Židia ich **nenávideli**, lebo **vydierali** ľudí. Ale aj medzi publikánmi boli mnohí, ktorí sa **kajali** a z **úprinného** srdca prosili, aby im Pán Boh odpustil **hriechy**. Podľa príkladu publikána sa kajajme a prosme Pána Boha, aby nám pre **Ježišove** zásluhy odpustil naše hriechy.

- Môžu sa naučiť aj dva, alebo všetky tri citáty.
- Ako to robíš? V modlitbe by sme mali každý večer poďakovať za všetko, čo nám Pán Boh cez deň dal.
- Doplnujúce čítanie: O pokore (Chlieb z neba, s. 35).
- Domáca úloha.

Pieseň KTS 194: str. 110 v učebnici, kastanety

Biblický citát: Výber v predposlednej úlohe.

Pracovný zošit:

☞ druhý obrázok,

☞ (Pr 29, 23) **Pýcha znižuje** človeka, ale **pokorný** duchom dosahuje česť.

Poznámka: V prvom vydaní pracovného zošita sa v tabuľke nachádzajú dve slová „**oko**“ - prečiarknuť treba iba zvisle nadol (vodorovné v druhom riadku oddola je sčasti riešením tajničky). V druhom vydaní pracovného zošita je zmena a tento problém nenastane.

☞ farizej - namyslenosť, pýcha, pokrytectvo, publikán: pokora, kajúcnosť, úprimnosť,

Doplňujúce úlohy:

1. Podľa úlohy za textom, riešenie nájdeme pri časti *K otázkam za textom*.
 2. Frontálne alebo skupinovo, vo dvojiciach či individuálne – záleží od šikovnosti žiakov.
- ... postoj pokorného srdca.

Modlitba: Pokorná, prosba o odpustenie – podľa odkontrolovaných modlitieb z doplňujúcich úloh. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Podobenstvo o zlých vinohradníkoch

Ciele:

Kognitívny: Poznať obsah podobenstva o zlých vinohradníkoch, jeho vysvetlenie i aplikáciu v kresťanskom živote.

Afektívny: Uvedomovať si dôležitosť poslania Pána Ježiša ako Božieho Syna. *Psychomotorický:* Vytvoriť si knihu bez slov a vedieť podľa nej rozprávať evanjelium.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: hrozno alebo hrozienka, papier - žltý, čierny, červený, biely a zelený, kancelárska zošívacia (spinkovač).

Modlitba: Aj dnes, Pane náš, prichádzame k Tebe s chválou za všetko, čo si stvoril, za všetko, čo si vykonal, za večný život, ktorý nám v obeti Pána Ježiš Krista ponúkaš. Chceme byť s Tebou časne i večne, a tak Ťa prosíme, veď nás po Tvojich cestách, sýť nás svojimi darmi, a buď k nám i dnes milostivý a láskavý. Skloň sa a príď aj na túto hodinu, v ktorej sa chceme k Tebe vinúť a o Tebe viac dozvedieť. Amen.

Skupinová práca: Za daný čas (10') napíšte čo najviac slov, ktoré sa týkajú podobenstva o desiatich pannách.

Motivácia: Dáme žiakom ochutnať hrozno (hrozienka) a povieme si, že aby sa nám čokoľvek urodilo, je potrebné sadiť, okopávať, pleť, polievať... tak aj tieto plody - my ich jeme, ale iný sa musel postarať o to, aby sa urodili. Úrodu samozrejme dáva Pán Boh, ale človeku v raji povedal, že v pote tváre bude obrábať pôdu, z ktorej bude chcieť úžitok.

Prečítame **text**, vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Strapec dozretého hrozna symbolizuje prácu dobrých vinohradníkov.

K otázkam za textom:

- **s - t - a - v - i - t - e - l - i - a** Po vyriešení úlohy opäť prečítame kontext a do textu doplníme slovo.

Čo je uholný kameň? **s) 1. kameň, ktorým sa začína stavba**, t) uhlie premenené na kameň

Kto je vo viere uholným kameňom? **s) veriac človek t) Ježiš Kristus**

Kto sú dedičia? **a) dostanú pozostalosť po niekom**, b) rodičia

Koho Pán Ježiš v podobenstve obrazne pomenúva „dedič“? **u) Jána Krstiteľa v) Sám seba**

Čo robí vinohradník? **h) stará sa o počasie i) obrába vinicu**

Koho predstavujú v podobenstve vinohradníci? **u) svojich učeníkov t) veľkňazov a farizejov**

Kto je človek - hospodár je v podobenstve? **e) Pán Boh**, f) diabol

Čo je to vinica? **k) sad, kde rastie víno l) sad, kde rastie hrozno**

Čo sa myslí vinicou v podobenstve? **i) svet**, j) sad

Kto sú v podobenstve sluhovia? **a) Boží proroci**, e) anjeli

- Pán Boh - **Hospodár** stvoril tento svet - **vinicu**. **Vinohradníci** - farizeji, zákonníci a veľkňazi zo **židovského** národa poznali **písmo** i **prorockvá** o Ježišovi Kristovi v ňom. Videli mocné **skutky** Pána Ježiša, počuli, čo **hovoriť**, ale zavrhlí **uholný** kameň, ktorým bol On - Ježiš Kristus. **Neuverili** v Neho.
- Aby spasil hriešnikov a aby nám Pán Boh dal možnosť vrátiť sa do raja.
- Aby nám boli odpustené všetky hriechy a mohli sme večne žiť.
- Voľný rozhovor. Pán Boh nič nechce, ale všetko nám dáva.
- Vytvoríme si knihu bez slov podľa návodu v učebnici.

Doplňujúce informácie:

Ježiš tu nadväzuje na proroka Izaiáša (Iz 5, 1 - 7). Vinohradníci zbili prorokov, zabiť dali Krstiteľa, ale i milovaného syna Ježiša mysliac si, že namiesto Neho sa stanú dedičmi oni. Pán vinice ich však zahubil a vinicu prenajal iným. Keď Židia pohrdli, vinica prejde na pohanov. „Ježiš je pre nás základným kameňom (1K 3, 10 - 15), ako prorokoval Simeon nadväzujúc na žalmistu, ktorý to vzťahoval po exile na Zorobábela (Ž 118, 22 - 23). [...] Kľúčový kameň v klembe, bez ktorého sa stavba rozpadne, ktorý ju celú drží, sa zvykol

nazývať centrálny. Ježiš je takýto kľúčový kameň klemby cirkvi, ale aj celého sveta.“
(Osuský, str. 184)

Doplňujúce úlohy:

1. Nevstupuj na chodník **bezbožných** a nekráčaj po ceste **zlých**. (Príslovia 4, 14)

Príklad	výsledok	písmeno
50-48	2	b
1 000- 995	5	e
6+20	26	z
102-100	2	b
45-30	15	o
13+13	26	ž
7+7	14	n
30-5	25	ý
5-2	3	c
32-24	8	h

Príklad	výsledok	písmenko
6+6+10+4	26	z
28-16	12	l
35-10	25	ý
83-80	3	c
77+1-70	8	h

2. Si dobrý **vinohradník**? Nech žiaci odpovedia na vzniknutú otázku. Písmená čítame oddola nahor.

	P	N
Hospodár vysadil vinicu.	x	
Vo vinici hospodár nevysadil vežu.		x
Hospodár vinicu prenajal vinohradníkom.	x	
Hospodár v čase obračky poslal sluhov.	x	

Vinohradníci sluhov pohostili.		x
Hospodár poslal dediča.	x	
Vinohradníci dali dedičovi dedičstvo.		x
Zlých vinohradníkov pán vinice zahubí.	x	
Vinicu pán prenajme iným vinohradníkom.	x	
Zlými vinohradníkmi Pán Ježiš myslí Izraelský národ.	x	
Novými vinohradníkmi budú ľudia iných národov.	x	
Uholným kameňom je Pán Ježiš Kristus.	x	

Pieseň KTS 215: str. 111 v učebnici, prstové činelky

Biblický citát: Mal byť v modrom rámečku, ale v prvom vydaní učebnice je napísaný za margináliou zeleným písmom, v druhom vydaní je oprava. Opäť doplníme slovo z prvej úlohy za textom. Tým kameňom je v prenesenom význame Pán Ježiš Kristus, ktorého Židia zavrhlí a na ktorom je postavená naša prítomnosť i budúcnosť v nebi.

Pracovný zošit:

☞ Hrozno, z neho vyrobené víno.

☞ fialovou: Syn, veža, hrozno, úroda, vinohradník, vinica, sluha

zelenou: pero, zrno, lis, chlieb, srdce, slon, holub, matka, minca

☞ vinohradníci - Židia; prorokov; bijú, zabíjajú, kameňujú; milovaný syn - Pán Ježiš Kristus.

Modlitba: Skupinová alebo samostatná práca - podľa vyspelosti konkrétnych žiakov. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

4. Pán Ježiš uzdravuje

Uzdravenie stotníkovho sluha

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o uzdravení stotníkovho sluha.

Afektívny: Prehlbovať vieru v Pána Ježiša a v Jeho moc.

Psychomotorický: Viesť k napodobňovaniu viery stotníka v živote.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: internet, alebo biblická konkordancia

Modlitba: Môžeme sa pomodliť slovami piesne z predchádzajúcej hodiny. Jednotlivé slohy sa môžu modliť vopred určení jednotlivci, refrén po každej slohe všetci spoločne. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca:

1. Koľko bolo uzdravených malomocných, o ktorých sme sa učili v 1. ročníku? (10)
2. Úloha za textom - porozhadzované písmená vytvoria vetu - doplnok do textu. **Nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu.**

Motivácia: Zopakujeme pieseň z 1. ročníka Pane, vieru daj ...

Žiaci si sami potichu prečítajú hlavný **text** a vytvoria vetu o **ilustrácii**. Text spoločne prerozprávame. Porozprávame si o tom, čo je to synagóga a pozrieme si obrázok (str. 40 v učebnici). Tiež oboznámime žiakov, že stotník bol nadriadený, velil sto vojakom.

Pozrieme si ilustráciu a necháme žiakov porozmýšľať, čo je na nej nesprávne, nech vytvoria vetu – Za Pánom Ježišom nešiel sám stotník, ale najprv poslal starších spomedzi Židov a potom priateľov.

K otázkam za textom:

- **Nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu.**
- Môžeme jednotlivcov za prerozprávanie príbehu ohodnotiť.
- Stotník: vystaval **synagógu**; bol (aký?) **pokorný, pevne veriaci**; nadriadený **100** vojakom; miluje **židovský** národ; za Ježišom poslal **Židov**; mal otrokov, ktorí ho **poslúchali** na slovo; mal veľmi **rád** svojho sluhu; veril v **moc** Pána Ježiša. (Úloha je pripravená aj v doplňujúcich témach)
- Stotník je pre nás vzor **pokory** a veľkej **vieri**.
- **Stotníková viera, Uzdravenie stotníkovho otroka, Slovo uzdravuje, Sila viery, Pokora a viera stotníka,...**
- Pánovi Ježišovi **nezáležalo** na tom, či je niekto pohan, alebo Žid. Svojou každodennou **vierou** a z nej plynúcimi **skutkami** každý človek **sám** pred Pánom Bohom dokazuje, či to myslí **vážne**. Pán Ježiš uznal za správnu veľkú **dôveru**, ktorú mal voči Nemu **stotník**.

- Verím, že je, že je tu, a zároveň všade, že koná aj dnes, pretože je živý, že Mu nič nie je nemožné, že je Boh nebies, vznešený kráľ, a zároveň láskavý a pokorný náš Spasiteľ, že pre nás urobil všetko a my si to nikdy nebudeme môcť zaslužiť či Mu odplatiť, za Jeho lásku môžeme len pokorne vyznať, že nie sme jej hodní, že má moc nad prírodou, že kriesi z mŕtvych, uzdravuje, pozdvihuje, potešuje, ale aj trestá. Alebo podľa viery všeobecnej kresťanskej.
- Veľmi.

Doplňujúce úlohy:

1. Riešenie nájdeme v časti *K otázkam za textom*.
2. Stotník býval v Kafarnaume - v Jeruzaleme. Stotník ~~syn~~ - sluha bol na smrť chorý. Stotník poslal k Ježišovi starších spomedzi Židov s prosbou - ~~príkazom~~, aby prišiel a zachránil sluhu. Stotník seba ~~pokladal~~ - nepokladal za hodného ísť k Pánovi Ježišovi. Pán Ježiš povedal, že ani v Izraeli nenašiel takej viery - ~~nenávisť~~. Stotník ~~sluha~~ ozdravel - ~~neozdravel~~.

Pieseň KTS 197: str. 112 v učebnici, zvonkohra - tón g

Biblický citát: Mnoho postáv v Biblii verilo za iného človeka, ktorému následne Pán Ježiš pomohol, odpustil, uzdravil, vzkriesil. Tak aj pri nás Bohu nič nie je nemožné, ak veríme za našich blízkych, On je verný a pomôže.

Pracovný zošit:

☞ On odpúšťa Ti všetky Tvoje viny. On uzdravuje všetky Tvoje nemoci.

☞ **Ktokoľvek verí** v Ježiša Krista, **nebude zahanbený**. (R 10, 11) Na internete alebo v Biblickej konkordancii môžeme spolu so žiakmi nájsť miesto, kde v Biblii sa myšlienka nachádza. Tiež sa ju môžeme naučiť naspamäť.

Modlitba: Podľa námetov, prípadne doplníme konkrétneho človeka, za ktorého sa chceme pomodliť. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Uzdravenie slepého pri Jerichu

- môžeme spojiť na jednej hodine aj s nasledujúcou témou, ale môžeme preberať aj jednotlivo.

Ciele:

Kognitívny: Vedieť prerozprávať príbeh o uzdravení slepého pri Jerichu.

Afektívny: Uvedomiť si vieru a vrúcnosť slepcových prosieb, oslavu a vďačnosť voči Pánu Bohu za prejavené milosrdenstvo.

Psychomotorický: Vyriešiť tajničku a doplniť meno slepca do hlavného textu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: šatka, plášť

Modlitba: Opäť podľa námetov z konca minulej hodiny. Spoločná veršovaná modlitba vhodná na začiatok vyučovacej hodiny.

Skupinová práca: Tajnička so str. 43 v učebnici. Môžeme na tabuľu napísať slová: 1. tyčinky, 2. maslo, 3. obraz a ukázať, ako treba postupovať. 3/2 znamená v slove obraz písmeno b, 2/2 znamená v slove maslo písmeno a,... Riešenie: **Bartimaios**.

Motivácia: Ukážeme slepecké – Braillovo písmo a porozprávame sa o ňom. (Píše sa na špeciálnom stroji. Číta sa končekmi prstov, jednotlivé písmenká pozostávajú z rôznej kombinácie šiestich dierok usporiadaných po dve do troch radov. Obrázok sa nachádza v prílohe.)

Prečítame **text**, doplníme riešenie skupinovej práce. V texte nájdeme vetu, ktorá opisuje **ilustráciu**: A zhodiac plášť, vyskočil a šiel k Ježišovi.

K otázkam za textom:

- Bartimaios
- Môžeme zadať ako prácu vo dvojiciach alebo ako samostatnú prácu spojenú s hodnotením: **poznali, vedeli, Veril, Uzdravila**.

Ľudia ~~ne~~poznali starú zmluvu. ~~Ne~~vedeli o proroctvách o Mesiášovi. Nevidiaci nezostal sedieť, ale išiel za Ježišom. Slepý neprestával na Ježiša kričať. ~~Ne~~veril, že sa Pán Ježiš nad ním zľutuje a že ho uzdraví. ~~Ne~~uzdravila ho jeho viera.

- 1. *dramatizované čítanie* - určíme žiaka, ktorý bude predstavovať: rozprávača, Pána Ježiša, Bartimaia, zvyšní žiaci budú čítať za tých, ktorí Bartimeu zavolali.
- 2. *dramatizácia* - Bartimeovi dáme šatku na oči a plášť na plecía. Sedí na koberci.

Ježiš prišiel do Jericha. Keď vychádzal z Jericha so svojimi učeníkmi a s veľkým zástupom, sedel pri ceste slepý žobrák Bartimaios. Ako slepec počul, že je na blízku Ježiš Nazaretský, začal kričať a volať: „Syn Dávidov, Ježiš, zmiluj sa nado mnou!“ Mnohí mu dohovárali: „Zamĺkni!“ Ale on tým väčšmi kričal: „Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“ Tu Ježiš zastal a povedal: „Zavolajte ho!“ I zavolali slepca a povedali mu: „Vzmuž sa! Vstaň, volá ň!“ A on

zhodiac plášť, vyskočil a šiel k Ježišovi. Ježiš sa ho opýtal: „Čo chceš, aby som ti urobil?“ Slepec odpovedal: „Majstre môj, nech vidím.“ Riekol mu Ježiš: „Chod', tvoja viera ťa uzdravila!“ A slepý hneď videl (strhne si šatku a zhodí plášť) a Ježiša nasledoval.

- Slepec volal na Pána Ježiša: „Syn **Dávidov**, Ježiš, **zmiluj** sa nado mnou!“ Všetci, ktorí poznali proroctvo o **Mesiášovi** zo staro-zmluvných **kníh**, boli pri **stretnutí** s Ježišom presvedčení, že On je Kristus, **Spasiteľ** sveta, potomok **kráľa** Dávida.

Doplňujúce úlohy:

1. Dramatizované čítanie.
2. Riešenie nájdeme v časti *K otázkam za textom*.

Dramatizácia textu.

Pieseň KTS 178: str. 113 v učebnici, zvonkohra - tón g

Biblický citát: Modlitba z viery - verím v to, za čo sa modlím. Za citátom chýba bodka.

Pracovný zošit:

- ☞ Bartimaios
- ☞ Jericho, učeníci, Pán Ježiš, viera, zástup
- ☞ Chod', tvoja viera ťa uzdravila.

Modlitba: Veršovanú modlitbu z učebnice sa naučíme naspamäť. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Modlitbu sa naučte naspamäť.

Hodnotenie

Uzdravenie slepého pri Betsaide

Ciele:

Kognitívny: Vedieť prerozprávať príbeh o uzdravení slepca pri Betsaide.

Afektívny: Uvedomiť si vieru a vrúcnosť slepcových prosieb, oslavu a vďačnosť voči Pánu Bohu za prejavené milosrdenstvo.

Psychomotorický: Vyriešiť tajničku a doplniť spôsob liečenia Pánom Ježišom do hlavného textu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: šatka, palička

Modlitba: Pomodlíme sa naučenou modlitbou z minulej hodiny.

Skupinová práca: Tajnička za textom, tajnička na dopĺňanie pre žiakov sa nachádza v dopĺňujúcich úlohách. 1. pannách, 2. Zacheus, 3. stratenú, 4. publikánovi, 5. milosrdný, 6. učeníkov, 7. vinica, 8. sluhu. Riešenie: **NASLINIL**

Motivácia:

Niektorému zo žiakov zaviažeme oči a nech sa skúsi po triede pohybovať. (Bude potrebovať paličku alebo navigáciu spolužiakov.)

Po skončení aktivity nám porozpráva, ako sa v roli nevidiaceho cítil.

Prečítame **text**, doplníme slovo zo skupinovej práce. Vytvoríme vetu o **ilustrácii** - Pán Ježiš sa dotýka slinou očí nevidiaceho, aby ho vyliečil.

K otázkam za textom:

- Môžu riešiť aj na papier, tajnička je v dopĺňujúcich úlohách.

1.	P	A	N	N	Á	C	H				
	2.	Z	A	C	H	E	U	S			
		3.	S	T	R	A	T	E	N	Ú	
4.	P	U	B	L	I	K	Á	N	O	V	I
		5.	M	I	L	O	S	R	D	N	Ý
6.	U	Č	E	N	Í	K	O	V			
		7.	V	I	N	I	C	A			
		8.	S	L	U	H	U				

- Najprv sami žiaci potichu, potom spoločne ústne. Môžeme zadať aj ako samostatnú prácu (text je pripravený v dopĺňujúcich úlohách).

Zdravie je **dar** od Pána Boha. Ľudia si ho začnú vážiť, až keď ho **stratia**. Keď sme zdraví, pokladáme za **samozrejmé**, že sa môžeme pohybovať, že vidíme, počujeme, že nás nič **nebolí**. Chorý človek nevládze **pracovať**, **nechutí** mu jesť, má bolesti, je nešťastný, pretože **trpí**. Zdravie si musíme **chrániť**. Rodičia nás v zime teplo obliekajú, aby sme neprechladli, zakazujú nám niektoré veci, aby ste si **neublížili**. Buďte im za to **vdáční**.

- Citlivo, súciteľne, bez vysmievania sa, vypočuť, povzbudiť vo viere, nádeji i láske, posilniť v Božej moci, modliť sa za neho i spolu s ním.

Doplňujúce úlohy:

Text môžeme poľahky zdramatizovať. Postavy: Pán Ježiš, slepec, rozprávač, iní ľudia. Ohrada zo stoličiek - mesto. Doplnok k textu: Ľudia prosia: „Prosíme, Pane Ježiši, dotkni sa ho.“

1. a 2. úloha riešenia nájdeme v časti *K otázkam za textom*.

Pieseň: Zopakujeme niektorú podľa výberu žiakov.

Biblický citát: Svetlo Pána Ježiša majú i nevidiaci, pretože to nie je svetlo žiarovky či slnka, ale svetlo duše spasenej, veriacej.

Pracovný zošit:

- ☞ Voľný rozhovor. Na očiach nosieva tmavé okuliare, v ruke má bielu paličku, vedie ho vodiaci pes. Modliť sa za neho, previesť ho cez cestu, pomôcť mu vojsť do autobusu, slušne sa k nemu správať.
- ☞ Myšlienkou je naučený biblický citát: Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života. Chýba odkaz na Bibliu, v učebnici pri biblickom citáte sa nachádza (J 8, 12).

Modlitba: Rozdelíme námety, posúdime napísané - vytvorené modlitby a modlíme sa. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Uzdravenie hluchonemého

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o uzdravení hluchonemého človeka.

Afektívny: Prostredníctvom slova *Efata* poukázať na nutnosť otvorenia srdca pre Pána Ježiša, ktorý uzdravuje a obdarúva svojimi darmi.

Psychomotorický: Prosiť v modlitbe za ľudí, ktorí Pána Boha nepoznajú. Poďakovať v modlitbe za všetko, čo prijímame od Pána Boha a oslavovať Ho. Túžiť privádzať iných k Pánovi Ježišovi.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: mapa kraja + obrázky znakovkej reči (príloha, internet

Modlitba: Podľa námetov z minulej hodiny. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Prvá úloha za textom: **EFATA**. Povieme, že v texte sa dozvieme, čo toto slovo znamená. Prečítame žiakom časť textu za druhou úlohou na str. 46 o aramejčine a hebrejčine ako vysvetlenie riešenie skupinovej práce.

Motivácia: Komu hovoríme, že je nepočujúci? (Má nefunkčný sluchový ústroj - ucho.) Znak nepočujúcich je v prílohe č. ???, Ako sa dorozumievajú nepočujúci? (Znakovou rečou.) Prehráme video so znakovou rečou (www.youtube.com - Viktorka znakuje alebo ukážeme obrázky znakovkej reči (prstová abeceda je v prílohe 4) alebo si prezrieme ilustrácie v učebnici a porozprávame sa o nich.

Prečítame **text**. Riešenie skupinovej práce doplníme do textu. Po prečítaní zopakujeme príbeh a opýtame sa, čo znamená slovo *efata*.

K otázkam za textom:

- b) nepočuje, c) nerozpráva,
- Pretože podmienka k naučeniu sa rozprávať je zdravý sluch. Dieťa najprv počúva reč matky a až po približne dvoch rokoch začína rozprávať, aj keď reči rozumie oveľa skôr.
- Ľuďom, ktorí ho k Pánovi Ježišovi priviedli.
- Môžeme k Pánovi Ježišovi priviesť ľudí, na ktorých zdraví nám záleží. Môžeme vytvoriť modlitbu za týchto ľudí. Nevieme, či hluchonemý človek veril alebo nie. Tí, čo ho k Pánovi priviedli, určite v moc Pána Ježiša verili, to je pre nás povzbudzujúce pri blízkyh, ktorí neveria a my ich prinášame k Pánovi, naša viera je zachraňujúca pre týchto ľudí.
- Spoločne., frontálne podľa situácie.

Doplňujúca úloha:

Žiakom pomôžeme, ak by mali problém zapísať myšlienku na linajku : Všetko dobre učinil; **aj** hluchým **dáva** sluch, **aj** nemým reč. Mk 7, 37

Pieseň: str. 114 v učebnici, hrkálky, internet: youtube.com

Biblický citát: Dobre znamená podľa Božej vôle. Súťažime, kto sa prvý naučí.

Pracovný zošit: **Otvor sa.** Telefonovať, počúvať mp3 prehrávač ani rádio, počuť auto na ceste, ktoré ide za ním, spievať...

Modlitba: Porozprávame sa o ľuďoch, ktorí Pána Boha ešte neprijali do svojho srdca. **Námety:**

- Vytvoríme modlitbu za ľudí, ktorí Pána Boha nepoznajú.

- Poďakujeme za všetko (vymenujeme konkrétne), čo prijímame od Pána Boha.
- Oslavujeme Hospodina za Jeho štedré dary (vymenujeme konkrétne).
- Prosíme za ľudí, ktorých chceme priviesť k Pánovi Ježišovi.

Napr. Pane Ježiši, privádzam Ti svojho otca, prosím, vylieč jeho srdce a dušu, aby boli poddané Tebe a ak je Tvoja vôľa, uzdrav aj jeho telo. Ďakujem, amen.

Domáca úloha: Nabudúce si prineste nožnice.

Hodnotenie

Poznámka: Uzdravenie porazeného (téma podľa UO ECAV) je spracované v učebnici Chlieb náš každodenný (aktuálne v 4. ročníku, čo bol pôvodne tretí ročník). Namiesto odporúčanej témy je navrhnutá nasledovná téma, alebo si zvolíme text podľa vlastného výberu.

Kanaánska žena

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o kanaánskej žene. Vedieť, ako a prečo sa dostala k Pánovi Ježišovi a prečo jej pomohol.

Afektívny: Uvedomiť si ťažkú situáciu zúfalej matky. Chápať túžbu a snahu matky, ktorá chce pomôcť svojej dcére.

Psychomotorický: Poďakovať v modlitbe za svojich rodičov.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: nožnice

Modlitba: Pomodlíme sa slovami piesne z minulej hodiny - Vyvyšujem Teba, Pane. Veršovaná modlitba.

Motivácia: Prednes básne - modlitby Za rodičov zo str. 50 a rozhovor o nej. (Kto dal našim perám reč? = Kto nás učil rozprávať?...)Vyzdvihneme veľkú lásku takých detí, ktoré takouto modlitbou ďakujú a prosia za svojich rodičov. Modlitbu sa žiakom môžeme dať naučiť naspamäť.

Skupinová práca: Žiaci si v skupinách potichu prečítajú text a vypracujú prvé štyri úlohy pod textom. Riešenie: c) Syn Dávidov, c) lebo v Jeho rodokmeni je napísané, že bude potomkom kráľa Dávida, b) že poznala proroctvá o Mesiášovi zo Starej zmluvy, c) lebo chcela, aby pomohol jej dcére.

Opätovne môžeme, ale aj nemusíme nahlas prečítať text. Vytvoríme vetu o ilustráciách - Šteniatka jedia omrvinky pod stolom ich pánov. Kľachiaca žena prosí pomoc od Pána Ježiša.

K otázkam za textom:

- ☞ c) Syn Dávidov
- ☞ c) lebo v Jeho rodokmeni je napísané, že bude potomkom kráľa Dávida
- ☞ b) že poznala proroctvá o Mesiášovi zo Starej zmluvy
- ☞ c) lebo chcela, aby pomohol jej dcére
- ☞ poznámka - z citovanej vety vypadlo slovo „deťom“ - „vziať deťom chlieb“

Bola to skúška. Jedlo patrí deťom, Božia milosť, moc, spasenie a požehnanie je pripravené deťom vyvoleného národa - Izraelcom, zatiaľ patrí iba im. „Akoby hovoril: ešte sa ani deti môjho národa nenajedli z Božej milosti. Boli to tvrdé slová, ešte väčšia skúška. Je pravda, ich tvrdosť sa zmierni, keď si uvedomíme, že Židia pohanov pre ich nečistotu zrovnávali s nečistotou psa. Aj to je na povšimnutie, že jej milovanú dcéru nazýva šteňaťom. Iste, pre matku boľavé slová. Nedala sa odbiť ani takýmito až neľudskými slovami. Odpovedala pokorne. [...] Pekná gradácia. Ako slová Krista tvrdnú postupne, tak pokora ženy sa ponížuje. Obstála na skúške. Láska k dcére, viera k Ježišovi nemohli už neúčinkovať.“ (Osuský, str. 372) Pokora, láska a viera ženy spôsobila, že Pán Ježiš jej dcéru uzdravil.

- ☞ Nasledujúce otázky vedieme voľným rozhovorom.
- ☞ Láska rodičov k **deťom** je nekonečná. Láska k chorej dcére priviedla ženu - pohanku k neoblomnej a neodbytnej **viere**, k nohám Pána Ježiša. Žena verila, že aj nepatrný kúsok - omrvinka Jeho **moci**, dokáže jej dcéru **uzdraviť**. On jej **dcére** pomohol. Tiež si mnohokrát myslíme, že Pán Ježiš **mlčí**, keď k Nemu voláme. Zdá sa nám, akoby nás ani **nepočul**. On však chce, aby sme prejavili veľkosť a silu našej **viery**. Takú ako táto žena, že aj **málinko** Jeho moci stačí, aby nám pomohol.

Doplňujúce informácie a úloha:

Žena bola Židmi nenávidenou pohankou. Nesmieme si situáciu vysvetliť tak, že Pán Ježiš nechcel ženinej dcére pomôcť. On skúšal jej vieru. (Osuský, str. 372)

Dbáme na postup: najprv napísať modlitbu, potom vymaľovať a nakoniec vystrihnúť.

Pieseň: Zopakujeme pieseň z minulej hodiny - *Vyvyšujem Teba, Pane* alebo niektorú inú podľa želania žiakov.

Biblický citát: Prečítame oba a necháme výber na žiakov. Vzývaj ma - krič ku mne, v deň súženia - v deň smútku, plaču, vytrhnem ťa - pomôžem ti, odstránim ťažkosť a smútok, oslavovať - chváliť, ďakovať.

Pracovný zošit:

☞ Kanaánska žena, učeníci, Pán Ježiš, Kanaánska žena, Pán Ježiš.

☞ Najprv nahlas prečítame všetky slová a vysvetlíme si neznáme.

- modrou: starosť, úzkosť, nešťastie

- červenou: radosť, šťastie, úľavu, vďačnosť.

Modlitba: Spoločne napíšeme modlitbu za rodičov. Porozmýšľame, čo chceme pre našich rodičov (zdravie, pokoj, radosť, aby viac verili, aby viac čítali Bibliu, aby sa viac modlili, aby sa na Pána Boha viac spoliehali, aby Mu odovzdali svoj život, aby radostne a pravidelne chodili do kostola,...). Pomodlíme sa aj pomocou slov básne Za rodičov. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Uzdravenie malomocného

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o uzdravení malomocného človeka. Vedieť, že Pán Ježiš je Boží Syn. Vedieť, že Pán Ježiš z lásky k človeku a pre vieru vracia ľuďom zdravie.

Afektívny: Uvedomiť si moc Pána Ježiša. Spolucítiť s chorými ľuďmi a učiť sa vnímať ich potreby.

Psychomotorický: Rozvíjať, prehľbovať ochotu pomáhať.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia

Pomôcky: obrázok človeka chorého na malomocenstvo

Modlitba: Opakovanie: pomodlíme sa za svojich rodičov. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Opakovanie z prvého ročníka podľa otázok za textom na str. 51 v učebnici.

- Vážna choroba, na tele človeka sa vytvorí biela škvrna, ktorá sa šíri po celom tele a mení sa na vredy. Nakoniec chorému odpadnú uši, nos, prsty...
- 10
- Jeden - Samaritán

Motivácia: Ukážeme obrázok malomocného človeka a doplníme informácie (príloha 5).

Pán Boh má moc nad každou chorobou, aj nad malomocenstvom. Robil zázraky, aby Izraelci uverili, že Mojžiša poslal On. Jedným zo zázrakov bolo premenenie Mojžišovej ruky. **Potom mu Hospodín ešte riekol: Nože si polož ruku na prsia! On si položil ruku na prsia, a keď ju vytiahol, ruka bola malomocná ako sneh. Riekol mu znova: Polož ruku späť na prsia. On si položil ruku na prsia a vytiahol ju z prs a bola znova ako jeho ostatné telo.** (2M4, 6 - 7)

Prečítame **text**. Vytvoríme vetu o **ilustrácii** - Malomocný človek je bez Pána Ježiša zúfalý.

K otázkam za textom:

- Podľa **zákona** sa malomocného nesmel nikto **dotknúť**. Malomocný v našom príbehu **veril** v Božiu uzdravujúcu **moc**, ktorá je silnejšia ako akákoľvek choroba, ba silnejšia ako **smrť**.
- Práca vo dvojiciach. **Nechcel byť iba ako zázračný lekár. Bol pokorný učiteľ a chcel, aby Ho takto aj vnímali. Chcel, aby sme pochopili, že Pán Boh nás všetkých miluje. Chcel, aby sme vedeli, že pomáha všetkým, hlavne nešťastným a opovrhnutým.**
- **uzdravuje**
- Inscenačná metóda je podrobnejšie opísaná v úvode publikácie, **str. ...** Pomôže nám tabuľka. Ak majú žiaci problém vytvoriť vlastný dialóg, ponúkneme im načrtnuté ukážky a môžu odhadnúť, ku ktorej dvojici daný rozhovor patrí. Ústne alebo na vopred pripravených kartičkách.

chorý	zdravý	príklad dialógu
neveriaci	veriaci	Ch: Nik mi nepomôže. Z: Pán Ježiš ti pomôže.
veriaci	neveriaci	Z: Musíš veriť lekárom. CH: Musím veriť Pánovi Ježišovi.
veriaci	veriaci	Ch: Modlime sa spolu. Z: Dobre, Pán Ježiš povedal, že keď čokoľvek budeme prosiť v Jeho mene, dá nám.
neveriaci	neveriaci	Ch: To je nespravodlivé, prečo práve ja? Čo zlé som urobil? Z: Veď práve, takáto vec, kúpime najlepšie lieky, tie ti pomôžu.

- Spätná väzba nám napovie, ako máme nabudúce inscenačnú metódu využívať.
- Pán Ježiš má nad všetkým moc. Uzdravil mnohých, slepých, nepočujúcich, chromých, malomocných, z horúčky, z krvotoku,...
- **Domáca úloha**

Doplňujúce čítanie a úloha:

O vážnosti choroby malomocenstva (3M 13, 1 - 6 nn)

Hospodin hovoril Mojžišovi a Áronovi: Ak niekomu vznikne na koži opuchlina, vyrážka alebo škvrna, a môže sa mu zmeniť na koži na chorobný znak malomocenstva, nech ho privedú ku kňazovi Áronovi alebo k niektorému z jeho synov - kňazov; kňaz nech prezrie chorobný znak na koži, a ak chlpy na chorobnom znaku obeleli a on je napohľad hlbšie ako okolitá pokožka, je to chorobný znak malomocenstva. Keď to kňaz zbadá, vyhlási ho za nečistého. Ale ak je to biela škvrna na koži, a nie je napohľad hlbšia ako okolitá pokožka, a ak chlpy neobeleli, nech kňaz uzavrie postihnutého na sedem dní. Na siedmy deň ho kňaz prezrie, a ak na vlastné oči zistí, že chorobný znak ostáva nezmenený a nešíri sa na pokožke, kňaz ho zavrie po druhý raz na sedem dní. Na siedmy deň ho kňaz prezrie po druhý raz, a ak je chorobný znak vyblednutý a ak sa nešíri na koži, kňaz ho vyhlási za čistého; je to len vyrážka. Potom si operie šaty a bude čistý.

Čo nariadil Hospodin prostredníctvom Mojžiša obetovať pri vyliečení sa z malomocenstva (3M 14, 1 - 10.18b - 20)

Hospodin hovoril Mojžišovi: Toto bude zákon o malomocnom, určený na deň jeho očisťovania: Nech ho **privedú ku kňazovi** a kňaz vyjde pred tábor. Keď zistí, že sa chorobný znak malomocenstva na malomocnom **vyliečil**, rozkáže priniesť za toho, kto sa očisťuje, **dva čisté živé vtáčiky, cédrové drevo, karmazínové farbivo a yzop**; kňaz rozkáže zarezať jedného vtáčika nad hlinenou nádobou s pramenitou vodou. Potom nech vezme živé vtáča, cédrové drevo, karmazínové farbivo a yzop a všetko nech namočí aj so živým vtáčikom do krvi vtáčika zarezaného nad pramenitou vodou; nech kňaz sedemkrát pokropí toho, kto sa očisťuje od malomocenstva; vyhlási ho za čistého a živé vtáča vypustí na pole. **Ten, kto sa očisťuje, nech si potom vyperie šaty, oholí všetky vlasy, umyje vodou, a tak bude čistý. Potom smie vstúpiť do tábora**, ale sedem dní bude bývať mimo svojho stanu. **Na siedmy deň si oholí všetky vlasy z hlavy, bradu i obočie a vôbec všetky svoje chlpy, vyperie si šaty, umyje si telo vodou a bude čistý.** Na ôsmy deň vezme dva bezchybné baránky a jednu bezchybnú jednoročnú ovečku, tri desatiny éfy jemnej múky zamiesenej olejom ako pokrmovú obeť a jeden log oleja. Kňaz vykoná za neho obrad zmierenia pred **Hospodinom**. Potom nech kňaz pripraví obeť za hriech, tak vykoná obrad zmierenia za toho, kto sa očisťuje od svojej nečistoty, a potom zabije spaľovanú obeť; kňaz nech obetuje spaľovanú i pokrmovú obeť na oltári. Nech kňaz tak vykoná za neho obrad zmierenia a on bude čistý.

Obeta chudobného malomocného (3M 14, 21 - 22 nn)

Ak je však chudobný a nedochodí mu, nech vezme **jedného baránka na obeť zadosťučinenia za vinu na zamávanie a vykonanie obradu zmierenia za seba, desatinu éfy jemnej múky zamiesenej olejom na pokrmovú obeť a log oleja; k tomu dve hrdličky**

Tajničku a legendu k jej riešeniu pripravíme žiakom na osobitných papieroch.

19.	U	Z	D	R	A	V	O	V	A	L										
								18.	N	Á	R	O	D							
									17.	S	Y	N	A	G	Ó	G	A			
16.	S	T	O	T	N	Í	K													
								15.	Z	A	C	H	E							
14.	F	A	R	I	Z	E	J													
				13.	P	O	D	O	B	E	N	S	T	V	O					
								12.	V	I	E	R	A							
						11.	M	I	L	O	S	Ť								
						10.	B	R	A	T										
								9.	C	O	L	N	Í	K						
								8.	A	M	E	N								
						7.	P	O	K	O	R	A								
						6.	U	H	O	L	N	Ý								
								5.	Z	R	N	O								
4.	S	A	M	A	R	I	T	Á	N											
				3.	S	K	U	T	O	K										
								2.	M	O	D	L	I	T	B	A				
1.	P	U	B	L	I	K	Á	N												

Biblický citát: Napíšeme jeho text na tabuľu a prečítame. Zotrieme jedno slovo (Boh), prečítame, zotrieme druhé slovo (pomocou), prečítame. Takto zotierame a čítame až po posledné slovo. Čítať môžeme dať žiakom frontálne, skupinovo, vo dvojiciach či individuálne. Prvé čítanie (všetky slová na tabuli) a posledné čítanie (žiadne slovo na tabuli) robia všetci žiaci spolu.

Pracovný zošit:

- ☞ V prvom ročníku sa učili, že Pán Ježiš uzdravil 10 malomocných, dnes sa učili o jedenástom.
- ☞ Voda - ryba, náradie - dielňa, lúka - kvet, Eva - Adam, Eliáš - Jonáš, Strecha - anténa;
Viera, nádej, láska.
- ☞ Podľa námetov môžu vytvorenú modlitbu sem napísať.

Modlitba: Vytvoríme vlastnú modlitbu podľa námetov, zapísať ju môžeme v tretej úlohe v pracovnom zošite (str. 20). Modlitba Pánova.

Hodnotenie

5. Pán Ježiš robí divy

Svadba v Káne Galilejskej

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh premenenia vody na víno na svadbe v Káne Galilejskej.

Afektívny: Učiť sa od Pána Ježiša radovať s radujúcimi a pomáhať v nepredvídateľných situáciách. Učiť sa dôverovať Božej moci a Jeho slovu.

Psychomotorický: Viesť k poslušnosti a konaniu podľa Božích predstáv v živote. Prejaviť úprimnú radosť s radujúcimi sa.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Pomôcky: šesť nádob, pohár, nápis na papieri: KÁNA GALILEJSKÁ - pripravený na zavesenie na stoličku

Modlitba: Podľa námetov, z konca minulej hodiny, veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Napíšte čo najviac slov za daný čas (5') k slovu svadba.

Motivácia: Porozprávame sa o prinesených fotografiách a povieme, že starejší je mladomanželmi poverený človek, ktorý pred a po obrade v kostole celú slávnosť organizuje, vedie a slovne komentuje. Tým, že sa zúčastňuje mnohých svadieb, pozná zvyklosti ľudí.

Prečítame **text**. Vytvoríme vetu o **ilustrácii** - Pán Ježiš a Jeho matka sa rozprávajú na svadobnej hostine o tom, že sa minulo víno.

K otázkam za textom:

- Premenil vodu na víno.
- Lebo je BOH. (U Boha je všetko možné. L 1, 37) Áno.
- Pobyť na púšti, pokúšanie diablom, nekonečné množstvo chorých ľudí, búrka na mori, lovenie rýb, chodenie po vode (aj Peter).
- Samozrejme.
- Dramatizácii textu predchádza dramatizované čítanie.

Postavy: novomanželia, starejší, Pán Ježiš, Mária, hostia, dvaja posluhovači - jeden má v ruke pohár.

Na stoličku zavesíme názov mesta. Ku stoličke postavíme nádoby.

Hostia so starejším sedia za stolom a debatujú.

Mária pristúpi k Ježišovi a hovorí: „Nemajú vína!“

Ježiš odpovedá: „Ešte neprišla moja hodina.“

Mária hovorí posluhovačom: „Urobte všetko, čo vám rozkáže.“

I riekol im Ježiš: „Naplňte tie nádoby vodou!“ A naplnili ich až po okraj.

Potom im povedal Ježiš: „Teraz naberte a zaneste starejšiemu!“

Oni zanesli.

I zavolať si starejší ženícha a riekol mu: „Každý človek podáva najprv dobré víno a keď si hostia už upili, dá horšie. Ty si však zachoval dobré víno až dosiaľ.“

- Kána bola dedina blízko **Nazareta**. Pán Ježiš sa na svadbe **radoval** s radujúcimi. **Šesť** kamenných nádob na Ježišovo slovo naplnili **vodou**. Zanesli ochutnať **starejšiemu**. Víno, ktoré vypil, mu veľmi **chutilo** a pochválil ženícha, že zachoval **dobré** víno až do tej **chvile**.

Doplňujúce úlohy:

1. Toto znamenie v Káne Galilejskej bolo prvé, čo urobil Ježiš a vyjaval svoju moc.
2. Riešenie nájdeme v časti *K otázkam za textom*.
3. Text na dramatizáciu.

Pieseň KTS 176: str. 116 v učebnici, bubienok

Biblický citát: Kladieme dôraz na to, aby u detí vzrastala viera a posväcovalo sa v ich srdciach meno Božie aj prostredníctvom tohto citátu a celého príbehu. Citát je jednoduchý, naučia sa ho za pár minút.

Pracovný zošit:

☞ ...vodu na víno...

☞ v chorobe - malomocní, nevidiaci, nepočujúci, chromí, v horúčke

v nedostatku, v biede - bohaté lovenie rýb, nasýtenie zástupu

v zármutku, v nešťastí - búrka na mori.

Modlitba: Blažený dom, kde každú radosť strojíš a Ty sa, Pane na nej podieľaš. Blažený dom, kde všetky rany hojíš, v strasti a smútku slzy zotieraš. (K. J. Splitta, prel. V. Betina)

Hodnotenie

Vzkriesenie Jairovej dcéry

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry.

Afektívny: Naučiť sa, že v modlitbe k Pánu Bohu môžeme a máme prichádzať kedykoľvek, aj keď nás niečo trápi. Prehlbiť vieru v to, že Pán Boh dokáže urobiť viac, než my prosíme.

Psychomotorický: Podľa námetu vytvoriť modlitbu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, multikultúrna výchova

Modlitba: Opakovanie modlitieb podľa námetov na konci minulej hodiny. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Prvá a druhá úloha za textom, riešenie: **Neboj sa, len ver!** Mk 5, 36 - takto nám to prezentujú celé skupiny pri vyhodnotení skupinovej práce.

Motivácia: Čo sme si hovorili o synagóge? (Chlieb z neba, s. 40) Náhrada zbúraného židovského chrámu. Bolo to miesto, kde sa Židia stretávali, aby čítali a poznávali Starú zmluvu a uctievali Hospodina.

Dnes si povieme o Židoch, ktorých nazývali **predstavení synagógy**. Bývali nimi „len nábožní, ctení a zámožní ľudia, ktorí sa starali o vnútornú správu služieb Božích. Oni riadili, čo sa má v synagóge modliť, čítať z písma, určovali miesta pre prichodiacich, kto môže vykladať Zákon, dirigovali diskusiu a tak ďalej. Tým všeobecne cteným bol aj podľa mena osvietený Jairus. Hľa, nielen na kráľovské dvory, vojenské veliteľstvá, ale už aj do synagóg a k ich správcom prenikla zvesť lásky Ježišovho evanjelia. Tým viac tak bolo v Kafarnaum, kde Ježiš býval, učieval v synagóge. Tu Ho viac ráz počul i Jairus a vedel o Jeho činoch lásky a pomoci.“ (Osuský, s. 365)

Prečítame **text**. Vytvoríme vetu o **ilustrácii**: **Pán Ježiš kriesi z mŕtvych Jairovu dcéru**.

K otázkam za textom:

- Neboj sa, len ver!
- Biblický citát sa naučíme aj s odkazom na miesto v Biblii.
- Zistíme, čo si žiaci zapamätali z motivačného rozprávania.
- Opakovanie (Chlieb z neba, str. 40 a úvod hodiny).
- Smútočný obrad pri mŕtvom človeku, ktorý sa končí položením tela do hrobu alebo jeho spopolnením (odvozom na spopolnenie).
- Vedíme voľný citlivý rozhovor.
- Na pohrebe smútime a na svadbe sa radujeme.
- Vysoko postavený, vedúci, šéf.
- Najprv prečítame slová, potom vety.

My **kresťania** veríme, že Pán Boh všetkých ľudí v posledný deň **vzkriesi** z mŕtvych. **Každý** z nás predstúpi pred Boží súd. My, ktorí **veríme** v Ježiša Krista vieme, že On za nás **zomrel**, a tak budeme a sme Ním **ospravedlnení**.

- Vhodnejšie a výchovnejšie je čítať zo svojej Biblie alebo z Biblie na internete, kde nájdeme viacero prekladov, vyberieme evanjelický.

O poslednom súde (Mt 25, 31 – 46)

Keď Syn človeka príde vo svojej sláve a všetci anjeli s Ním, posadí sa vtedy na trón svojej slávy. I zhromaždia sa pred Neho všetky národy; a oddelí ich, ako pastier oddeľuje ovce od kozlov, a postaví si ovce sprava, kozlov však zľava. Vtedy povie Kráľ tým na pravici: Poďte, požehnaní môjho Otca, prijmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta. Lebo hladný som bol, a dali ste mi jesť; bol som smädný, a dali ste mi piť; prišiel som ako cudzinec, a prijali ste ma; bol som nahý, a zaodeli ste ma; bol som nemocný, a navštívili ste ma; bol som vo väzení, a prišli ste ku mne. Odpovedia Mu spravodliví: Pane, kedy sme Ťa videli hladného, a nasýtili sme Ťa, alebo smädného, a napojili sme Ťa? a kedy sme Ťa videli ako cudzinca, a prijali sme Ťa? Alebo nahého, a zaodeli sme Ťa? A kedy sme Ťa videli chorého alebo vo väzení, a prišli sme k Tebe? Odpovie im Kráľ: Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. Potom povie aj tým na ľavici: Odíďte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, pripraveného diablovej a jeho anjelom. Lebo hladný som bol, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; prišiel som ako cudzinec, a neprijali ste ma; bol som nemocný a vo väzení, a

nenavštívili ste ma. Vtedy odvetia aj títo: Pane, kedy sme Ťa videli hladného alebo smädného, alebo ako cudzinca alebo nahého, alebo nemocného alebo vo väzení, a neposlúžili sme Ti? Vtedy odpovie im: Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, mne ste neurobili! I pôjdu títo do večného trápenia, ale spravodliví do večného života.

- Inscenačná metóda (podrobnejšie na **str. ...**). Vyberieme jeden námet podľa návrhu žiakov a ten zrealizujeme buď ako skupinovú prácu, prácu vo dvojiciach, alebo ako individuálnu prácu. Po prezentácii v diskusii zhrnieme najlepšie riešenie danej problémovej situácie. Na záver sa podľa vytvorených modlitieb pomodlíme. Ak sa žiakom inscenačná metóda páči, môžeme vybrať iný námet na niektorej nasledujúcej hodine či zadať dobrovoľnú domácu úlohu.
- Kladieme veľký dôraz na dôveryhodnosť slov Pána Ježiša.
- Neboj sa, len ver!
- Domáca úloha.

Doplňujúca úloha: Oslobodiť od hriechov a vín a dať nám nový život.

klamstvo	závisť	pýcha	nevera
od	krádež	oslobodiť	nesvätenie sviatočného dňa
neposlušnosť	a	hriechov	Božie meno nadarmo brané
a	ohováranie	reptanie	vín
zlosť	nám	dať	rúhanie sa
život	hnev	lenivosť	nový

2. Riešenie nájdeme v časti *K otázkam za textom*.

Pieseň KTS 177: str. 117 v učebnici, paličky

Biblický citát: Máme viacero možností, vyberieme alebo necháme žiakom na výber - v prvej úlohe Mk 5, 36; za margináliou v rámčeku J 11, 25 alebo v 12. úlohe Mk 11, 24.

Pracovný zošit:

- ☞ Niektoré písmená použijeme dvakrát (na konci prvého a na začiatku druhého slova presne podľa čísel): hory, ryba, bahno, nos, somár, olej, ejhľa, havo.
Riešenie: **Neboj sa, len ver!**

☞ Podľa učebnice alebo spamäti.

Na spätnú väzbu o tom, čo si žiaci zapamätali z hodiny použijeme báseň zo str. 57 *Neboj sa len ver!* a rozoberieme si ju podľa prebratého textu. Môžeme zadávať otázky k jednotlivým veršom a hodnotiť správnosť odpovedí. Napr.: Akú úzkosť a túžbu mal v srdci Jairo? (Chcel pomôcť svojej dcére.) Kto mu pomohol? Ako? ...

Modlitba: Vytvorené modlitby v 11. úlohe, modlitba za margináliou, modlitba Pánova.

Domáca úloha: Prineste si nožnice a vatu.

Hodnotenie

6. Pán Ježiš hovorí o sebe

Dobrý pastier

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh, v ktorom sa Pán Ježiš prirovná k dobrému pastierovi. Pochopiť úlohu pastiera.

Afektívny: Uvedomiť si, že Pán Ježiš sa o nás láskavo stará a chce viesť životom tak, ako dobrý pastier svoje ovcečky.

Psychomotorický: Vo svojom živote s dôverou nasledovať a poslúchať svojho dobrého Pastiera - Pána Ježiša Krista. Vyriešiť číselný rébus.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Pomôcky: internet - www.youtube.com, obrázok Pána Ježiša, maketa ovce (príloha 5), kancelársky papier alebo výkres pre každého žiaka, nožnice, jeden veľký baliaci papier, vata

Modlitba: Opakovanie z konca minulej hodiny. Svojimi slovami učiteľ a kto je určený, aj ten, kto chce, a podľa námetov v skrinke. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Dve skupiny s rozdielnym zadáním alebo viac skupín s rovnakým zadáním.

1. Prvá úloha za textom. Riešenie tajného kódu napíšeme na tabuľu, pretože je to citát na zapamätanie pre dnešnú hodinu: **Dobrý Pastier život kladie za ovce.**
2. Druhá úloha za textom. Riešenie: **Stará sa o ovce, ženie ich na dobrú pastvu, napája ich, strihá, chová, dojí, stráži, chráni, hľadá stratenú, stará sa o chorú, má rád svoje ovce a na každej mu záleží...**

Motivácia: Pieseň *Ty si môj Pastier* si vypočujeme pomocou www.youtube.com, v učebnici je text, žiaci si pieseň môžu doma na internete nájsť a spievať. Porozprávame sa, o čom hovorí text piesne.

Prečítame **text**. Riešenia číselného kódu doplníme na správne miesto počas čítania.

Vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Pastier nesie nájdenú ovečku, ktorá sa mu stratila, na svojich pleciah. Pán Ježiš nás hľadá, keď sa stratíme a keď nás nájde, veľmi sa raduje. Pán Ježiš je náš dobrý Pastier.

K otázkam za textom:

- Riešené v skupinovej práci: **Dobrý Pastier život kladie za ovce.**
- Riešené v skupinovej práci: **Stará sa o ovce, ženie ich na dobrú pastvu, napája ich, strihá, chová, dojí, stráži, chráni, hľadá stratenú, stará sa o chorú, má rád svoje ovce a na každej mu záleží...**
- Najprv si vysvetlíme slová zo zátvorky: *ovčinec* - opložený priestor pre stádo oviec; *nestratila* - nezatúlala; *pastva* - tráva, požíveň, jedlo; *stratí* - odíde nevedno kam; *hlas* - volanie, farbu zvuku, melódiu a spôsob volania; *napásli* - najedli, nasýtili; *stádo* - mnoho oviec dokopy; *nasledujú* - idú za niekým; *chrániť* - dávať pozor, aby sa nič zlé nestalo.

Úloha pastiera je strážiť **stádo**, starať sa, aby sa ovečky dost **napásli**. Vodiť ich na dobrú **pastvu**, strihať, dojiť, **chrániť**. Večer ich musí zahnať do **ovčince** a strážiť ich, aby sa žiadna **nestratila**. Ovce poznajú **hlas** svojho pastiera a **nasledujú** ho. Keď sa niektorá **stratí**, pastier ju ide hľadať a vráti sa až vtedy, keď ju nájde.
- Spoločne, frontálne. Učiteľ prečíta vetu, každý žiak v poradí jedno slovo a rozhodne, či sa má doplniť do vety alebo nie: **stráži, vedie, chráni, hľadá stratené, vodí na čerstvú pašu, naháňa, sprchuje, opúšťa, nenávidí, predáva, strihá, dojí, pozoruje, miluje.**
- Ústna samostatná práca: **Pán Ježiš - Pastier, Jeho ovce - Jeho veriaci, iné ovce - ktorí uveria, keď počujú zvesť evanjelia.**
- Podľa makiet si obkreslia a vystrihnú ovečku, dokreslia tvár a dolepia vatú - vlnu. Napíšu svoje meno a prilepia na baliaci papier, na ktorom v strede bude Pán Ježiš. Aj učiteľ si môže vytvoriť ovečku.

Doplňujúce úlohy:

1. a 2. Riešenia nájdeme v časti *K otázkam za textom*.

Pieseň: str. 118 - zvonkohra - tón g a na konci každého riadku v poslednom takte triangel, alebo sa naučíme pieseň Ty si môj Pastier

Biblický citát: Riešenie číselného kódu v prvej úlohe za textom: **Dobry Pastier život kladie za ovce.** (J 10,11)

Pracovný zošit:

- Ústne. Lebo sa o nás tak stará ako pastier o svoje ovce. Podľa úlohy na doplňovanie slov.
- Pastier
- Ústne. Ako dobrý pastier o svoje ovce. Áno.

Modlitba: Podľa námetov vytvoríme modlitby. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Priniesť svoju fotku a pripraviť si nožnice.

Hodnotenie

Vínny kmeň

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o vínnom kmeni.

Afektívny: Uvedomiť si dôležitosť závislosti a spojitosti s vínnym kmeňom - Spasiteľom Pánom Ježišom.

Psychomotorický: Naučený Biblický citát vedieť vysvetliť svojimi slovami.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Pomôcky: baliaci papier, farby, štetce, fotoaparát, nožnice

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny.

Skupinová práca:

- ☞ Vyberieme dvoch žiakov, ktorí na baliaci papier namaľujú vínny kmeň (ako predlohu môžu použiť ilustráciu v učebnici na str. 60). Povieme im, aby namaľovali počet strapcov väčší než je počet žiakov na hodine.
- ☞ Napíšte za daný čas, čo si pamätáte z podobenstva o zlých vinohradníkoch.
- ☞ Naučte sa druhý biblický citát z úlohy pod textom na str. 61 (J 15, 9). Môžeme zadať ako súťaž, ktorá skupina sa naučí najskôr. Buď celá skupina hovorí spolu alebo si

vyberieme jedného zástupcu, alebo si žiaci sami vyberú zástupcu, ktorý bude hovoriť citát.

Motivácia: Pomocou ilustrácie popíšeme vínnu kmeň. Zo zasadeného hroznového semienka sa utvorí koreň. Z koreňa, ktorý je v zemi, vyrastá stonka. Táto hrubne a v určitej výške sa rozkonáruje a konáriky, ktoré nazývame ratolesti. Z hrozna sa robí víno - preto vínnu kmeň.

Povieme, že dnešné slová povedal Pán Ježiš svojim učeníkom. Prečítame **text**, vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Hrozno (plody) narástli na konároch viniča, pretože načerpali výživu z kmeňa.

K otázkam za textom:

- Seba
- Boha Otca
- Nedáva úrodu, na konári nerastie hrozno. V zmysle výkladu slov Pána Ježiša to znamená, že veriaci nemá dostatok vďaka za Božiu milosť, pretože nekoná dobré, nenesie dobrú správu o spasiteľnom diele Pána Ježiša ďalej, nie je požehnaním pre svoje okolie,...,
- Odtne ju, odpíli, odreže, odlomí a zahodí alebo spáli, pretože ratolesť bez ovocia mu nie je potrebná.
- Veriaci, ktorí nemajú dostatok viery a nekonajú tak, aby zveľaďovali, neprejavujú lásku blíznym a nemajú dosť lásky voči Pánu Bohu.
- Nebudú mať podiel na spasení, Pán Boh im nedá večný život, budú uvrhnutí do večného plameňa.
- Polieva, hnojí, okopáva, strihá, čistí. To isté robí aj Pán Boh s nami cez svoje slovo, skúšky, ktoré nám zosiela, trápenia, radosti, aby sme sa k Nemu viac vinuli.
- Čím viac úrody.
- Najprv spoločne prečítame slová a dopĺňame ich do viet. Potom môžeme zadať ako samostatnú prácu.

Konáriky - ratolesti viniča potrebujú **kmeň**, aby mohli z neho čerpať **živiny**. Musia byť s kmeňom neustále **spojené**. Tak isto aj veriaci, aby mohli prinášať **ovocie**, aby mohli konať s **láskou**, potrebujú byť spojení s **Láskou**. Boh je **Láska** a kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh zostáva v ňom. (1J 4, 16) Pán Ježiš nielen **hovoril** o láske, ale ju aj **dokazoval**. Tým sa stal **vzorom** lásky. Kto Ho v láske **nasleduje**, je s Ním trvale spojený.

Doplňujúce úlohy:

1. a 2. Riešenia nájdeme v časti *K otázkam za textom*.

3. Povieme žiakom, aby si najprv napísali názvy ovocia pod obrázky a až potom riešili tajničku. Riešenie: Tým sa oslavuje môj otec, keď **prinášate veľa ovocia**.

Pieseň KTS 106: str. 119 v učebnici, paličky, na konci každého riadku v poslednom takte hrkálky

Biblický citát: V skupinovej práci sa naučili jeden, teraz sa naučia druhý citát z Biblie.

K ďalším úlohám:

- Upozorníme žiakov, že čítať začíname veľkým písmenom „T“, ktoré v druhom kole čítania písmen vynecháme. **Toto je moje prikázanie, aby ste sa vzájomne milovali, ako som vás ja miloval.**
- Ústne, každý žiak povie začiatok vety a jedno slovo v poradí, žiaci sa striedajú, kým stačia slová:

pomáhať, upratovať, vypočuť iných, nezlostiť rodičov, nevyrušovať na vyučovaní, chodiť do kostola, modliť sa, čítať Bibliu, neradovať sa so zarmútenými, neplakať s veselými, radovať sa s radujúcimi, navštevovať sirotu, byť láskavý k iným, hovoriť iným o Pánu Bohu, dávať milodary chudobným, nesediť v autobuse, ak stojí starší, láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, nežnosť, dobrotivosť, vernosť, krotkosť, zdržanlivosť.

- Všetci si vyberú svoju fotografiu (aj učiteľ), vystrihnú tvár a nalepia ju na niektorý strapec hrozna na namaľovaný vínny kmeň. Plagát odfoťme a pripevníme na stenu či dvere triedy.

Pracovný zošit:

☞ ...ten prináša veľa ovocia...

☞ Vinohradník je **Otec**. Vínny kmeň je **Pán Ježiš Kristus**. Ratolesti sú **veriaci**. Ratolest bez ovocia **odrežú**, veriacich bez skutkov lásky **oddelia** od Ježiša, od **spásy**. Ratolesti, ktoré prinášajú ovocie, vinohradník Otec **čistí**, aby viac ovocia prinášali, čiže dáva skúšky, súženie, aby boli vo viere **pevnejší** a viac sa snažili, priblížili Bohu.

Modlitba: Žiakov rozdelíme na tri skupiny a necháme ich, aby si potichu pripravili jednu vetu z modlitby. Potom sa nahlas modlíme. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Zopakujte si z učebnice Chlebíček (zostáva žiakom, neodovzdávajú ju) tému na str. 62 - 63.

Hodnotenie

7. Ježišovo dielo vykúpenia

Posledná večera

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o poslednej večeri Pána Ježiša. Oboznámiť sa so slávením a významom paschy u Židov.

Afektívny: Uvedomiť si význam večere Pánovej v živote veriaceho človeka - odpustenie a zmierenie.

Psychomotorický: Túžiť po odpustení a vedieť odpúšťať iným. **Cvičiť sa v šírení pokoja okolo seba.**

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia

Pomôcky: výkres A4 pre každého žiaka

Modlitba: Opakovanie z konca minulej hodiny, podľa námetov zo škatule, veršovaná spoločná.

- ☞ Skupinová práca: *Ktorí dvaja učeníci mali večeru pripraviť?* a) Filip a Bartolomej, b) Tomáš a Ondrej, c) Ján a Matúš, d) Peter a Judáš, **e) Peter a Ján**
- ☞ *Kto učeníkom ukázal dvoranu?* a) bohatý mládenec, b) farizej a publikán, c) uzdravený Bartimaioš, d) ovečka, **e) muž s džbánom**, f) žena Samaritánka
- ☞ Opakovacie otázky za textom. Môžeme im otázky postupne čítať alebo si ich môžu čítať žiaci sami, spôsob volíme podľa aktuálnych čitateľských zručností konkrétnych žiakov. Skupiny odpovedajú na všetky otázky. **(1a/ 2b/ 3c/ 4d/ 5b, c/ sviatosť)** Zaočadiť môžeme otázkami:

Motivácia: Čo večeriate? V skupinovej práci ste správne určili, že Pán Ježiš jedol veľkonočného baránka. Prečo to tak bolo zvykom, sa dozvieme práve v dnešnom texte.

Prečítame hlavný **text**, aj ten, ktorý sa nachádza za otázkami.

Vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Pán Ježiš s učeníkmi večerajú.

K otázkam za textom:

1a/ 2b/ 3c/ 4d/ 5b, c/ sviatosť

Doplňujúce úlohy:

1. Doplní podľa učebnice (str. 64) slová do textu:

Pán Ježiš Kristus poslednou večerou ustanovil **sviatosť** Večere Pánovej. Keď jedli, vzal Ježiš **chlieb**, dobrorečil lámal a **dával** učeníkom, hovoriac: „Vezmite, jedzte! Toto je moje **telo**.“ Potom vzal **kalich**, dobrorečil, dal im a riekol: „Pite **všetci** z neho! Lebo toto je moja **krv** novej zmluvy, ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie **hriechov**. (Mt 26, 26 – 28)

2. Najprv sa o situáciách spoločne porozprávame a potom necháme žiakov pracovať samostatne.

Pane, pomôž mi, prosím, nereagovať prudko, keď **ma niekto sklame, mi niekto robí napriek, ma niekto urazil, nahneval, ponížil, ohováral...**; byť trpezlivým, keď **je niekto pomalší, slabší než ja, keď chcem odmenu za prácu, keď prosím v modlitbe a Ty „meškáš“ s vypočutím, keď sa nedeje moja, ale Tvoja vôľa, Pane Bože...**; hovoriť pomalšie a tichšie, keď **je na mňa niekto nahnevaný, keď som ja na niekoho nahnevaný, keď karhám iného, keď napomínam, keď sa mi nepáči správanie iného,...**; byť tolerantným voči **ľuďom iných národností, ale nie voči tým, ktorí urážajú môjho Boha,...**; nebyť upriameným len na seba, ale zaujímať sa o iných, vyžarovať a šíriť Tvoj pokoj. Amen.

3. Opäť námety na inscenačnú metódu. Z ponúkaných situácií vyberieme tie, o ktorých vieme, že sú pre žiakov aktuálne a rozdelíme ich jednotlivcom.

4. Text piesne môžeme vopred nachystať pre všetkých žiakov, nemusíme sa zdržiavať s odpisovaním a nakoniec si ho odnesú aj domov. Viac informácií nájdeme v časti *Pieseň*.

5. **Ruka evanjelia** – táto aktivita sa nesie aj ďalšími troma hodinami. Ak sa jej chceme venovať ako celku na niektorej z hodín – potrebné informácie nájdeme rozpracované v nasledujúcich témach. Viac si však žiaci zapamätajú (zaradiť do hodiny je to časovo jednoduchšie) podľa nasledovného návrhu.

Je päť veľmi dôležitých vecí, o ktorých Pán Boh chce, aby sme vedeli. Niektoré veci v živote nie sú dôležité, napr. či si najprv obujem pravú alebo ľavú ponožku. Iné sú dôležité, napr. kúpa nových topánok (veľkosť, farba, typ obuvi na danú príležitosť;...). Ale niektoré veci sú mimoriadne dôležité. Mimoriadne dôležitých vecí je päť, preto si ich znázorníme pomocou prstov našej ruky. Pomôže nám to ľahšie si ich zapamätať.

Rozdáme výkresy a povieme, aby si žiaci opatrne obyčajnou ceruzkou obkreslili svoju ruku. Nech ju priložia do stredu papiera a roztiahnu prsty. Na prázdne miesto na dlani napíšeme: **RUKA EVANJELIA**.

Na palec si napíšeme: **Pán Boh ma miluje.** (J 3, 16 Jer 31, 3)

Vieš, že Pán Boh ňa miluje oveľa viac ako tvoja mamka či ocko a iní ľudia? Poznáme verš J 3, 16 *Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezhynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.* A to znamená, že teba, jeho ju i mňa... a inde Pán Boh hovorí Jer 31, 3

Miloval som Ťa večnou láskou. Božia láska je nekonečná, bez podmienok, nedá sa kúpiť, ani zaslúžiť,... (pokračovanie nájdeme v nasledujúcej téme – na ďalšej vyučovacej hodine).

Pieseň KTS 295: str. 120 v učebnici, hra na telo - tlesknutie rukami a plesknutie o stehná (prvé tlesknutie nech žiaci urobia až na v takte na slabiku -ží, pohyby striedame plynule na každú štvrtkovú dobu)

Ak máme šikovných žiakov a chceli by sa naučiť text hebrejsky, môžeme to skúsiť, napíšeme ho na tabuľu i na lístky, ktoré deťom rozdáme. Text sa nachádza aj v doplňujúcom materiáli.

/:Hevenu shalom aleichem,;/ 3x; Hevenu shalom, shalom, Shalom aleichem.

Na www.youtube.com nájdeme viac rôznych vidí aj s textom, podľa ktorých môžeme spievať. Napríklad:

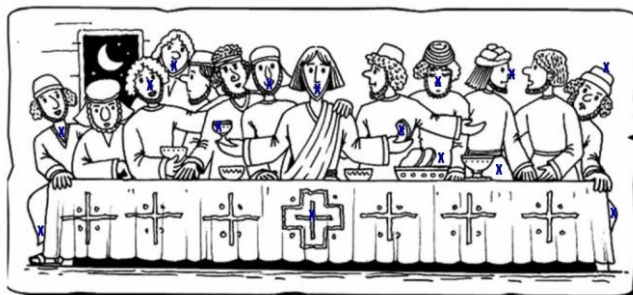
<http://www.youtube.com/watch?v=g3Xualhbl7Q&mode=related&search=shlomi%20shabat>

Biblický citát: Slová Pána Ježiša z Evanjelia podľa Matúša 26, 26 - 28 sa naučíme naspamäť, môžeme zadať ako doplňujúcu úlohu, v ktorej dopisujú vynechané slová.

Pracovný zošit:

1. 10;
2. zomrelo všetko prvorodené;
3. Natrieť rámy dverí krvou zo zdravého baránka.
4. Informácia sa nenachádza v texte, tak žiakov necháme odhadnúť a

musíme vysvetliť. Opásť sa a v chvate jesť. V druhom vydaní pracovného zošita sme túto otázku do úlohy nezaradili.



Modlitba: Slovo pokoj je napísané s veľkým písmenkom aj vo vete. Pokoj Boží dáva Pán Ježiš, On je naším Pokojom, Jeho máme nosiť vo svojom srdci. Namiesto slova „pokoj“ môžeme hovoriť „Pána Ježiša“.

Predposledná úloha na str. 65 (dole) ponúka žiakom možnosť vytvoriť vlastnú modlitbu svojimi slovami.

Domáca úloha: Prineste si lepidlo. Posledná úloha na str. 65 (dole).

Hodnotenie

Ježiš v Getsemane

Ciele:

Kognitívny: Vedieť, čo Pán Ježiš prežil v Getsemanskej záhrade - utrpenie, strach, odhodlanosť a poslušnosť voči Otcovi.

Afektívny: Uvedomovať si vážnosť všetkého, čo musel Pán Ježiš podstúpiť pre záchranu hriešneho človeka. Vážiť si, čo Pán Ježiš urobil.

Psychomotorický: Vedieť vytvoriť modlitbu na základe námetu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Pomôcky: lepidlo, lepiaca páska, obrázky záhrad, internet, špendlíky, z kancelárskeho papiera nastrihané 3 - 4 pásiky pre každého žiaka (môžeme ich mať nachystaných viac), z kartónu vyrobený veľký kríž - vopred si rozmyslíme, kam ho v triede upevníme, olivy - najlepšie bez kôstky a bez vnútornej náplne, nakrájanú mrkvu (kaleráb, jablko, hrušku, čerešňu...), tanier, kalich

Modlitba: Zopakujeme z minulej hodiny. Veršovaná spoločná modlitba.

Skupinová práca:

A) Porozprávame sa o tom, čo je hriech (prestúpenie Božích pravidiel). Za daný čas, napríklad 5', dáme žiakom v skupinách napísať čo najviac hriechov. Vyhodnotenie. Pozn. *Túto aktivitu odporúčam určite urobiť, ak na hodine plánujeme vytvoriť reťaz z hriechov.*

B) Skupinám rozdelíme úlohy za textom na str. 67 a 68 v učebnici:

1. (Avšak nie ako ja chcem, ale ako Ty!)
2. (Bďte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia)
3. 71
4. rmútiť sa - byť smutný; úzkosť - strach, zlá predtucha; judášov bozk - bozk zrady, tvárim sa, že mám rád niekoho, ale vlastne mu tým strojím pascu, do ktorej sa chytí.

Motivácia: Oceníme, ak niekto priniesol olivy. *Zrelé olivy sú tmavej farby, nezrelé sú zelené.* Olivy a nejaký iný druh nakrájanej zeleniny či ovocia rozložíme na tanier (môžeme mať aj päť druhov rozličného ovocia a zeleniny). Opýtame sa, či niekto nie je na niektorý druh alergický. Dáme žiakom hádanku - ochutnávku, žiaci hádajú, čo jedli so zatvorenými očami. Podávame dva kúsky - jeden z nich budú olivy. Žiaci majú hádať, ktorý kúsok v poradí boli olivy.

Oboznámime žiakov s tým, že **Getsemane znamená lisovať olej. Zdrojom oleja boli, a aj dnes sú olivy. Olivový olej sa používal pri obetovaní, pri varení, ako zdroj svetla do lúč, na pomazanie Božích služobníkov, kňazov, kráľov (Saul, Dávid), ale aj ako liek. Getsemane bolo miesto na lisovanie oleja z olív.**

Prečítame **text**. Vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Pán Ježiš sa v Getsemanskej záhrade modlí, učenici spia.

K otázkam za textom:

- Avšak nie ako ja chcem, ale ako Ty!
- Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia
- 71
- *rmútiť sa* - byť smutný; *úzkosť* - strach, zlá predtucha; *judášov bozk* - bozk zrady, tvárim sa, že mám niekoho rád, ale vlastne mu tým strojím pascu, do ktorej sa chytí.
- Pán Ježiš, hoci býval obkľúčený mnohými **ľuďmi**, vždy si našil čas pre **modlitbu**. Denne sa so svojím Nebeským Otcom **rozprával**. Vstával skôr ako iní, aby sa mohol v **tichosti** a pokoji modliť. Pán Ježiš prosil v Getsemanskej záhrade o to, aby sa stala **Božia** vôľa. Aj nás v Modlitbe Pánovej naučil **prosiť** „Buď vôľa Tvoja“.
- Ukážeme žiakom prinesený kalich. Je to nádoba, z ktorej sa pije. Pri sviatosti večere Pánovej tiež pijeme z kalicha – pod spôsobom posväteného vína pijeme pravú krv Pána Ježiša.
- Spoločne prečítame a porozprávame sa.
- 1. C, 2. A, 3. B
- Vymenujeme niektoré konkrétne hriechy (klamstvo, podvádzanie na písomnej práci, krádež, neposlušnosť rodičov, nedôvera Pánu Bohu, nemodlenie sa, sebeckosť, lakomstvo, používanie Božieho mena nadarmo, neúcta voči Pánu Bohu, neposväcovanie Božieho mena v srdci...). Pomôcť nám môže **A) aktivita zo skupinovej práce**. Utvoríme **reťaz hriechov**, podobnú, ako sa vešia na vianočný stromček. Rozdáme pripravené pásiky papiera. Na každý pásik žiaci napíšu svoj hriech. Jednotlivé reťazky všetci navzájom pospájame, je veľmi dobré, keď svoju časť reťaze vytvorí aj učiteľ a svojimi pásikmi pospája reťaze jednotlivých žiakov. Hriechy môžeme, ale nemusíme čítať nahlas.

Kartónový kríž prilepíme lepiacou páskou na nástenku(alebo na stenu, na dvere, na okno). Pomocou špendlíkov na kríž pripevníme reťaz hriechov. Reťazou môžeme olemovať celý kríž - z reťaze vytvoríme tvar kríža. Necháme ju vystavenú do budúceho týždňa. *Pán Ježiš niesol naše hriechy ku svojej smrti na kríži.*

Doplňujúce úlohy:

1. Čo znamená slovné spojenie *tento kalich*? *Toto trápenie.*

2. *Nech ma minie tento kalich - aby som nemusel pretrpieť to všetko zlé, čo je pripravené.* Vyber a podčiarkni správne, čo znamenajú slová *Musím vypíť tento kalich.* Vypíť víno z kalicha, **znášať vinu celého ľudstva, pretrpieť bolesť, prežiť poníženie, zniesť zradu Judáša, niesť kríž na Golgotu, trpieť na kríži,** byť uchránený zla.

3. Modlitba Pánova

4. Ruka evanjelia

Zopakujeme si, čo máme napísané na palci a čo sme si hovorili na minulej hodine. Skoro tomu ani nemôžeme uveriť, pretože sa poznáme a vieme o sebe:

na ukazovák napíšeme: **ZHREŠIL SOM R 3, 23 1J 1, 8**

R 3, 23 Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej. (Zopakujeme, čo je hriech – prestúpenie, neposlúchnutie Božích pravidiel, Božej vôle.) 1J 1, 8 Ak hovoríme, že nemáme hriechu, sami seba klameme a niečo v nás pravdy. A hriech musí byť potrestaný.

Pán Boh je svätý a čistý a Jeho slovo je pravda. Hovorí R 3, 23

Pieseň KTS 192: str. 121 v učebnici, hrkálky na slovo/slabiku: **môj, stoj, žiť, -viť**

Biblický citát: Úloha č. 7 s vysvetlením.

Pracovný zošit: Getsemanská záhrada

Modlitba: Podľa námetov sa modlia jednotliví žiaci. Pomodlíme sa aj podľa námetov v škatuli. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Ježišova smrť

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o smrti a pochovaní Pána Ježiša. Oboznámiť žiakov so spôsobom svätenia soboty.

Afektívny: Uvedomiť si význam ukrižovania pre časný i večný život. Precítiť vyznanie a oľutovanie svojich hriechov i následné odpustenie a lásku Pána Ježiša.

Psychomotorický: Učiť sa plakať s plačúcimi.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, mediálna výchova

Pomôcky: zrkadlo, internet

Modlitba: Podľa námetov z konca minulej hodiny.

Motivácia: Zbásnená modlitba zo str. 71. Potupa - poníženie, naša chvála - naše víťazstvo, náš nový život.

Práca vo dvojiciach - diferencované zadanie, pri rozdeľovaní zadaní zohľadňujeme náročnosť úloh:

- ☞ prepísať zrkadlové písmo na str. 69 na konci tretieho odseku: **Dnes budeš so mnou v raji!**
- ☞ prepísať zrkadlové písmo na str. 70: **Pán Ježiš sa stal prostredníkom medzi nami a Bohom. Môžem tak cez Pána Ježiša spoznávať Boha Otca a vďaka Pánovej Ježišovej smrti k Nemu priamo prichádzať.**
- ☞ poskladať puzzle: **Toto som vám povedal, aby ste mali pokoj. Na svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet. (J 16, 33)**

Skupiny hovoria svoje riešenia počas hodiny na aktuálnom mieste.

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii - Pán Ježiš visí na kríži medzi lotrami a ženy s učeníkom pod Jeho krížom plačú.

Pozdrav: Učiteľ: Pán Ježiš umrel za mňa. Žiaci: Pán Ježiš umrel aj za mňa. (Za mňa umrel! Aj za mňa!) Počas hodiny si pozdrav niekoľkokrát zopakujeme. Povieme, že od teraz sa asi dva týždne budeme spoločne zdravieť týmito slovami.

K otázkam za textom:

- Spoločne určíme:
 - a) Eli, Eli, lama sabachtani! **Pán Ježiš Bohu Otcovi.**
 - b) Ak si Kristus, zachráň seba i nás! **Rúhajúci sa zločinec na kríži Pánovi Ježišovi.**
 - c) Pane Ježiši, rozpomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva. **Kajúci zločinec na kríži Pánovi Ježišovi.**
 - d) *nenachádza sa v hlavnom texte, môžeme hľadať v Biblii alebo na internete* - Mt 27, 43: Dúfal v Boha, nech Ho teraz vyslobodí, ak chce; veď hovoril; Syn Boží som. **Zákonníci a veľkňazi medzi sebou.**
 - e) Čo som napísal, napísal som. **Pilát veľkňazovi Kaifášovi, keď sa mu Kaifášovi nepáčil nápis na kríži Pána Ježiša: „Kráľ židovský“.**
 - f) Ani ty sa nebojíš Boha? **Kajúci zločinec rúhajúcemu sa zločincovi.**
 - g) Žena, ajhľa, tvoj syn! **Pán Ježiš Márii o Jánovi**

- h) Dcéry jeruzalemské, nenariekajte nado mnou. **Pán Ježiš ženám.**
- i) *nenachádza sa v hlavnom texte, môžeme hľadať v Biblii alebo na internete - Mt 27, 42 Iných zachraňoval a seba nemôže zachrániť! **Zákonníci a veľkňazi medzi sebou.***
- j) Ajhľa, tvoja matka! **Pán Ježiš Jánovi o svojej matke Márii.**
- k) *nenachádza sa v hlavnom texte, môžeme hľadať v Biblii alebo na internete - L 23, 34 Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo činia. **Pán Ježiš Bohu Otcovi o svojich vrahoch.***
- ☞ **Toto som vám povedal, aby ste mali pokoj. Na svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet. (J 16, 33)**

Doplňujúce čítanie a úlohy:

1. Spoznaj Judáša. *Bol jeden z učeníkov. Pána Ježiša **zradil** za 30 strieborných. Je odstrašujúci príklad pre nás. Spamätal sa - chcel **peniaze** vrátiť, ale nedalo sa. Nakoniec sa **obesil**.*

Aj iní učenici Ho zradili, ale keď pochopili, že konali nesprávne, oľutovali svoj hriech a Pán im odpustil. My si nesmieme siahnuť na život, ktorý nám daroval Pán Boh. Pokánie je cesta, ktorou máme v takej chvíli kráčať. Pán Boh nám pre obeť svojho Syna určite odpustí, ak Ho celým srdcom prosíme.

2. Na prázdne miesto vo vete doplníme svoje meno a priezvisko v správnom tvare, a potom prečítame celý verš z J 3, 16. Nech zaradom čítajú všetky deti.

Lebo tak Boh miloval - povieme žiakom: koho? **TEBA!** (Ingrid Peťkovskú), že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.

3. Aj tebe vďaka Pánovi Ježišovi znie večné Božie „**BEZ VINY**“. Či veríš tomu? Necháme žiakov na druhú otázku odpovedať podľa vlastného svedomia /áno - nie/.

4. Ruka evanjelia

Zopakujeme si, čo máme napísané na palci a ukazováku a čo sme si hovorili na minulých hodinách. Hriech musí byť potrestaný. Ale Pán Boh nás tak miloval a miluje, že za nás, za náš hriech potrestal Niekoho iného.

Na prostredník napíšeme PÁN JEŽIŠ KRISTUS ZOMREL ZA MŇA R 5, 8 1J 1, 7 Iz 53, 6

Všetky naše hriechy boli vložené na Neho, keď bol pribitý na kríž, kde trpel a zomrel prelievajúc svoju nevinnú krv za nás. 1J 1, 7b *Krv Ježiša očisťuje nás od každého hriechu.* Ale na tretí deň vstal z mŕtvych. 1K 15, 3 – 4 *Kristus umrel pre naše hriechy podľa Písem a bol pochovaný a v tretí deň bol vzkriesený podľa písem.* Iz 53, 6c *Hospodin spôsobil, aby Ho zasiahla neprávosť všetkých nás.* On je Božím darom daným nám. Čo urobíme s darom? Prijmeš ho?

Pieseň KTS 49: str. 122 v učebnici, paličky

Biblický citát: tvoria poskladané puzzle, alebo citát za margináliou - žiaci si môžu vybrať, ktorý sa naučia.

Pracovný zošit:

- ☞ Adam - Eva, Ananiáš - Zafira (žiaci sa neučili), Abrahám - Sára, Peter - Pavol, Rút - Bóaz, Izák - Rebeka, Jozef - Mária: **Golgota**. V druhom vydaní sme vložili Ábel – Kain namiesto Ananiáš - Zafira.
- ☞ viera, y, Krstiteľ, uzdravil, prorok (neučili sa), Izrael, teľa (neučili sa), Elízeus, ľan: **Vykupiteľ**,
- ☞ Lebo naše hriechy sú odpustené, naša duša môže byť čistá. Lebo kríž nám umožňuje prísť k Pánu Bohu do neba. Lebo J 3, 16. Že naša duša nie je spútaná hriechom, už nemá nad nami moc, Pán Ježiš zvíťazil.

Snímeme reťaz. Pán Ježiš snal naše hriechy. Každému dieťaťu dáme zničiť plné priehrštie očiek reťaze - pokrčiť, roztrhať, odhodiť do koša.

Modlitba: Nech si najprv potichu žiaci prečítajú celú modlitbu a potom sa spoločne nahlas modlíme. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Prineste si na budúcu hodinu nožnice a učebnicu Chlebíček.

Hodnotenie: Keď dnes deti odídu, mali by určite vedieť, že Pán Ježiš zomrel za nich osobne. Mali by si uvedomiť, že bez Pána Ježiša by boli navždy stratení a rozumieť tomu, že Pán Ježiš zaplatil trestom a zbavil každého človeka hriechov. Mali by sa uistiť, že Pán Ježiš vyznané a odpustené hriechy ďalej nepočíta. Nutkanie ďakovať za to a chuť svedčiť o tom iným je znakom, že sme hodinu viedli správne. (podľa Gieseke, s. 34)

Vzkriesenie

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh vzkriesenia Pána Ježiša. Vedieť, že ich Spasiteľ žije.

Afektívny: Cítiť radosť zo vzkriesenia Pána Ježiša, uvedomovať si, že to pre nás znamená dar večného života a že smrť nemá posledné slovo.

Psychomotorický: Ďakovať Pánu Bohu za nový život detí Božích tu i raz v nebesiach. Oslavovať víťazstvo Pána Ježiša nad smrťou.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova

Pomôcky: internet, počítačová učebňa, biela plachta alebo iné oblečenie pripomínajúce anjela

Motivácia: (dnes schválne predchádza modlitbu): Učiteľ príde oblečený (v bielej plachte) ako anjel, žiaci budú mať rozličné pocity (radosť, prekvapenie, šok, úľak) podobne ako ženy pri hrobe, (použijeme to v rámci zážitkového učenia). Žiakov pozdravíme slovami: „Ježiš vstal!“ Žiakom povieme, aby odpovedali: „Ježiš naozaj vstal!“ Zopakujeme si to aspoň trikrát. Takto sa môžeme zdraviť na začiatku každej hodiny do konca školského roka, i ak sa stretneme na chodbe či mimo školy. Žiaci tento pozdrav môžu naučiť rodičov, kamarátov. Počas hodiny ich môžeme párkrát takto pozdraviť, nech nám odpovedajú.

Porozprávame sa o tom, čo je to víťazstvo a žiaci či radi víťazia. Výhra, sláva patria zvyčajne víťazovi, ktorý súťaží v hre alebo boji. Vzkriesením zvíťazil Pán Ježiš nad hriechom, diablom a smrťou. Je to aj naše víťazstvo. Naučíme žiakov vetu (môžeme ju napísať na tabuľu): *Buď vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo!*, ktorá bude odpoveďou na učiteľovu modlitbu - chválu:

Učiteľ: „Sláva Ti, Pane Ježiši, lebo si zomrel pre všetkých.“

Žiaci: „Buď vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo!“

Učiteľ: „Žije ten, ktorý bol raz mŕtvy!“

Žiaci: „Buď vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo!“

Učiteľ: „Chceme zvestovať všetkým, že hrob je otvorený a prázdny!“

Žiaci: „Buď vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo!“

Učiteľ: „Smrť ani zlo ani hriech už nemá nad nami moc!“

Žiaci: „Buď vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo!“

Učiteľ: „Sme deti Božej milosti!“

Žiaci: „Buď vďaka Bohu, ktorý nám dal víťazstvo!“ Amen. (Gieseke, s. 38)

Skupinová práca:

1. skupina: na internete hľadá doplnenie do verša 1K 15, 14 v tretej úlohe pod textom na str. 75 - **vzkriesený**.
2. skupina: tajnička pod textom - **nádej**
3. skupina: prečítať úvodný odsek a odpovedať na prvú otázku pod ním. (Kto bol Jozef z Ariamtie?)

Prečítame **text**, spoločne doplníme chýbajúce slová v druhom odseku, ktoré by žiaci mali vedieť z prvého ročníka: ...**v prvý deň**, ...**zemetrasenie**, ...**anjel**, ...**do Galiley**. Tieto slová môžu skúsiť najprv doplniť v samostatnej práci - prečítať si text potichu.

Veta o **ilustrácii**: Ženy plačú nad prázdny hrobom Pána Ježiša a anjel sa im prihovára.

Doplňujúce informácie:

„Podstata slov Pána Ježiša k Jeho učeníkom spočíva v tom, že všetko, čo sa udialo, bolo naplnením Starého zákona. Keď Pán Ježiš hovoril o Mojžišovom zákone, prorokoch a žalmoch, používal tradičné delenie spisov Starého zákona. Vysvetľoval celý Starý zákon ako mesiášske proroctvo o sebe.

Jeho učeníci sú jasným príkladom, že nestačí iba poznať históriu života Pána Ježiša Krista alebo biblické histórie, ale že je potrebné vedenie Pánom Ježišom skrze Ducha Svätého. Ako učeníci kedysi, aj ľudia dnes potrebujú, aby sa im otvorili mysle, aby pochopili Písmo - Bibliu. Všetky knihy Písma sa stanú jasnými vo svetle evanjelia Ježiša Krista a to je výsledok pôsobenia Ducha Svätého. Pán Ježiš zaslúbil Ducha Svätého svojim učeníkom. Oni boli poverení, aby svedčili o všetkých týchto veciach, ale najprv mali trpezlivo čakať v Jeruzaleme, „dokiaľ nebudú vystrojení mocou z výsosti“.

Veľkonočné posolstvo spočíva v tom, že Pán Boh splnil svoj večný zámer nášho vykúpenia cez smrť a vzkriesenie svojho Syna - zámer, aby sme žili v novom, večnom vzťahu k nášmu Otcovi, vo vzťahu, ktorý pre nás získal Pán Ježiš. Naším poslaním je vydávať o tom svedectvo po celom svete. (Gieseke, s. 68)

K otázkam v rámci textu:

- Učeník Pána Ježiša, ktorý bol bohatý a ktorý si pýtal od Piláta telo Pána Ježiša, ovinul ho čistým plátnom a uložil ho do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly.
- Lebo v sobotu, sa nesmeli pochovávať - bol to sviatočný deň - sabat. Sabat - sobotu - svätili Židia ako deň sviatočného odpočinku - oddelený svätý deň pre Hospodina, pretože im to prikázal Hospodin (3M 23, 3). Sobota - siedmy deň v týždni, nedeľa prvý. Židia nemali v sobotný deň robiť nič, čo robievali vo všedný deň - hovorí o tom aj tretie Božie prikázanie napísané v 2M 20, 8 - 11: Pamätaj na deň sviatočného odpočinku a sväť ho! Šesť dní budeš pracovať a konať svoju prácu, ale siedmy deň je dňom sviatočného odpočinku pre Hospodina, tvojho Boha; nebudeš robiť nijakú prácu ani ty, ani tvoj syn, ani tvoja dcéra, ani tvoj sluha, ani tvoja slúžka, ani tvoj dobytok, ani cudzinec, ktorý je v твоjich bránach, lebo za šesť dní utvoril Hospodin nebesá i zem, more i všetko, čo je v nich, a siedmy deň odpočíval; preto Hospodin požehnal deň sviatočného odpočinku a posvätil ho!
- Zopakujeme si z 2. ročníka, ako Hospodin posielal Izraelcom na púšti **mannu (každý deň, koľko zjedli, ale v šiesty deň 2x toľko - Hospodin v siedmy deň odpočíval! Keď si iný deň nazbierali naviac, pokazilo sa, ale v šiesty deň vydržalo do siedmeho. Keď Hospodin odpočíval, o čo viac potrebujeme a máme oddychovať my!)**

Prečo kresťania svätia nedeľu? Lebo Pán Ježiš vstal v nedeľu, zoslanie Ducha Svätého bolo tiež v nedeľu.

K otázkam za textom:

- anjel, Bartimea, dobrý, Káne, pokúšanie, **riešenie: nádej**. Pozor si musíme dať na číslovanie v tajničke (oddola nahor) a potom na čítanie riešenia(zhora nadol).
- Pán Ježiš hovoril svojim učeníkom, že Ho **zabijú** a že na **tretí** deň vstane z **mŕtvych**. Smrť **nemá** posledné slovo v živote **veriaceho** človeka. Všetci, ktorí v Neho veria, budú rovnako ako On **vzkriesení** k životu. To sa stane, keď vzkriesený Pán **príde** v moci a sláve **súdiť** živých i **mŕtvych**.
- alebo na www.mojabiblia.sk - evanjelický preklad; riešenie: **vzkriesený**

Doplňujúce úlohy:

1. a) **Pretože ja žijem, aj vy budete žiť.** ; b) **J 14, 19**

2. a)... vzkriesený...

b) Ježiš Kristus zahladil smrť a **evanjeliom vyviedol na svetlo život a neporušiteľnosť**. **2 Tim 1, 10**

Pieseň KTS 53: str. 123 v učebnici, bubienok, činely, hrkálky a paličky

Biblický citát: Nachádza sa v rámci úloh za textom. Môžeme využiť doplňujúce úlohy - nechať žiakov, aby si citát doplnili.

Pracovný zošit:

- ☞ Obrázky hovoria o príbehoch, ktoré sú žiakom, žiaľ, neznáme. Ak máme čas, môžeme si ich prečítať. O Tomášovi sa žiaci viac dozvedia v doplňujúcich úlohách pripravených na úvod nasledujúcej hodiny. V druhom vydaní pracovného zošita je zadanie pozmenené.
- ☞ Slová Pána Ježiša učeníkom sa žiaci dozvedia, keď vyriešia druhú doplňujúcu úlohu s osemsmernou.

Ruka evanjelia

Zopakujeme všetko z predchádzajúcich hodín. Čo urobíš s darom?

Na prstenník napíšeme: **PRIJMEM HO J 1, 12 Zj 3, 20**

Pán Boh hovorí: *J 1, 12 Ale tým, čo Ho prijali, sa moc stať sa dieťkami Božími, tým, čo veria v Jeho meno.* Pán Ježiš čaká, že Ho prijmeš: *Zj 3, 20 Ajhľa stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje*

môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem stolovať s ním a on so mnou. Môžeme sa spolu i samostatne modliť a ďakovať, chváliť a velebiť, prosieť o odpustenie a tešiť sa z milosti Božej.

Modlitba: Vytvoríme ju spoločne a pomodlíme sa. Napríklad: „Drahý Pane Ježiši, ďakujeme Ti a prijímame to, že si za naše hriechy zomrel na kríži. Dnes oslavujeme dobrú správu, že Ty si vstal z mŕtvych vo víťazné veľkonočné ráno. Cez Tvoje vzkriesenie si dal každému z nás radosť z nového života teraz i naveky v nebesiach. Príď, prosíme do našich srdc, do našich životov a prebývaj v nich naveky. Velebíme Ťa, náš živý Pán a Spasiteľ! Amen.“ (Gieseke, s. 37) Modlitba Pánova.

Ak ste v modlitbe vážne mysleli to, že prijímate obeť Pána Ježiša Krista za svoje vlastné hriechy, ak ste Ho prosili, aby vošiel k vám, tak teraz je čas, aby ste radostne zvolali: **SOM SPASENÝ!** Kde je teraz Pán Ježiš? V mojom srdci! Kde sú tvoje hriechy teraz? Neexistujú, sú preč, môj život je čistý ako dôkladne namokro utretá tabuľa. Budeš za hriechy niekedy potrestaný? NIE!

Na malíček napíšeme slová: **SOM SPASENÝ J 3, 36 Sk 16, 31** a ruku si vystrihneme. *J 3, 36a Kto verí v Syna, má večný život. Sk 16, 31 Ver v Pána Ježiša a budeš spasený ty aj tvoj dom!* Pán Ježiš nám bude pomáhať robiť to, čo je správne, neustále bude všade s nami. Ak niekedy zhrešíš, musíš to Pánovi Ježišovi povedať – vyznať svoj hriech. Pán Boh sľúbil, že ti odpustí.

Domáca úloha:

1. Napíšte Pánu Bohu poďakovanie za dar nového života, ktorý dal Pán Ježiš všetkým, ktorí v Neho veria.
2. Prineste si knihu bez slov, ktorú ste si vyrobili.

Hodnotenie

Opakovanie

Na opakovacej hodine môžeme použiť celú aktivitu **Ruka evanjelia**.

Pracovný zošit:

- ☞ Krv zachraňuje
- ☞ tri dni
- ☞ kto verí, bude zachránený

8. Cirkev je miesto, kam patríš ja

Misijný príkaz a vstúpenie

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o vstúpení Pána Ježiša na nebesá. Misijný príkaz Pána Ježiša vedieť naspamäť.

Afektívny: Chápať význam slov misijného príkazu a vzbudzovať túžbu po nasledovaní Spasiteľa.

Psychomotorický: viesť žiakov šíriť vo svojom okolí zvesť o Pánovi Ježišovi.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, mediálna výchova

Pomôcky: internet, škatuľa na pokladničku, výkres pre každého žiaka alebo nastrihané tvary pre pohľadnicu či záložku, ukážka knihy bez slov, nožnice (zvyčajne majú pri potrebách na výtvarnú výchovu)

Modlitba: Opäť poďakujeme za vzkriesenie Pána Ježiša podľa námetu na konci minulej hodiny i v škatuli. Veršovaná modlitba.

Pán Ježiš sa po vzkriesení ukazoval učeníkom, ale Tomáš tam nebol, a preto neveril, že Pán Ježiš žije. Keď Ho neskôr stretol, prebehol medzi nimi rozhovor, ktorý je riešením skupinovej práce.

Skupinová práca: Rozdáme pripravené doplnujúce úlohy a necháme žiakom dostatok času na ich vyriešenie. (Skupiny môžu byť dve, každá dostane jedno zo zadaní alebo skupín môžeme mať viac a riešia obe úlohy.)

Doplňujúce úlohy:

Komu sa hovorí neveriaci Tomáš? Vieš prečo? **Tomu, kto neverí niečomu, čo sám nezažil, lebo Tomáš neveril, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych na základe rozprávania, iba keď na vlastné oči videl Pána Ježiša.**

Keď sa Ježiš zjavil učeníkom, Tomáš s nimi nebol a neveril, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych. O osem dní sa Ježiš znova zjavil a Tomášovi povedal: „Daj sem prst a viď moje ruky; daj sem ruku a vlož ju do môjho boku a nebuď neveriaci!“ Tomáš Mu odpovedal: „**Pán môj a Boh môj!**“ tajnička J 20, 28 A Ježiš mu povedal: „Pretože si ma videl, uveril si. **Blahoslavení, ktorí nevideli a predsa uverili.** (J 20, 29)

1. Osemsmerovka: **Pán môj a Boh môj!**

2. Čo povedal Pán Ježiš Tomášovi? **Blahoslavení, ktorí nevideli, a predsa uverili.**

Prečítame text, vytvoríme vetu o ilustrácii - Pán Ježiš hovorí učeníkom slová misijného príkazu.

K otázkam za textom:

- Porozprávame sa, čo žiaci vedia a môžeme zadať ako domácu úlohu.
- Misia doma, v škole, na krúžku, v cirkevnom zbore..., aj doma môžu rozmýšľať a modliť sa za to a neskôr nám v škole povedať.
- Použijeme pripravené výkresy a nožnice, biblické citáty môžeme samozrejme hľadať v Biblii, ale aj v učebnici (v modrých rámoch na kraji strán) alebo na internete - www.biblia.sk alebo www.mojabibla.sk - ECAV - evanjelický preklad. Pohľadnicu či záložku môžu ozdobiť obrázkom a podarovať neveriacemu spolužiakovi. Nezabudneme sa ich nabudúce opýtať, ako sa tvárili obdarovaní.
- Ukážeme knihu bez slov a spoločne sa porozprávame o jednotlivých stranách podľa popisu na str. 38 v učebnici Chlieb z neba.
- Z prinesenej škatule vyrobíme pokladničku, nalepíme na ňu dôvod - cieľ zbierky. Je dobré, ak učiteľ vopred zistí, koho konkrétne by sme mohli podporiť v misijnej práci a žiakom jeho prácu aj krátko priblížili. (Pozn. autorky: v čase prípravy metodiky je napríklad Katarína Svrčková z cirkevného zboru Žilina na misijnej ceste v Moldavsku, informuje o tom stránka <http://www.ecavza.sk/files/MoldavskoKatka/Prayerletter4.pdf>).

Môžeme sa dohodnúť, že pre misijné účely sa rozdelíme s nejakou hračkou alebo oblečením, ktoré prinesieme.

- Žiaci nemusia pripraviť celý program, ale napríklad jedno číslo do zborového dňa (nacvičiť scénu, predniesť báseň, pieseň, vytvoriť záložky alebo pohľadnice a rozdávať, porozprávať o knihe bez slov a niekoľko porozdávať iným,...).
- Napríklad na www.webnode.sk (názov stránky, biblické citáty, modlitby,...)
- Napríklad: Pane Bože, prosím, požehnaj našu snahu o misiu, dávaj nám múdrosť pri konaní a priznávaj sa k nášmu dielu, nech o Tebe môžu počúvať ľudia a vo svojom srdci Ťa prijímať. Predchádzaj nás všade so svojou láskou a priprav chvíle tak, aby si bol vyvýšený, oslávený a zvelebovaný Ty. Ďakujem! Amen.
- Pán Ježiš vstúpil na **nebesá** - odišiel k svojmu **Otcovi**. Spomínané nebo nie je **obloha**, ktorú vidíme, keď zdvihneme **hlavu**. Nebo je tam, kde je **Hospodin**.. Byť v nebi znamená byť s **Pánom Bohom**.

Pieseň: jej verziu nájdeme na internete, slová a akordy sú na str. 124 v učebnici, hrkálky

Biblický citát: Celý misijný príkaz (Mt 28, 16 – 20)

Pracovný zošit: ...moc...nebi ...na zemi...učeníkmi...národy ... Trojjediného Boha Otca, Syna i Ducha Svätého...všetko...prikázal...dni...sveta.

Tajnička: Celý dnešný príbeh sa odohral na tomto vrchu, ktorý je riešením tajničky. (Sk 1, 12)
Všetky „í, í, y, ý“ žiakom nadiktujeme: krokodíl, delfín, kormidlo, veľryba, korytnačka, more, morský koník, akvárium, žralok, chobotnica. Riešenie: **Olivový vrch**.

Modlitba: Najprv si potichu a nahlas prečítame, aby sme porozumeli tomu, čo sa budeme modliť, potom sa modlíme. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Krst kráľovského dvorana

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh, v ktorom apoštol Filip pokrstil kráľovského dvorana. Pripomenúť náš krst a jeho význam.

Afektívny: Túžiť spoznávať Božie slovo. Uvedomiť si význam krstu vo svojom živote.

Psychomotorický: V modlitbe poďakovať za svoj krst.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, multikultúrna výchova

Pomôcky: mapa sveta - Afrika, Etiópia

Modlitba: Opakovanie z konca minulej hodiny a veršovaná modlitba.

Úvod: Ako sa tvárili obdarovaní záložkou a pohľadnicou?

Motivácia: Na papieroch máme pripravené inštrukcie pre skupinovú prácu, zástupcovia vytiahnu jeden papier.

1. skupina si naštuduje informácie o Filipovi, str. 79
2. skupina o krste, str. 79
3. skupina o eunuchovi, str. 80
4. skupina vyrieši číselný kód za textom, str. 80 - **pozor, chyba tlače - posledné slovo mám mať na začiatku číslicu 2** namiesto číslice 5. V druhom vydaní učebnice je chyba opravená.

Prezentácia skupín začína úvodným slovom učiteľa. Ukážeme na mape štát Etiópia a povieme, že odtiaľ pochádza muž - kráľovský dvoran, o ktorom bude dnes reč.

Prečítame **text**, vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Filip krstí kráľovského dvorana.

K otázkam za textom:

- Verím, že Ježiš Kristus je Syn Boží.
- Zvestoval mu evanjelium a pokrstil ho.
- Krstom, vierou a obráteným životom.
- Sviatosť, pri ktorej sa stávame Božími deťmi.
- V kostole, deti, a aj dospelých, ak neboli pokrstení v mladosti.
- Malé dieťa nerobí nič, iba prijíma dar závdavku Ducha Svätého a Božiu milosť, ale jeho krstní rodičia vyznávajú vieru a sľubujú kresťanskú výchovu. Dospelý človek to však robí pri krste sám.
- Pán Boh nás prijíma za svoje drahé deti, dedičov, hodovníkov vo večnom kráľovstve.
- Pán Ježiš Kristus zomrel za mňa i za teba, je pravý Boží Syn, ktorý jediný je víťaz nad zlom a nepriateľom - diablom, každý, kto uverí - aj ty, že sa narodil a zomrel za jeho hriechy, bude mať odpustené neprávosti a večný život v Jeho kráľovstve. Môžeme použiť aj knihu bez slov.
- Malo by byť. Napíš si to na záložku, plagát, kdekoľvek a zapamätaj si to.
- Keď vystúpil z vody, Duch Pánov uchopil Filipa, a eunuch ho viac nevidel, potom sa Filip našiel v Azóte, pochodil všetky mestá a zvestoval evanjelium, až prišiel do Cezarey. (Sk 8, 39 – 40)

Doplňujúce úlohy:

1. Verím, že Ježiš Kristus je Syn Boží.
2. Keď vystúpil z vody, Duch Pánov uchopil Filipa, a eunuch ho viac nevidel, potom sa Filip našiel v Azóte, pochodil všetky mestá a zvestoval evanjelium, až prišiel do Cezarey. (Sk 8, 39 – 40)
3. a 4. podľa informácií v učebnici na str. 79; môžeme zadať ako samostatnú prácu s cieľom ohodnotiť výsledok.

Pieseň KTS 281: str. 125 v učebnici, paličky v prvej časti, v refréne hrkálky a triangel (len na prvú dobu v takte)

Biblický citát: Krásne a pravdivé slová.

Pracovný zošit:

- 4.; 2.; 3.; 1.

- Tajničku môžeme zadať ako samostatnú prácu žiakom s úmyslom získať spätnú väzbu o tom, čo si zapamätali, alebo aj s možnosťou hodnotenia pozornosti na hodine. Filip, Etiópia, Voz, Jeruzalem, strihá, Ježiš, Kandálka, voda. **Riešenie: Proroka Izaiáša.** Po vyriešení doplníme tajničku do textu, prečítam ešte raz kontext.

Modlitba: Podľa námetov vytvoríme, prečítame, opravíme prípadné chyby. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Peter a Kornélius

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh stretnutia Petra a Kornélia i okolnosti, ktoré predchádzali ich stretnutiu.

Afektívny: Chápať, že Pán Boh miluje všetkých ľudí bez rozdielu a bez ohľadu na národnosť, spoločenské postavenie a iných zaradení človeka. Byť vďačný za Pánovu Ježišovú lásku a prijatie.

Psychomotorický: Vytvoriť správnu modlitbu podľa námetu a pomodliť sa ju. Napísať, ako by žiak chcel svedčiť o Pánu Bohu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, multikultúrna výchova

Modlitba: Opakovanie z konca minulej hodiny podľa námetu v učebnici na str. 81. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Skupinám zadáme vyriešiť tretiu úlohu v pracovnom zošite. **V pravde teraz poznávam, že Boh nie je prijímačom osôb, ale že Mu je príjemný, kto v ktoromkoľvek národe sa Ho bojí a koná spravodlivo. Sk 10, 34** Vyhodnotíme.

Potom skupinám zadáme úlohu v tichosti si prečítať jeden odsek z **textu**, necháme im desať minút času (môžu si ho prečítať aj viackrát za určený čas; 1. odsek dostane prvá skupina, druhý druhá,...). Text následne jednotlivé skupiny prerozprávajú.

Vytvoríme vetu o **ilustrácii**: **Peter sa na streche domu modlí a z neba zostupuje nádoba s rozličnými zvieratami.**

K otázkam za textom:

- Slová zo zátvorky: Kornélius bol bohabojný **pohan**. Žil v židovskom prostredí, poznal **Boží** zákon a **veril** v Pána Boha. Mnohí obrátení a pokrstení **Židia** si mysleli, že

kresťanom sa môže stať iba **Žid**. Pán Ježiš dal mnoho **príkladov**, že prišiel ako **Spasiteľ** pre všetkých **ľudí** bez ohľadu na ich národnú a rasovú **príslušnosť**.

- Apoštol Peter odmietol poctu, ktorú mu prejavil Kornélius, lebo sa **nepokladal za svätého**. Klaňať sa a vzývať máme jedine **Pána Boha, Otca, Syna a Ducha Svätého**.
- Poslúchol! Lebo nič nie je krajšie na svete, ako počuť Boží hlas a poslúchnuť.
- Podobne ako Peter, nedovoliť/a by som to, ale ukázal/a by som, že uctievať a vzývať treba Pána Boha.
- Žil v Cezarei muž, menom Kornélius, stotník takzvaného italského práporu, nábožný a bohabojný s celým svojím domom, ktorý dával ľudu štedré almužny a ustavične sa modlieval k Bohu. (Sk , 1 – 2)
- Malý dar chudobnému.
- Zvieratá rozličného druhu, ktoré mal jesť, hoci niektoré druhy boli zakázané - to znamená nečisté pre jedenie. Tieto zobrazovali ľudí rozličných národov, ktorých Peter vnímal ako nehodných Božieho kráľovstva. Bolo to obrazné videnie. Pán Boh mu nechcel povedať, že má jesť tieto zvieratá, ale chcel povedať, aby nikoho z ľudí neodcudzoval.
- Prečítame obidva, výber necháme na žiakoch, necháme čas, aby sa naučili.
- Môže byť skupinová práca. Pomôcť nám môže opäť kniha bez slov. Trénujeme podľa nej svedčiť o Pánu Bohu.
- Upozorníme, aby nezabudli na ES.

Doplňujúce informácie a úlohy:

Židia, a teda ani Peter podľa židovských zákonov okrem iného nesmeli: vojsť do domu k pohanovi, rozprávať sa s pohanmi, obedovať s pohanmi.

Čisté zvieratá - v starej zmluve tie, ktoré mali Izraelci povolené jesť (ako pokrm), iné požívať nesmeli – 3M11, 1 – 47 (*prasa - nie, ale býka áno, zajaca tiež nie,...*).

Konať spravodlivo - podľa Božej vôle, neklamať.

Prímenie - prezývka, alebo druhé meno, alebo časť priezviska.

Prápor – vojsko.

1. Podčiarkni, čo Pán Boh myslel obrazom:

- * rozličné zvieratá: **ľudia rôznych národov**, chorí ľudia, malomocní ľudia, zvieratá

- * bi a jedz: **odvracaj od nesprávnej cesty, krsti, prijmi vo viere za brata a sestru**, zabíjaj ľudí, zabíjaj zvieratá, jedz čokoľvek ti príde do cesty
- * nečisté: **čo Pán Boh uzná za nečisté**, zamazané od blata, **čo Izraelci na pokyn Boží nesmeli jesť**, ..
- * Kornélius bol: **pohan, veriaci pohan, obrátený veriaci**, Žid, farizej, veľkňaz, neveriaci pohan, neveriaci
- * nemaj za poškvrnené - **nezavrhuj**, zavrhuje
- * Peter - v **Joze**, v Cezarei, v Jeruzaleme
- * Kornélius - v **Cezarei**, v Joze, v Jeruzaleme
- * almužna - **skromný dar chudobným**, Aladinova lampa, mužova neter

2. **Zvelebujte** so mnou Hospodina a spoločne **vyvyšujeme** Jeho meno. Ž 34, 23

Pieseň KTS 199: str. 126 v učebnici, paličky, prstové činelky

Môžeme si vypočúť pieseň Ježiš môj z <http://www.youtube.com/watch?v=qOp3szvIA-8>, ktorú pridala Ema Pisarčíková. Text piesne sa nachádza na videu.

Biblický citát: V rámci úloh za textom (ôsma úloha).

Pracovný zošit:

- ☞ Kornelius bol veriaci pohan, nábožný s celým svojím domom, dával štedré almužny a neustále sa modlil k Pánu Bohu.
- ☞ okuliare, banán, ústa, pavúk, auto, košík, bubon, mlyn („y“ nadiktujeme), pílka („í“ nadiktujeme), žaba, nožnice, bicykel („i, y“ nadiktujeme), dom; riešenie: **láska k blížnym**
- ☞ **V pravde teraz poznávam, že Boh nie je prijímačom osôb, ale že Mu je príjemný kto v ktoromkoľvek národe sa Ho bojí a koná spravodlivo.** (Sk 10, 34)

Modlitba: Podľa námetov vytvoria žiaci modlitbu svojimi slovami. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Poriadok služieb Božích

Ciele:

Kognitívny: Oboznámiť sa s priebehom Služieb Božích v evanjelických chrámoch a vedieť, že ich stredobodom je kázeň slova Božieho.

Afektívny: Vzbudzovať túžbu po návšteve chrámu Božieho.

Psychomotorický: Zúčastňovať sa pravidelne a aktívne na službách Božích.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova

Pomôcky: evanjelický spevník, internet, agenda

Modlitba: Pomôžu nám námety z konca minulej hodiny. Úvodná veršovaná modlitba.

Motivácia: Prednesieme báseň *Ideme do kostola* zo str. 90 v učebnici a porozprávame sa o nej. Ak máme nablízku kostol, tak na začiatku vyučovacej jednotky môžeme do neho zájsť a porozprávať si o častiach chrámu Božieho priamo tam (alebo môžeme v kostole zrealizovať celú hodinu - opísať si reálne kostol zvonku i zvnútra) a porozprávať si s pánom farárom o Službách Božích (toto stretnutie si vopred dohodneme).

K úlohám pred hlavným textom:

- Rozdelíme žiakov do skupín - aspoň dvoch - a zadáme prvú úlohu pod obrázkom. Nech napíšu čo najviac aktivít za daný čas: 2 - 3 minúty. Vyhodnotíme, usmerníme ich život, najvyššie oceníme skupinu, ktorá robieva najviac činností týkajúcich sa prejavov viery, pretože nedeľa je Pánov deň. Povieme, ako by mala nedeľa u veriaceho človeka prebiehať, či ako to vyzerá u mňa - učiteľa.
- Porozprávame sa voľne podľa otázok. Vyzdvihneme pravidelnú návštevu služieb Božích (názov *služby Božie* je vysvetlený v učebnici), nosenie spevníka i peniažkov, ktoré chceme venovať na cirkevnú oferu, slávnostné oblečenie, slušné správanie sa navonok i nábožné prežívanie v hĺbke srdca. Učiteľ je príkladom v pravidelnej návšteve chrámu i v slušnom obliekaní sa do neho. Vedeť žiakov k úprimnosti, nech sa nehanbia povedať pravdu. Ak zistia, že v niečom nespĺňajú potrebné normy, je potrebná zmena - to dokáže viera spojená s modlitbou.
- Pretože nedeľa je Pánov deň, veriaci chcú oslavovať Pána Boha spolu s ostatnými veriacimi, pretože sa chcú posilniť a prehĺbiť vo viere – rozdúchať alebo nanovo zapáliť plameň svojej viery, nádeje a lásky, chcú sa pri počúvaní kázne naučiť niečo nové a k lepšiemu zmeniť svoje srdce a osobný život, potrebujú počuť o odpúšťajúcej Božej láske k nám hriešnym, slúžiť Pánu Bohu svojimi modlitbami, spevom, chcú dostať požehnanie, chcú pristúpiť k sviatosti večere Pánovej, chcú pokrstiť dieťa, chcú sa spoločne modliť, napr. pri spomienke na nejakého príbuzného, chcú venovať milodar za požehnanie nejakej práce...

Skupinová práca (štyri skupiny): Kvôli šetreniu času môžeme zadať diferencované zadania jednotlivým skupinám. Je vhodné, aby sme ešte pred prácou s hlavným textom vyriešili úlohy za textom a potom, v priebehu výkladu riešenia hneď dopĺňali. Necháme žiakom potrebný čas na prácu, ale výsledok zatiaľ nekontrolujeme, lepšie si zapamätajú to, čo budú

v mysli dlhšie skrývať. Riešenia: 1. skupina - **Konfiteor**, 2. skupina - **Krédo**, 3. skupina - **organ**, 4. skupina - **organista alebo kantor**.

Ukážeme žiakom agendu a povieme, že podľa tejto knihy sa v celej našej evanjelickej cirkvi na Slovensku konajú služby Božie. Pripravíme si spevníky a prelistujeme ich. Nech žiaci povedia, čo tam našli.

Popri čítaní textu doplníme chýbajúce slová, ktoré v úvode vyriešili skupiny. Zároveň listujeme v spevníku a hľadáme v ňom časti služieb Božích.

Po príchode do chrámu sa modlíme, príklad takejto modlitby je na str. 87 v učebnici.

Predspev sa nachádza na strane označenej rímskymi číslami, ale tieto číslice sa žiaci ešte neučili (je to matematické učivo vyššieho ročníka), preto na tabuľu napíšeme XXI a žiaci si podľa toho správnu stranu nájdu. Podľa aktuálneho času na hodine môžeme zvážiť prečítanie celého textu predspevu (dva varianty - pod notovou osnovou a nad notovou osnovou sa spievajú podľa časti cirkevného roka), prípadne ho môže učiteľ aj zaspievať.

Prvá pieseň sa viaže k Bohu Otcovi, k Pánovi Ježišovi Kristovi i k Duchu Svätému. Je vyznaním našich hriechov a prosbou o odpustenie. Ak vyznanie hriechov nie je spievané, tak je vyznávané slovne v konfiteore. V ES napr. číslo 1, číslo 2, prečítame si text piesní. **Konfiteor** nájdeme na samolepke na úvodnej strane alebo na prvých stranách spevníka, autori nám ponúkajú dve rozličné, ale rovnocenné možnosti - môžeme si ich tiež prečítať.

Druhá pieseň sa tematicky viaže **ku kázni. k napr. kázeň** bude o Božej láske, pieseň môže byť 245.

Tretia pieseň - **Krédo** - ES napr. číslo 3, 197, 198, 199, 200, 201 a iné. Týkajú sa všeobecnej viery kresťanskej, vyznávame v nich vieru v Boha Otca, v Boha Syna i v Boha Ducha Svätého.

Kázeň sa začína krátkym vzdychom alebo modlitbou a čítaním textu z Biblie, ktorý následne pán farár objasňuje, vykladá. Je centrálnou, najdôležitejšou časťou celých služieb Božích.

Posledná pieseň sa zvyčajne rozdeľuje na časti, pomedzi ktoré plynú ďalšie časti liturgie. Môže ňou byť napr. 606, 421,...

Antifony sa nachádzajú opäť na strane napísanej rímskym číslom XI, ktoré žiakom napíšeme na tabuľu.

K otázkam za textom:

- Konfiteor
- Krédo

- organ, ale môžu hrať i gitary, flauta, husle, bicie... akékoľvek, ktoré svojím zvukom oslavujú Pána Boha
- organista alebo kantor, keď je hráčkou žena - organistka alebo kantorka
- Anjeli pastierom, keď sa narodil Boží Syn. Evanjelium podľa Lukáša 2, 14 (Žiaci sa tento citát učili v prvej triede.)
- Áronovské požehnanie - podľa Árona, Mojžišovho staršieho brata.

Doplňujúca úloha: (môžeme zadať aj ako domácu úlohu)

Áronovské požehnanie (4M 6, 22-27)

Hospodin hovoril Mojžišovi: Povedz Áronovi a jeho synom: Takto hovoriac požehnávajú Izraelcov: Nech ňa požehná Hospodin a nech ňa ochraňuje! Nech rozjasní Hospodin svoju tvár nad tebou a nech ti je milostivý! Nech obráti Hospodin svoju tvár k tebe a nech ti udelí pokoj! Tak nech kladú moje meno na Izraelcov a ja ich požehnám.

- V kostole.
- Áno, vonku v prírode, v sále, v nejakej miestnosti,...
- Nie.
- Nemali by.

Pieseň KTS 282: str. 129 v učebnici, triangel, môžeme ju zaradiť počas vyučovacej hodiny aj skôr. Žiaci ju už poznajú, povieme, že sa niekedy spieva namiesto predspevu.

Biblický citát: Nech je vyznaním všetkých nás.

Pracovný zošit:

- Slúžiť Pánu Bohu, modliť sa, spievať Mu, počúvať Božie slovo.
 - ☞ Modlíme sa, spievame, počúvame kázeň.
 - ☞ Evanjelický spevník
 - ☞ Biblia
- oltár, organ, zvon, veža, živé kvety, lavice, kazateľnica - to sú veci, bez ktorých sa zaobídeme..., ale hlavne nesmú chýbať veriaci ľudia, **ja!**

Citát Tranovského prečítame a povieme, že úprimný chválospev je dvojnásobná modlitba, ak naše srdce i myseľ túžobne a naplno prežívajú všetko, čo vychádza z pier. Spev bez záujmu je prázdny pohár, ktorému chýba náplň či obal bez darčeka.

Modlitba: Rozdelíme námety, prečítame, usmerníme a potom sa pomodlíme. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Diakon Štefan

Ciele:

Kognitívny: Vedieť vysvetliť slovo *diakon*. Poznať príbeh o Štefanovi.

Afektívny: Uvedomiť si potrebu služby blížnym.

Psychomotorický: Viesť k добрote a ochote pomáhať biednym. Učiť sa odvážne vyznávať svoju vieru a nehanbiť sa za ňu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, mediálna výchova

Pomôcky: kamene veľké, malé - najlepšie celé vedro kameňov, internet

Modlitba: Zopakovanie modlitieb z konca predchádzajúcej hodiny. Podľa námetov na modlitby. Veršovaná modlitba.

Skupinová práca: Vytvoríme skupiny alebo dvojice - najlepšie šesť. Každá si potichu prečíta vysvetlenie jedného hrubo vytlačeného termínu na str. 91. Necháme ich pracovať sedem minút, zatiaľ nevyhodnocujeme, až pri čítaní hlavného textu budú vysvetľovať, keď sa v texte slovo objaví.

Motivácia: Ukážeme kamene a opýtame sa, na čo sa môžu používať - stavba, v záhrade do „skalky“, ozdobný chodník, ohnisko, iskra, do praku (ako Dávid), na rozbitie skla - okna, na ublíženie inému. Zhodnotíme, ktoré použitie je správne a ktoré neprípustné.

Viete si predstaviť, že by do vás niekto hádzal všetky tieto kamene?

V dnešnom príbehu sa dozvieme o kameňovaní živého človeka - hádzali do neho kamene, kým nezomrel. Nadpis - Diakon Štefan - skupina, ktorá mala výraz *diakon*, ho vysvetlí.

Prečítame **text** a žiaci si navzájom vysvetlia neznáme slová . Slová *siroty* a *tieseň* sa nachádzajú v poslednej úlohe za textom, v citáte na zapamätanie. Skupinovú prácu vyhodnotíme až vtedy, keď sa odprezentovali všetky skupiny.

Vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Falošní svedkovia kameňujú Štefana. (O Saulovi na obrázku sa schválne nezmienime, budeme sa mu venovať na nasledujúcej hodine - či si to niekto všimne.)

K otázkam za textom:

- Hádzanie kameňov do človeka, kým nezomrie.
- Prišerne, veď nakoniec od bolesti zomrel.
- Mali múdrosť Božiu, trpeli nevinne, falošní svedkovia na nich svedčili nepravdivé veci, modlili sa za tých, ktorí im ubližovali, odpustili svojim vrahom, zabili ich.
- Plný viery, Ducha Svätého, milosti, moci, neoblomný, činil znamenia a zázraky, múdry, pokorne trpiaci, odvážny, pokorný. Môžeme zadať aj ako doplňujúcu úlohu.
- Máme v triede alebo poznáte nejakého Štefana?
- Nesmieme byť **prekvapení**, keď k nám niekedy budú ľudia **zlí**. Niekedy nás veriacich preto, že veríme v Ježiša Krista, niektorí ľudia **odsudzujú**, prenasledujú a znevýhodňujú. Ježiš to **predpovedal**, prisľúbil, že bude **stále** s nami, teda aj v **ťažkostiach**. Ak sa ti už niečo také stalo, modli sa a pros, aby si ostal/a aj napriek prekážkam Jemu vždy **verný/á**.
- Prečítame nahlas všetky tri, necháme žiakov, aby si jeden vybrali. Skupiny vysvetlia slová *siroty* a *tieseň*.

Doplňujúce úlohy:

1. Prečiar kneme slová: pyšný, drzý.
2. Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť. (Mt 5, 10)
3. Riešenie nájdeme v časti *K otázkam za textom*.
4. Vedíme najprv rozhovor, potom môže nasledovať samostatná práca.

Pieseň KTS 233: str. 127 v učebnici, internet - youtube.com - **Si môj Pán**

Biblický citát: Vybrať si môže každý sám. Daná skupinka opäť vysvetlí slovo *tieseň*. Ako toto slovo súvisí s dnešným príbehom?

Pracovný zošit:

- * Štefan bol svedkom Ježiša Krista, svojho Pána. Bol verný pravde až tak, že za ňu položil svoj život. O pravosti viery svedčí aj to, že vo chvíli smrti odpustil v mene Ježiša Krista všetkým nepriateľom, falošným svedkom i svojim vrahom a modlil sa, aby im aj Hospodin odpustil.
- * Ajhľa, vidím nebesá otvorené a Syna človeka stáť na pravici Božej.

Modlitba: Čítame dvakrát. Pomocou čítacieho hada (každý žiak číta postupne nejakú časť) najprv prečítame celú modlitbu - jeden žiak číta časť oddelenú interpunkčným znamienkom

(bodkou, čiarkou, výkričníkom, otáznikom). Druhýkrát sa už pri čítaní aj modlíme - v Duchu a pravde, celým srdcom. Modlitba Pánova.

Domáca úloha: Prineste si učebnicu Chlebiček z 1. ročníka.

Hodnotenie: Vyhodnotíme prácu skupín.

Saulovo obrátenie

Ciele:

Kognitívny: Poznať príbeh o Saulovi.

Afektívny: Uvedomiť si moc a milosť Božiu, ktorá zmenila Saulov život.

Psychomotorický: Vyriešiť úlohy za textom a doplniť ich do hlavného textu. Spievať Pánu Bohu na česť a chválu.

Prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia

Modlitba: Zopakujeme modlitbu z konca minulej hodiny. Vybraný alebo vylosovaný žiak sa pomodlí a tiež tí, čo sa chcú. Spoločná veršovaná modlitba.

Skupinová práca: dve úlohy na str. 94. Rozdelíme deti do skupín, zadáme najprv prvú úlohu.

- Ak si nevedia spomenúť, dáme možnosť, aby v predchádzajúcom texte *Diakon Štefan* našli túto informáciu. **Riešenie: str. 92 dole - Svedkovia (kameňovania) poodkladali si veci k nohám mládenca, menom Saul. Saul stál obďaleč a prizeral sa, ako Štefana kameňujú.**

Riešenie nájdeme v učebnici Chlieb z neba str. 91 a na obrázku nájdeme postavu Saula (vľavo).

- V prvom ročníku sa o Saulovi učili. Najprv nech si potichu prečítajú a skúsia doplniť správne slová, zistíme, koľko si pamätajú, potom im rozdáme doplňujúcu úlohu alebo spoločne nahlas prečítame text z Chlebička - str. 82 - 83 a určíme, čo sme si zapamätali správne a čo nie. **Riešenie: svetlo, hlas, Ježiš, nevideli, nevidel, nevidel, nejedol, nepil, Duchom Svätým, uvádzal v úžas, obrátenia.**

Skupiny môžu pracovať na rovnakých úlohách alebo môžu mať rozličné zadania, napr.:

1. sk. - slová podľa učebnice Chlebiček,
2. sk. - slová podľa doplňujúcich úloh

3. sk. - úlohy za textom (1. - 3.)

4. sk. - 4. a 5. úloha za textom

Až po vyriešení úloh prečítame **text**, na prázdnych miestach doplníme riešenia rébusov. Vytvoríme vetu o **ilustrácii**: Saul na je ceste do Damasku ožiarený svetlom z neba a oslovený Pánom Ježišom.

K otázkam za textom:

- Duchom Svätým
- uvádzal v úžas
- obrátenia
- Ale z milosti Božej som, čo som a Jeho milosť nebola pri mne daromná. (1K 15, 10)
- Pavel

Doplňujúce úlohy:

1., 2. Saula , ožiarilo **svetlo** z neba. Padol na zem a počul **hlas**: „Ja som **Ježiš**, ktorého ty prenasleduješ.“ Mužovia, ktorí išli s ním, stáli ako ohromení, lebo počuli síce hlas, ale **nevideli** nikoho. Vstal teda Saul, ale keď otvoril oči, nič **nevidel**. I pojali ho za ruky a doviedli do Damasku. Za tri dni **nevidel**, **nejedol** ani **nepil**.

3. a) Ananiáš kladie ruky na Saula. b) Brat Saul, Pán Ježiš, ktorý sa ti ukázal na ceste, po ktorej si prišiel, poslal ma, aby si zase videl a bol naplnený Duchom Svätým. c) Samostatná práca.

Pieseň KTS 228: str. 128 v učebnici, bubienok, paličky

Biblický citát: Svetlo svieti v tme, aby sme videli cestu a vedeli, kadiaľ ísť. Pohanovia - neveriaci v Hospodina. Apoštol Pavel má niesť evanjelium o spasiteľnom diele Pána Ježiša Krista k ľuďom - pohanom do všetkých končín zeme - do celého sveta. Má ukazovať pohanom ako svetlo v tme, kadiaľ vedie cesta do Božieho kráľovstva. A my tiež. (Kadiaľ? Skrze Pána Ježiša a Jeho obete.)

Pracovný zošit:

- ☞ Brat Saul, Pán Ježiš, ktorý sa ti ukázal na ceste, po ktorej si išiel, poslal ma, aby si zase videl a bol naplnený Duchom Svätým.
- ☞ Pavol sa stal apoštolom pohanov.

Modlitba: Skupiny, jednotlivci alebo všetci sa môžu spoločne modliť navrhnutú modlitbu. Modlitba Pánova.

Hodnotenie

Opakovanie

Pracovný zošit:

* zvisle - holub, hrozno, slnko, líška, električka

doprava - jablko, krokodíl, ježko, skriňa

Riešenie: Čítaš Bibliu?

* čítame po stĺpcoch - **ja som Božie dieťa**

jablko	bicykel	dáždnik
auto	obálka	iglu
sane	žirafa	erb
opasok	ihla	ťava
motýľ	električka	akvárium

Príloha 1

Figovník



Figy



Príloha 2

Petrolejová lampa



Denár Vratislava II., prvá strana , druhá strana



Príloha 3:

Braillovo písmo

a		b		c		d		e	
1		2		3		4		5	
f		g		h		i		j	
6		7		8		9		0	
k		l		m		n		o	
p		q		r		s		t	
%									
u		v		w		x		y	
z		á		č		d'		é	
ě		í		ň		ó		ř	
š		ť		ú		ů		ý	
ž		.		,		:		;	
-		+		/		?		!	
"		(		)		*			

Príloha 4:

Znaková reč



Jíst



Pít



Ještě



Hotovo



Kočka



Voda



Pes



Spát



Čepice



Míč



Horký



Bolí



Maminka



Tatínek



Prosím

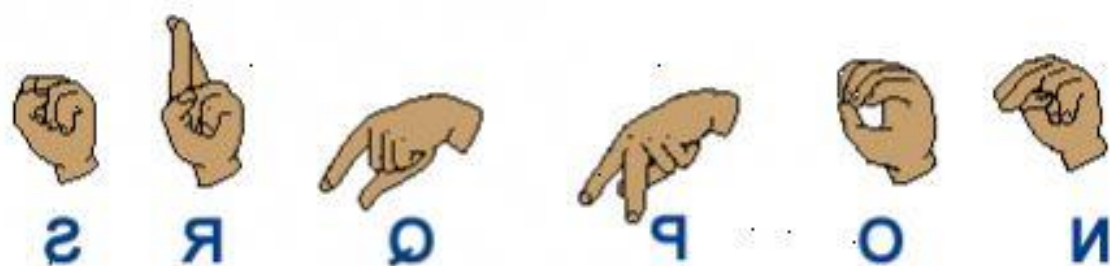
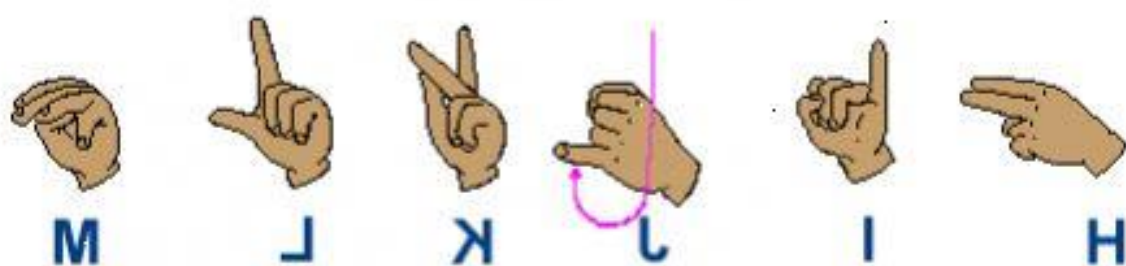
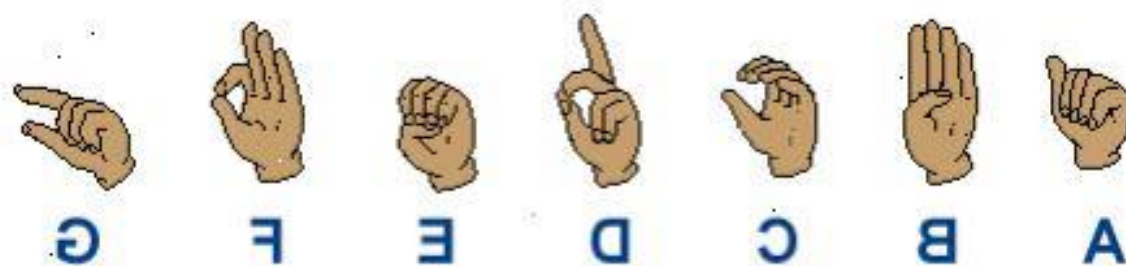


Děkuji

Znak nepočujících



Prstová abeceda

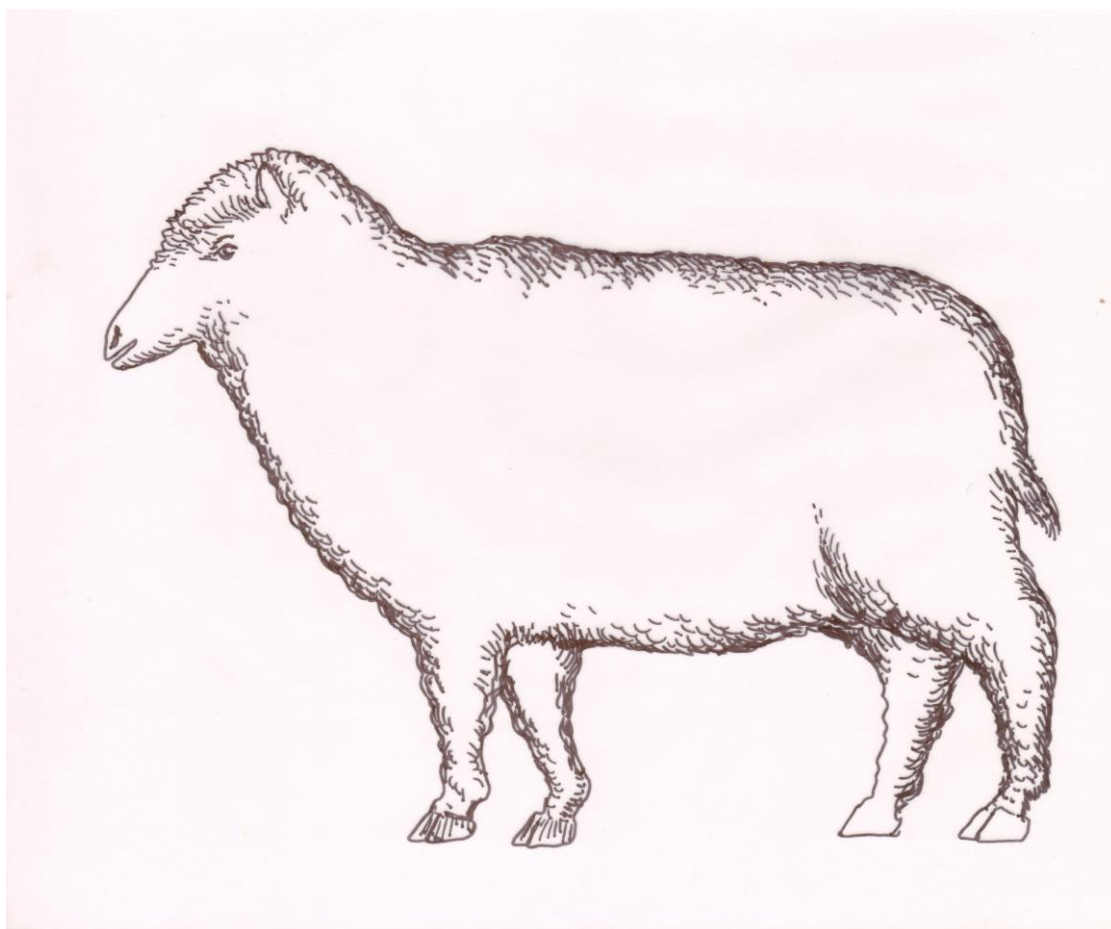


Príloha 5:

Malomocný človek



Maketa ovce



Vysvedčenie

z evanjelickej náboženskej výchovy

Meno

trieda

školský rok/.....

Vyuč ma, Hospodine, svojej ceste. Ž 27, 11	1. polrok	2. polrok
Práca na hodine		
Domáca práca		
Modlitba		
Spev		
Biblický citát		
Návšteva Služieb Božích		
Správanie		
Celkové hodnotenie		



Dátum

Miesto

Vyučujúci

Vysvedčenie

z evanjelickej náboženskej výchovy

Vyuč ma, Hospodine, svojej ceste. Ž 27, 11

.....(meno),

žiak / žiačka 3. __ triedy

školský rok ____/____

1. polrok	Pracoval/a modlil/a sa spieval/a..... úlohy vypracúval/a biblický citát správal/a sa
2. polrok	Pracoval/a modlil/a sa spieval/a..... úlohy vypracúval/a biblický citát správal/a sa

Dátum..... Miesto

Vyučujúci



Doplňujúci materiál pre žiakov:

Pokúšanie Pána Ježiša Krista

1. Prečiarkni slová **DIABOL**, **POKUŠENIE**, **PREVINENIE** a zvyšné doplň postupne do textu. List Jakuba 1, 12 - 15 po stĺpcoch oddola nahor:

Blahoslavený, ktorý vytrvá v,

lebo keď sa,

dostane veniec,

ktorý zaslúbil Pán tým, čo Ho

Každý je tým,

že ho vlastná zachvacuje a

Žiadosť potom, keď, porodí

a hriech - vykonaný - splodí.....

Jak 1, 12-15

POKUŠENIE	MILUJÚ	ZVÁDZA	DIABOL
DOSVEDČIL	POKUŠENIE	PREVINENIE	SMRŤ
DIABOL	PREVINENIE	POKUŠENIE	PREVINENIE
PREVINENIE	DIABOL	ŽIADOSŤ	PREVINENIE
POKUŠENÍ	PREVINENIE	PREVINENIE	HRIECH
PREVINENIE	ŽIVOTA	DIABOL	POKUŠENIE
DIABOL	PREVINENIE	POKÚŠANÝ	DIABOL
MUŽ	PREVINENIE	POKUŠENIE	POČALA

2. Vyrieš číselný kód:

1-2-25 19-13-5 15-4-15-12-1-12-9 4-9-1-2-12-15-22-9 , 13-21-19-9'-13-5
16-15-26-14-1-20' 2-15-26~ 9-5 19-12-15-22-15 14-1-16-9'-19-1-14-5' 22
2-9-2-12-9-9!

.....

.....

.....

3. Koľko dní a koľko nocí sa Pán Ježiš postil? _____

4. K obrázkom napíš správny text:

Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích.

Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha!

Pánovi, svojmu Bohu, budeš sa klaňať a len Jemu samému budeš slúžiť!





Povolanie učeníkov

1. Nájdi desať rozdielov (zakresli ich na menší obrázok), potom si väčší obrázok vymaľuj.



Tabuľka s menami učeníkov:

Šimon Peter	Ondrej
Jakub	Ján
Filip	Bartolomej
Tomáš	Matúš
Jakub Alfeov	Tadeáš
Šimon Kanaánský	Judáš Iškariotský

Tabuľka bez mien učeníkov (žiaci si sami napíšu mená):

Bohatý mládenec

1. Vymaľuj znaky  a slabiky prepíš po stĺpcoch oddola nahor:

	vie		ješ	o		vi	vi		te.
ti		čo			hu,	no	šo	več	
	po								vo
lia		ko,	bu	dieľ		Pá	ži	o	
									ži
		všet	tre	ve		o		i	
Bib			po		Bo		Je		nom

.....

.....

.....

.....

.....

.....

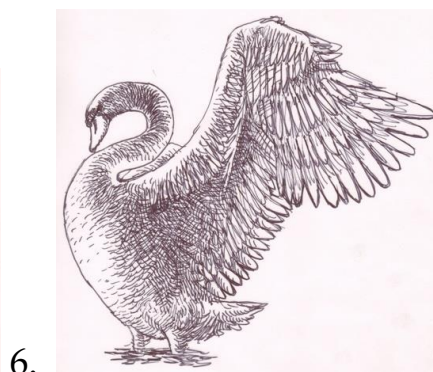
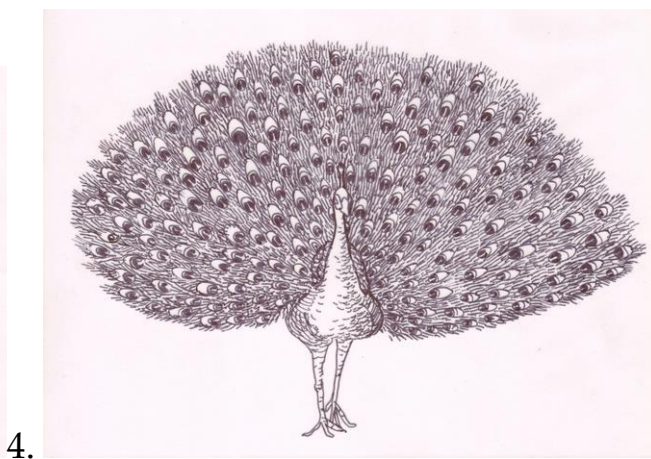
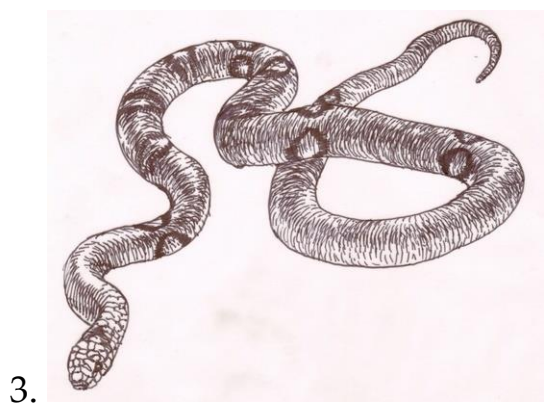
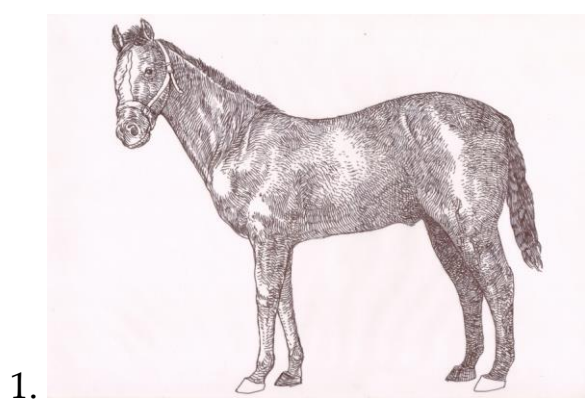
2. Pán Boh chce viac, ako len zachovávať prikázania. Čo je to, sa dozvieš, ak vylúštiš tajničku. Prvá číslica určuje poradie obrázka, druhá poradie písmena v jeho pomenovaní.

4/3, 5/6, 5/2, 2/1, 6/4

3/3, 1/2, 5/3, 5/4, 5/5, 6/ 4

3/2

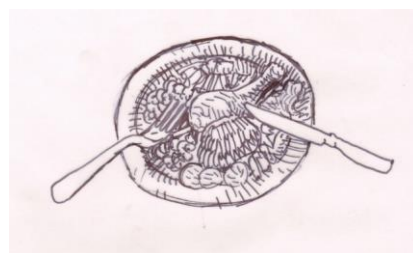
6/1, 4/2, 2/3, 1/1, 6/4

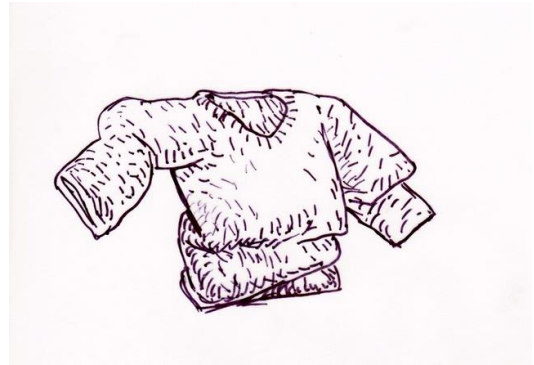
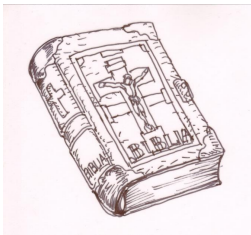
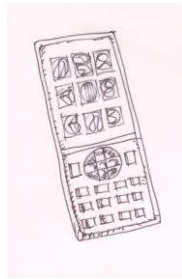
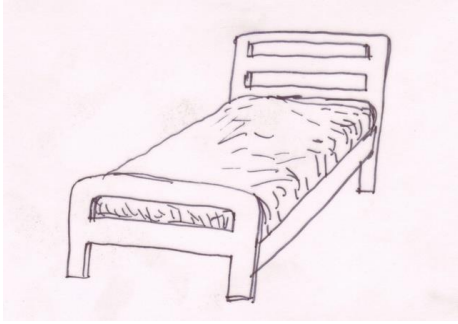


3. Aké materiálne veci denne potrebuješ?

a) Vymaľuj

b) Zakrúžkuj červenou farbou, čoho by si sa vedel vzdať kvôli chudobnejším od teba.





1. Ako Žena Samaritánka vedela, že Pán Ježiš je Žid? (Osuský)

.....

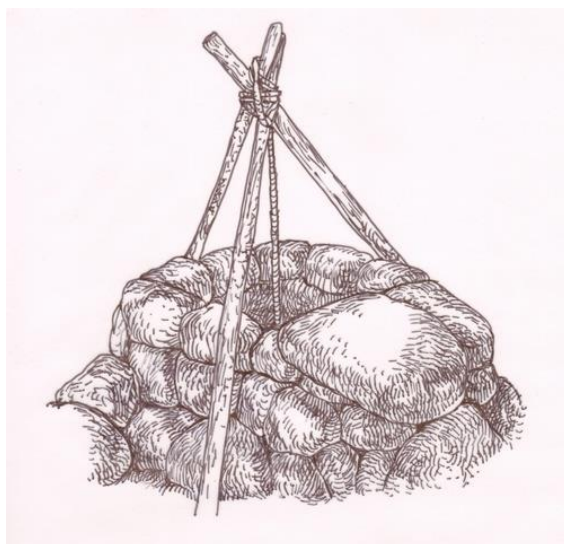
.....

.....

.....

.....

.....



V tabuľke vymaľuj všetky okienka s písmenami **UMVZ** a zostávajúce prepíš **po stĺpcoch od hora nadol**:

P	U	M	B	M	U	M	U
U	A	U	M	E	A	V	Č
M	M	H	L	U	M	Á	M
O	Z	V	V	N	V	V	V
D	J	Z	U	I	U	R	I
V	V	O	E	Z	Z	M	A
Ľ	Z	U	M	V	N	E	U
Z	E	O	Č	A	Z	Z	M

2. Vytvor a napíš modlitbu pomocou nasledujúcich informácií:

Boh je duch, ktorý nás vidí a počuje všade. Ak Ho v duchu a v pravde prosíš, tvoju modlitbu vypočuje, pomôže ti a ochráni ňu, tvoja cesta bude cestou Jeho lásky, požehnaní a služby.

.....

.....

.....

.....

.....

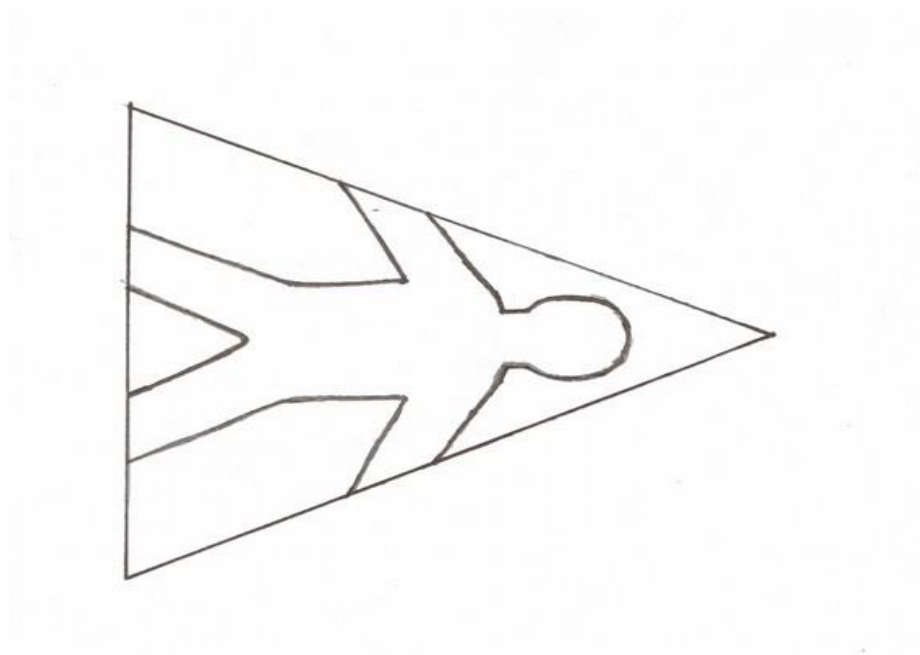
3. Prepíš biblický citát a namiesto slova voda si vodu nakresli.

.....

.....

.....

.....



Zacheus

1. Vyrieš osemsmerovku a doplň biblický citát. Vyfarbi dané slová a zvyšné prečítaj po riadkoch.

BIBLIA, JEŽIŠ, HAD, RADOSŤ, SMRŤ, LIEČIŤ, CHODBA,
MÁRIA, KNIHA, ADAM, MIRO, IDEME, EPOS, VYKAL,
JERICHO, DIETA, CHYTÁ, ROKERI, DYM, SLEPICA, MYŠI.

Všetko číňte bez

.....

List apoštola Pavla Filipským 2, 14

R	V	O	CH	I	R	E	J
A	E	Y	P	O	T	J	A
N	T	I	K	A	A	E	B
Á	E	E	N	A	Z	Ž	P
O	R	B	I	B	L	I	A
I	C	R	H	D	I	Š	C
H	Á	A	A	O	E	Y	I
M	Y	D	D	CH	Č	M	P
B	Y	O	A	O	I	V	E
M	A	S	M	R	Ť	N	L
I	A	Ť	O	E	P	O	S

2. Vyber správne vety a podčiarkni ich zelenou pastelkou.

- Pán Ježiš vedel, že Zacheus činí pokánie.
- Pán Ježiš nenávidí hriech, ale miluje hriešnika.
- Pán Ježiš chce, aby sa hriešnik odvrátil od zlej cesty.
- Pán Ježiš ako všetci Židia nenávidel colníkov.
- Reptanie je u kresťana veľmi správny postoj.
- Reptanie je u kresťana veľmi nesprávny postoj.
- Reptajúci človek dôveruje v Božiu všemohúcnosť.
- Reptajúci človek nedôveruje v Božiu všemohúcnosť.

3. **Vytvor tri situácie**, v ktorých máš právo reptať.

.....

.....

.....

4. Ako by mal kresťan reagovať, keď niekto urobí chybu?

.....

.....

.....

Podobenstvo o štvorakej pôde

Vyrieš osemsmerovku prečiarknutím slov:

GETSEMANE, LAŇ, ELIÁŠ, KŇAZ, MATÚŠ, ZACHEUS, SYR,
CHRÁM, PEXESO, ZEM.

Zvyšné písmená prečítaj po riadkoch a zapíš do Biblického citátu. Môžeš sa myšlienku aj naučiť naspamäť a Pánu Bohu ňou vzdávať chválu kedykoľvek a kdekoľvek.

Nech je požehnané

od vekov až naveky, lebo Jemu patrí

.....

Daniel 2, 20

P	E	X	E	S	M
E	G	N	O	U	B
O	E	Ž	I	E	E
M	T	Ú	D	CH	R
O	S	Y	R	A	O
N	E	Á	S	Z	Ť
R	M	A	T	Ú	Š
Z	A	Ň	K	I	S
E	N	A	I	L	A
M	E	L	I	Á	Š

Podobenstvo o talentoch

1. Vetu doplníš tak, že slabiky napíšeš podľa poradia od 1 po 18 (ostatné slabiky si nevšímaj).

Človek, ktorý zakopal talent, zobrazuje ľudí

.....,

.....,

.....

.....

6do	19 sa	1le	23rú	9kto
20ju	16žie	30lí	40lá	18ry
32ko	31zat	13vá	7mi	24ve
14žia	4ne	21lo	22ma	35de
33ta	25ly	17da	34lent	2ni
36ro	8tých,	39 vo	12ne	38slo
11si	27no	28te	37bo	5sve
26ga	15Bo	3vých,	10rí	29by

2. Vypočítaj príklad a riešenie napíš do vety.

Talent bolo veľké množstvo striebra a zlata, ktoré malo obrovskú finančnú hodnotu. Robotník zarobil jeden talent približne za rokov. (Blankenbaker, s. 357)

$$20 + 30 - 10 + 70 - 99 + 2 + 3 + 4 = \dots\dots\dots$$

Podobenstvo o desiatich pannách

1. V osemsmerovke prečiarkni slová a zvyšné písmená prečítaj po riadkoch. Dozvieš sa začiatok verša. Spolu s vyučujúcim nájdite, kde v Biblii sa text nachádza.

.....

a tamto bude vám pridané.

Evanjelium podľa

.....

POSED, ZEM, SVEDOMIE, NOVINA, ZACHEUS, OPERA,
SEDEMSTOPÄŤ, PODOBENSTVO, CHLIEB, KOLENO, DOMA,
ISTOTA, SAMO, SILNÝ, SKOK, ZVER, POSED, OBRAZ, POVRAZ

O	P	E	R	A	H	Z	E	M	L	A
D	E	A	J	T	Z	S	A	E	R	A
D	I	Š	E	J	A	I	R	R	J	E
H	M	K	K	M	Ch	L	I	E	B	O
P	O	D	O	B	E	N	S	T	V	O
O	D	K	L	K	U	Ý	T	R	Á	Z
S	E	D	E	M	S	T	O	P	Ä	Ť
E	V	L	N	O	V	S	T	T	V	O
D	S	N	O	V	I	N	A	M	O	D

2. Vyfarbi rovnakou farbou správnu dvojicu:

Desať znamená

posvätenie Duchom Svätým.

Panny sú symbolom

svetlo.

Lampy symbolizujú

spojenie s Pánom
Bohom v modlitbe.

Bdelosť znamená

plnosť veriacich pri 2.
príchode Pána Ježiša.

Olej symbolizuje

čistoty.

Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi

1. Je noc. Niekto stojí vonku a zvoní na váš zvonček. „Dajte mi nejaké jedlo, prosím!“ Ako sa má tvoja rodina zachovať?

.....

Prečtiarkni slová **POLNOC**, **POSTEL**, **CHLIEB**, **DVERE**, **UČENÍCI**, **LÁSKA** a dozvieš sa odpoveď.

P	R	O	D	I	P	Č	A
O	I	A	M	U	O	K	D
L	A	J	Ú	T	S	O	D
N	Č	O	P	Á	T	V	O
O	C	H	L	I	E	B	T
C	R	E	B	R	Ľ	U	J
E	U	Č	E	N	Í	C	I

2. Vyrieš číselný rébus.

14 5 18 15 2 9 14 25' 13 20 15,

.....,

3[~] 15 14 5 3 8 3 5 19[~],

.....,

1 2 25 15 14 9 18 15 2 9 12 9 20 5 2 5.

.....

3. Pán Ježiš nám chce podobenstvom o milosrdnom

..... povedať, že:

1. Ľudia si majú navzájom a prejavovať

..... .

2. Pomáhať nielen tým, ktorých máme

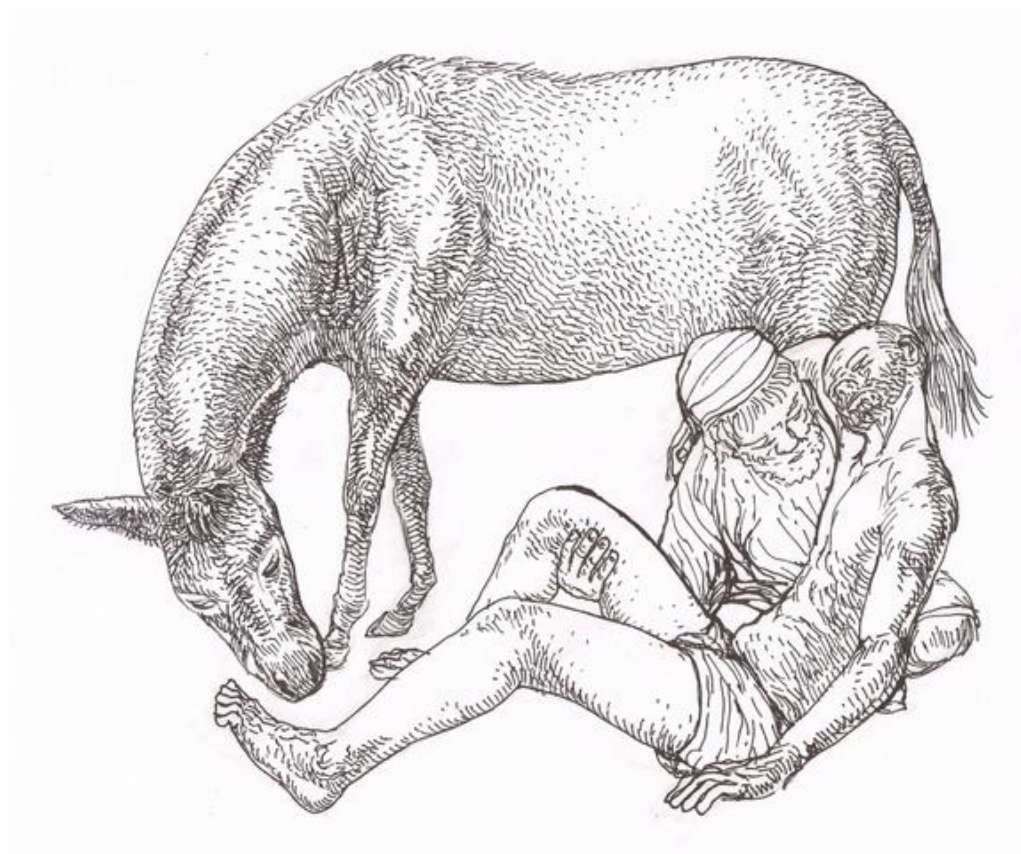
..... a ktorí sú naši

....., ale aj tým, ktorých
či nestrpíme, odsudzujeme, nenávidíme.

3. Ľudia akejkolvek rasy, národnosti a svetonázoru sú naši

..... .

(máme, priatelia, nepoznáme, lásku, radi, blížni, pomáhať)



Podobenstvo o stratenom synovi

1. Prečítaj si opäť časť nášho príbehu a doplň správne písmená. Doplnené písmenká vypíš zaradom na linajku. Dĺžne a mäkkčene si nakoniec doplňte spoločne.

Jeden človek mal dvoch synov. Mladší z nich ____ovedal otcovi: Otče, daj mi podiel z m____jetku, ktorý mi patrí. A (otec) rozdelil im majetok. Po nem____ohých dňoch zo____ral mladší syn všetk____, odsť____oval sa do ďalekej kraji____y a tam v hýrení premrh____l si i____a____ie. 14Keď už všetko pr____mrhal, nastal v t____m kraji veľký hla____ a on začal núdzu tr____ieť. 15Išiel teda a uchytil sa u jedného z občanov toho kraja, a ten ho poslal na po____e svine p____sť. 16I žiadal si naplniť bru____ho odp____dkami, ktoré žrali svine, ale nik mu nedal. 17Vtedy vstúpil do seba a ____ovedal si: K____ľko ná____enníkov má hojnosť ch____eba u môjho otc____, a ja tu hy____iem hladom. 18Vst____nem, pôjdem k otcovi a poviem mu: Otče, zhre____il som proti nebu i prot____tebe 19a nie som via____oden menovať sa t____ojím synom; prijmi ma ako jedného z náden____kov. 20I vstal a šiel k otcovi. Keď bol ešte ďaleko, uvidel ho otec, zľutoval sa, pribehol, padol mu okolo krku a vybozkával ho. 21A sy____mu povedal: Otče, zhrešil som proti nebu a proti tebe a nie som via____oden menovať sa t____ojím synom. 22Ale otec rozk____zal s____uhom: Prineste rýchlo n____jkrajšie rúcho a oblečte ho; dajte ____u prsteň na r____ku a obuv na nohy; 23potom vezmite vykrmené teľ____, zabite ho a jedz____e a ves____ľme sa. 24Lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil; bol strate____ý, a našiel sa. A začali sa veseliť.

.....

.....

.....

2. Pán Boh je voči nám

Vyrieš tajničku a doplň správne slovo do vety.

				1.							
				2.							
		3.									
				4.							
	5.										
				6.							
7.											
	8.										
				9.							

1. Syn, ktorý si pýtal podiel majetku bol ...
2. Majetok sa v podobenstve nazýva aj ...
3. Keď mladší premrhal majetok, nastal v kraji ...
4. Kto prijal strateného syna?
5. Čo dostal márnratný syn na ruku pri návrate?
6. Čo márnratnému synovi pri návrate obliekli?
7. Starší syn mladšiemu veľmi ...
8. Stratený syn si žiadal odpadky, ktoré žrali ...
9. Čím mladší syn premrhal imanie?

1. Farizeji tvorili osobitnú skupinu medzi

Verili, že Židia sú národ,

a preto sa nesmú stýkať s inými

Zdôrazňovali zbožnosť, modlitby, obete,

almužny, sviatky, ale nedbali na k Bohu

a blížnym.

Publikáni boli, vyberačmi daní a mýta.

Vyberali od ľudí Židia ich,
lebo ľudí.

Ale aj medzi publikánmi boli mnohí, ktorí sa

a z srdca prosili, aby im Pán Boh

odpustil

Podľa príkladu publikána sa kajajme a prosme Pána Boha, aby

nám pre zásluhy odpustil naše hriechy.

2. Napíš si **modlitbu podľa príkladu publikána:**

Oslovenie

.....

.....

vyznanie hriechu

.....

.....

.....

.....

prosba o odpustenie

.....

.....

.....

.....

.....

.....



ukončenie

Nezabúdaj, že pri modlení je najdôležitejší

p_st_j p_k_rnéh_srdca.

(Doplň samohlásku o.)

Podobenstvo o zlých vinohradníkoch

1. a) Vypočítaj príklady, podľa číselného kódu priradi správne písmenko k výsledku a slová doplň do Biblického citátu. Dĺžne a mäkké si doplňte spoločne.

Nevstupuj na chodník

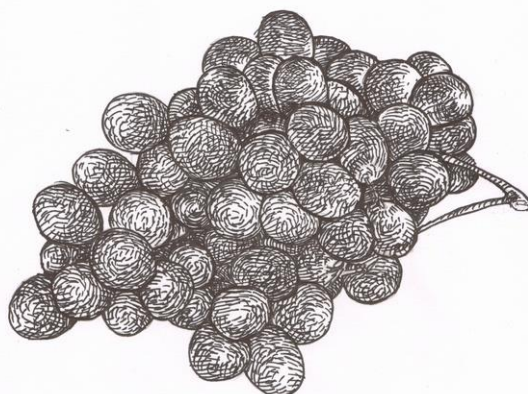
a nekráčaj po ceste

b) na internete spoločne nájdite, kde v Biblii sa tento text nachádza.

.....

Príklad	výsledok	písmeno
50-48		
1 000- 995		
6+20		
102-100		
45-30		
13+13		
7+7		
30-5		
5-2		
32-24		

Príklad	výsledok	písmenko
6+6+10+4		
28-16		
35-10		
83-80		
77+1-70		



2. Pravda - nepravda.

Prečítaj si vetu a v stĺpci vymaľuj správne okienko podľa toho, či je veta pravdivá, alebo nie.

Z vymaľovaných písmen poskladaj slovo a doplň ho do vety:

Si dobrý

	Vety	P	N
1.	Hospodár vysadil vinicu.	?	a
2.	Vo vinici hospodár nevysadil vežu.	s	k
3.	Hospodár vinicu prenajal vinohradníkom.	í	p
4.	Hospodár v čase oberačky poslal sluhov.	n	r
5.	Vinohradníci sluhov pohostili.	a	d
6.	Hospodár poslal dediča.	a	v
7.	Vinohradníci dali dedičovi dedičstvo.	o	r
8.	Zlých vinohradníkov pán vinice zahubí.	h	d
9.	Vinicu pán prenajme iným vinohradníkom.	o	l
10.	Zlými vinohradníkmi Pán Ježiš nemyslí Izraelský národ.	i	n
11.	Novými vinohradníkmi budú ľudia iných národov.	i	v
12.	Uholným kameňom je Pán Ježiš Kristus.	v	ý

Uzdravenie stotníkovho sluha

1. Charakterizuj stotníka:

1. vystaval
2. bol (aký?)
3. nadriadený vojakom
4. miluje národ
5. za Ježišom poslal
6. mal otrokov, ktorí ho na slovo
7. mal veľmisvojho sluha
8. veril v Pána Ježiša

2. Vytvor správne tvrdenia. Prečiarkni slová, ktoré do vety nepatria.

- a) Stotník býval v Kafarnaume - v Jeruzaleme.
- b) Stotníkov syn - sluha bol na smrť chorý.
- c) Stotník poslal k Ježišovi starších spomedzi Židov s prosbou - príkazom, aby prišiel a zachránil sluha.
- d) Stotník seba pokladal - nepokladal za hodného ísť k Pánovi Ježišovi.
- e) Pán Ježiš povedal, že ani v Izraeli nenašiel takej viery - nenávisti.
- f) Stotníkov sluha ozdravel - neozdravel.

Uzdravenie slepého pri Jerichu

1. Text pre žiakov na dramatizáciu:

Ježiš prišiel do Jericha. Keď vychádzal z Jericha so svojimi učeníkmi a s veľkým zástupom, sedel pri ceste slepý žobrák Bartimaios. Ako slepec počul, že je na blízku Ježiš Nazaretský, začal kričať a volať:

„Syn Dávidov, Ježiš, zmiluj sa nado mnou!“

Mnohí mu dohovárali: „Zamĺkni!“

Ale on tým väčšmi kričal: „Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“

Tu Ježiš zastal a povedal: „Zavolajte ho!“

I zavolali slepca a povedali mu: „Vzmuž sa! Vstaň, volá ťa!“

A on zhodiac plášť, vyskočil a šiel k Ježišovi.

Ježiš sa ho opýtal: „Čo chceš, aby som ti urobil?“

Slepec odpovedal: „Majstre môj, nech vidím.“

Riekol mu Ježiš: „Chod', tvoja viera ťa uzdravila!“

A slepý hneď videl (*strhne si šatku a zhodí plášť*) a Ježiša nasledoval.

2. Slepec volal na Pána Ježiša: „Syn, Ježiš,
sa nado mnou!“

Všetci, ktorí poznali proroctvo o zo
starozmluvných,

boli pri s Ježišom presvedčení, že On je
Kristus,

..... sveta, potomok
Dávida.

Uzdravenie slepého pri Betsaide

1. Tajnička z učebnice (str. 44):

1.											
	2.										
		3.									
4.											
	5.										
6.											
		7.									
		8.									

2. Doplň slová (učebnica str. 45):

Zdravie je od Pána Boha. Ľudia si ho začnú vážiť, až keď ho

Keď sme zdraví, pokladáme za, že sa môžeme pohybovať, že vidíme, počujeme, že nás nič Chorý človek nevládze

....., mu ješ, má

bolesti, je nešťastný, pretože Zdravie si musíme

..... . Rodičia nás v zime teplo obliekajú, aby sme

neprechladli, zakazujú nám niektoré veci, aby ste si

..... . Buďte im za to

Uzdravenie hluchonemého

Osemsmerovka ti prezradí niečo ďalšie o Pánovi Ježišovi. Môžeš sa myšlienku aj naučiť. Na internete spoločne nájdite, kde v Biblii sa tento text nachádza.

aj _____ dáva

aj _____ .

Biblia: Evanjelium podľa _____,
_____ kapitola, _____ verš

Vymaľuj slová:

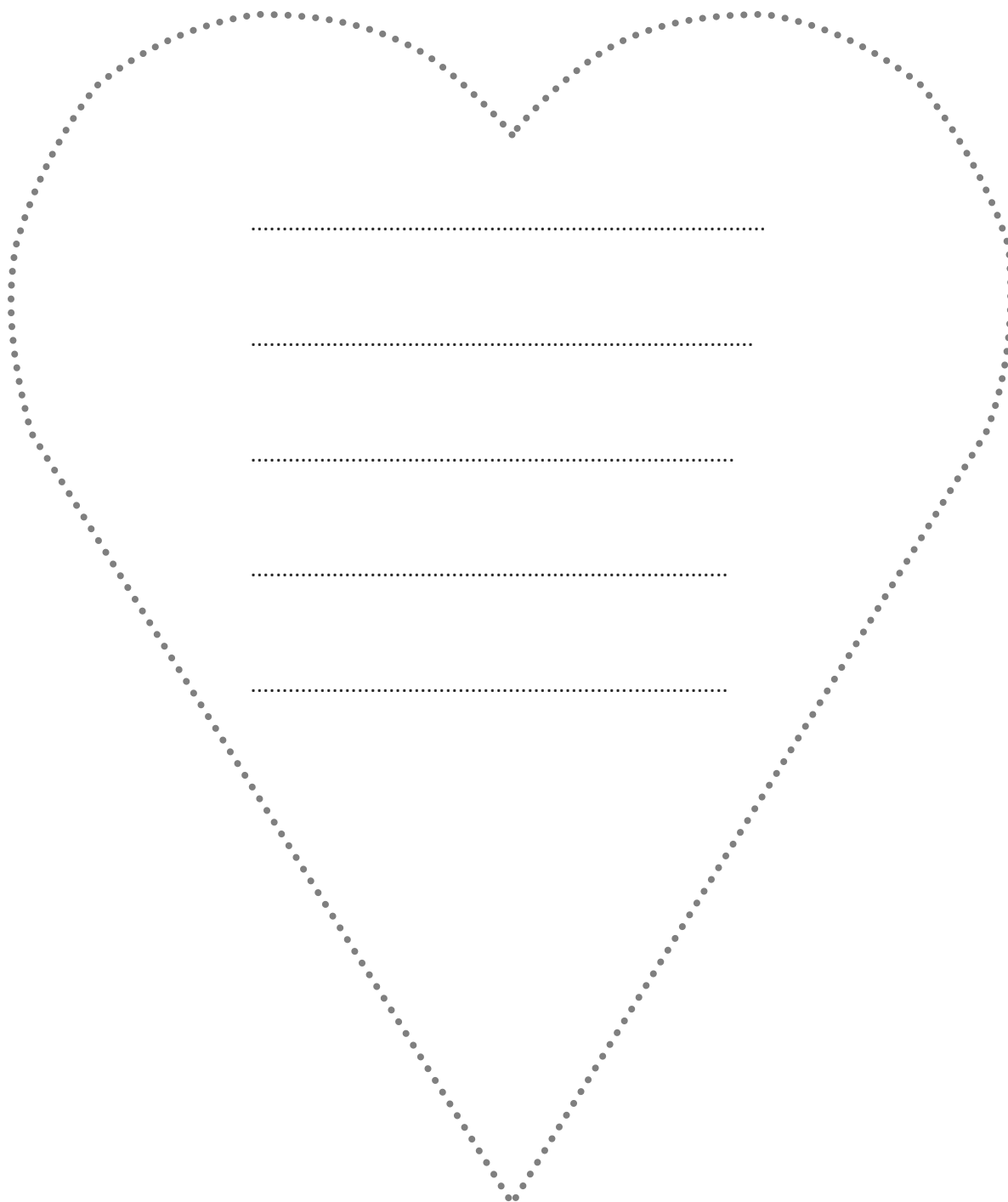
HOSPODIN, BOH, DUCH, SYN, DOPYT, CHLPY, DOM,

zostávajúce prepíš zaradom po riadkoch.

V	B	O	H	Š	E	T
K	T	O	O	D	O	B
R	N	Y	S	Y	E	U
Č	I	N	P	I	L	H
L	U	L	O	O	CH	Ý
M	CH	U	D	S	D	L
U	CH	N	I	E	O	M
Ý	M	R	N	E	M	Č

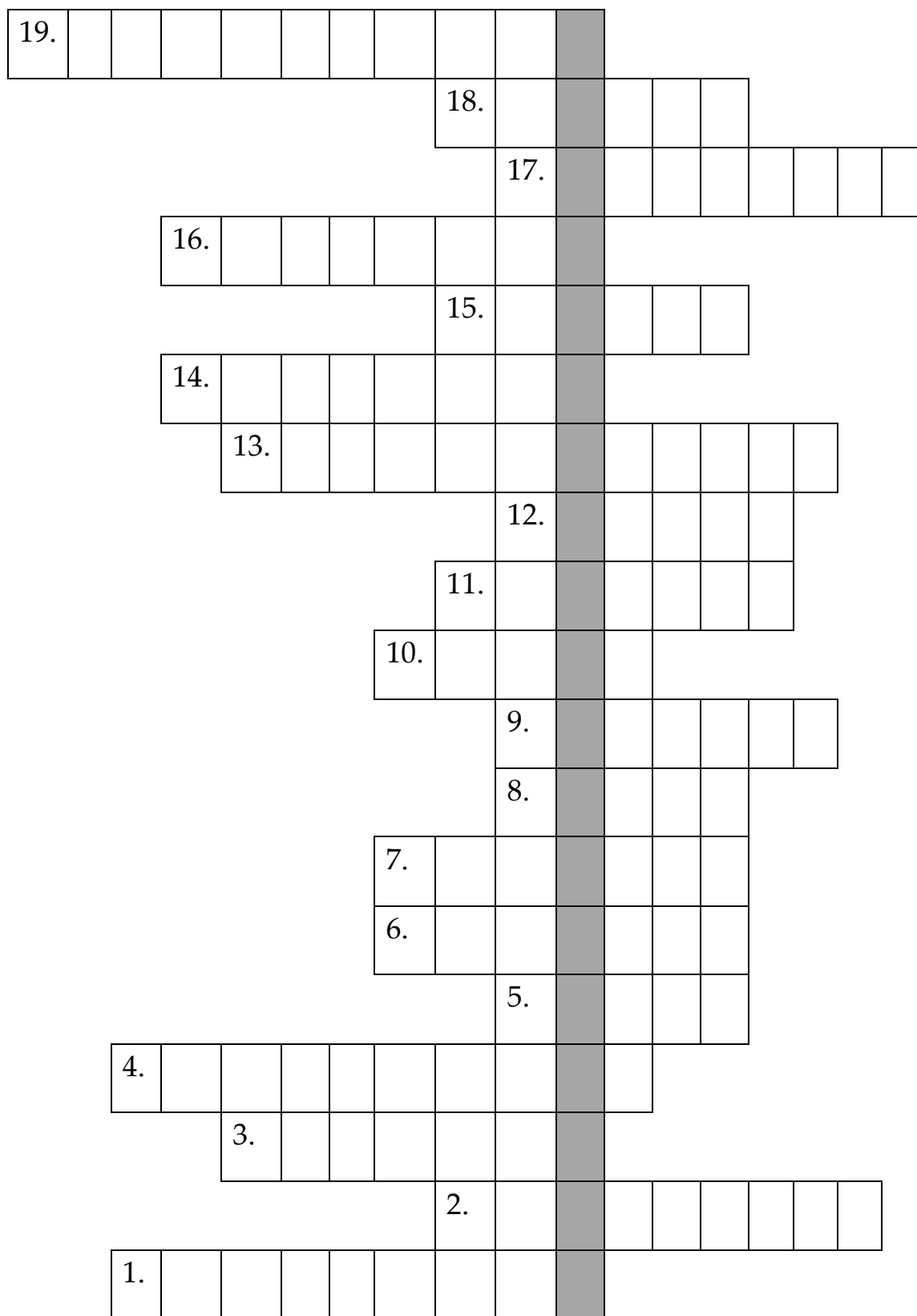
Kanaánska žena

Napíš do srdiečka modlitbu za rodičov. Potom si ho pekne vymaľuj a vystrihni.



Uzdravenie malomocného

- Prečo sa Pán Ježiš malomocného dotkol napriek zákazu v zákone?



1. Vyberač daní v rímskych provinciách, mýtnik, colník.
2. Rozhovor s Pánom Bohom
3. Samaritán urobil dobrý
4. Z desiatich malomocných sa poďakoval iba
5. V podobenstve o štvorakej pôde Božie slovo predstavuje
6. Pán Ježiš je v cirkvi kameň.
7. Opak pýchy
8. Ktorým slovom končí modlitba?
9. Učeník Matúš bol pôvodne
10. V podobenstve o stratenom synovi bol nepravý jeho
11. Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva
12. „Choď, tvoja ťa uzdravila," povedal Pán Ježiš slepovi pri Jerichu.
13. Poučný príbeh, ktorý hovoril Pán Ježiš.
14. V chráme sa modlil publikán a
15. Kto povedal: „Ak som niekoho oklamal v niečom, vraciam to štvornásobne.“?
16. „Nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu," povedal Ježišovi
17. Náhrada chrámu
18. Židia sú Boží vyvolení
19. Pán Ježiš chorých

Lebo

.....

Svadba v Káne Galilajskej

1. Prepíš vetu napísanú zrkadlovým písmom zo str. 54:

.....

.....

.....

2. Dopln slová do textu (Chlieb z neba str. 54). Vetu, ktorá opisuje kresbu farebne podčiarkni. Obrázok si vymaľuj.

Kána bola dedina
blízko

.....

Pán Ježiš sa na
svadbe

.....

s radujúcimi.

.....

kamenných nádob
na Ježišovo slovo
naplnili

.....



Zaniesli ochutnať

Víno, ktoré vypil, mu veľmi a pochválil ženícha,

že zachoval víno až do tej

3. Dramatizácia textu:

Postavy: novomanželia, starejší, Pán Ježiš, Mária, hostia, dvaja posluhovači - jeden má v ruke pohár.

Na stoličku zavesíme názov mesta. Ku stoličke postavíme nádoby.

Hostia so starejším sedia za stolom a debatujú.

Mária pristúpi k Ježišovi a hovorí: „Nemajú vína!“

Ježiš odpovedá: „Ešte neprišla moja hodina.“

Mária hovorí posluhovačom: „Urobte všetko, čo vám rozkáže.“

I riekol im Ježiš: „Naplňte tie nádoby vodou!“ A naplnili ich až po okraj.

Potom im povedal Ježiš: „Teraz naberte a zaneste starejšiemu!“

Oni zanesli. Starejší ochutnal vodu, ktorá sa premenila na víno, nevedel totiž, odkiaľ je, ale posluhovači, ktorí brali z vody, vedeli.

I zavolať si starejší ženícha a riekol mu: „Každý človek podáva najprv dobré víno a keď si hostia už upili, dá horšie. Ty si však zachoval dobré víno až dosiaľ.“

Vzkriesenie Jairovej dcéry

1. Niet ničoho, čo by mohol mŕtvy sám urobiť, aby opäť žil. Jairova dcéra nemohla urobiť nič, aby sa navrátila do života. Ako sa Pánovi Ježišovi zaľúbilo vzkriesiť 12-ročnú dievčinu a dať jej nový život, tak chce i nás všetkých

.....
.....

Prečiarkni všetky slová, ktoré označujú hriech, ostatné prepíš po riadkoch sprava doľava.

klamstvo	závišť	pýcha	nevera
od	krádež	oslobodiť	nesvätenie sviatočného dňa
neposlušnosť	a	hriechov	Božie meno brané nadarmo
a	ohováranie	reptanie	vín
zlosť	nám	dať	rúhanie sa
život	hnev	lenivosť	nový

2. Doplň slová zo zátvorky (Chlieb z neba, str. 56):

My veríme, že Pán Boh všetkých ľudí v posledný deň
..... z mŕtvych. z nás predstúpi pred
Boží súd. My, ktorí v Ježiša Krista vieme,
že On za nás,
a tak budeme a sme Ním

(Každý, kresťania, zomrel, veríme, vzkriesi, ospravedlnení)

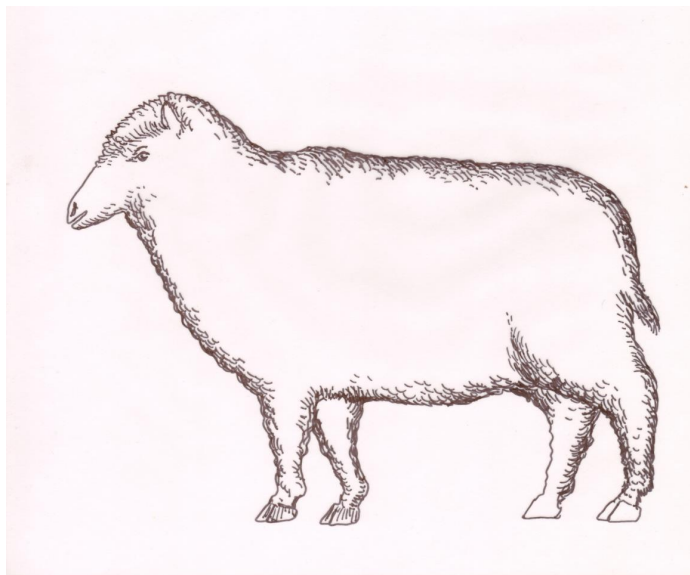
Dobrý Pastier

1. Doplň slová úlohy z učebnice a vymaľuj si obrázok:

Úloha pastiera je strážiť, starať sa, aby sa ovečky
..... .

Vodiť ich na dobrú
.....,
strihať, dojiť,
..... .

Večer ich musí zahnať do
.....
a strážiť ich, aby sa žiadna
..... .



Ovce poznajú
..... svojho pastiera a ho.

Keď a niektorá, pastier ju ide hľadať a vráti sa až
vtedy, keď ju nájde.

(ovčinka, nestratila, pastvu, stratí, hlas, napásli, stádo, nasledujú, chrániť)

2. Napíš riešenie číselného kódu (aj s odkazom na Bibliu) a myšlienku
sa nauč naspamäť:

.....

.....

.....

.....

.....

Vínny kmeň

1. Konáriky - ratolesti viniča potrebujú,

aby mali odkiaľ čerpať

Musia byť s kmeňom neustále

Tak isto aj veriaci, aby mohli prinášať, aby mohli
konať s,

potrebujú byť spojení s Boh je
a kto zostáva v láske,

zostáva v Bohu a Boh zostáva v ňom. (1J 4, 16)

Pán Ježiš nielen o láske, ale ju aj
.....

Tým sa stal lásky. Kto Ho v láske
.....,

je s Ním trvale spojený.

2. Evanjelium podľa Jána 15, 12 (riešenie úlohy so srdcom na str. 62):

.....

.....

.....

.....

3. Poznáš ovocie na obrázkoch?

Doplň slová Pána Ježiša a ovocie si nakoniec vymaľuj.

Tým sa oslavuje môj otec, keď

.....

Prvé písmenko označuje poradie obrázka, druhé poradie písmenka v názve obrázka pod obrázok daj okienka na napísanie názvu ovocia.

4/1 6/3 2/2 3/4 3/5 5/5 1/5 2/3 5/4

p r

1/1 5/1 6/6 3/3

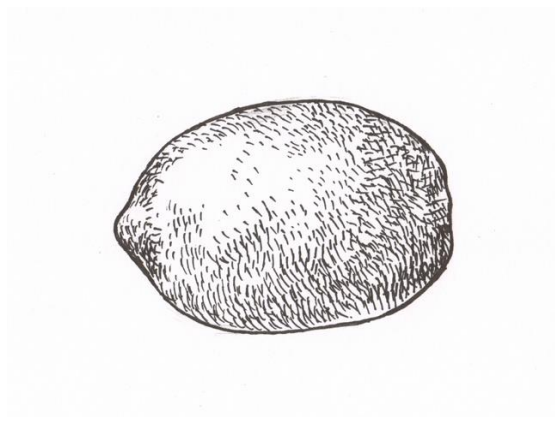
.....

7/3 1/1 7/6 2/1 1/2 4/6

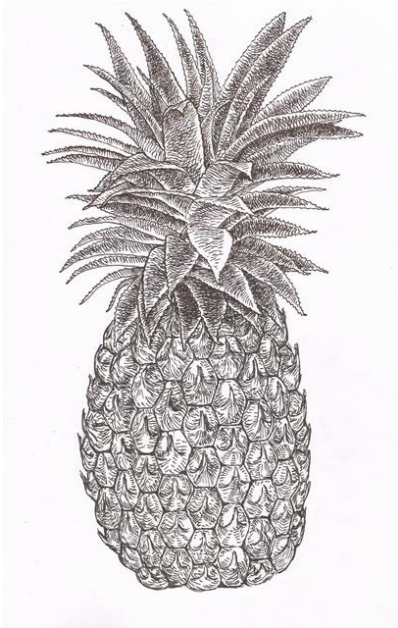
.....



1. (v...)



2.



3.



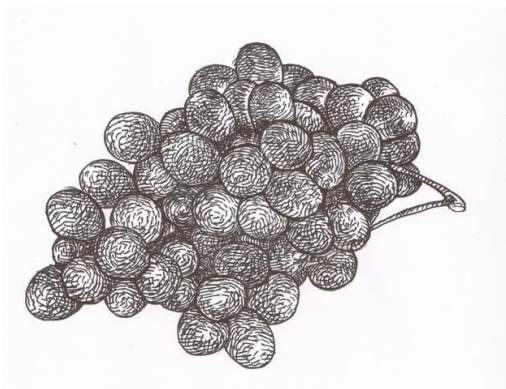
4. (p...)



5.



6.



7.

Posledná večera

1. a) Dopln' podľa učebnice (str. 64) slová do textu:

Pán Ježiš Kristus poslednou večerou ustanovil
Večere Pánovej.

Keď jedli, vzal Ježiš,

dobrorečil lámal a učeníkom, hovoriac:

„Vezmite, jedzte! Toto je moje“

Potom vzal....., dobrorečil, dal im a riekol:

**„Pite z neho! Lebo toto je moja novej
zmluvy,**

**ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie
..... .“ (Mt 26, 26 – 28)**

b) Slová Pána Ježiša sa nauč naspamäť, sú označené a nachádzajú sa medzi úvodzovkami.

2. Vyber, čo ti chýba a pomodli sa za to.

Pane, pomôž mi, prosím, nereagovať prudko, keď
.....;

byť trpezlivým, keď
.....;

hovoriť pomalšie a tichšie, keď
.....;

byť tolerantným voči
.....;

nebyť upriameným len na seba, ale zaujímať sa o iných, vyžarovať a šíriť
Tvoj pokoj. Amen.

3. Na zamyslenie:

☞ Akými slovami by si odpustil kamarátovi, ktorý ťa: ohovára, klame, nechce s tebou sedieť v lavici, nepožičia kružidlo?

.....

.....

.....

☞ Akými slovami by si odpustil mame, ktorá: ťa nechce pustiť večer von, ti nedovolí celý deň hrať sa na počítači, ti káže jesť zeleninu namiesto sladkostí, bola vyčerpaná a unavená a preto zvýšila na teba hlas.

.....

.....

.....

☞ Akými slovami poprosíš o odpustenie Pána Boha, keď: si sa ráno zabudol pomodliť; si dnes nečítal Bibliu; včera nepomohol nevidiacemu cez cestu; si bol sebecký pri pozeraní televízie; si oklamal otca, že nemáte žiadnu domácu úlohu; si zatajil vinu kamaráta v škole...

.....

.....

☞ Povedz aj, komu ešte by si sa v niektorých situáciách mal ospravedlniť.

☞ Porozmýšľaj a povedz, ako sa ty môžeš stať tvorcom pokoja.

4. Text piesne:

/:Hevenu shalom aleichem,:/ 3x

Hevenu shalom, shalom, Shalom aleichem.

1. Čo znamená slovné spojenie *tento kalich* v slovách Pána Ježiša?

(*eine párt otoT*).

2. Slová *Nech ma minie tento kalich* znamenajú, *aby som nemusel pretrpieť to všetko zlé, čo je pripravené*.

Vyber a podčiarkni správne, čo znamenajú slová

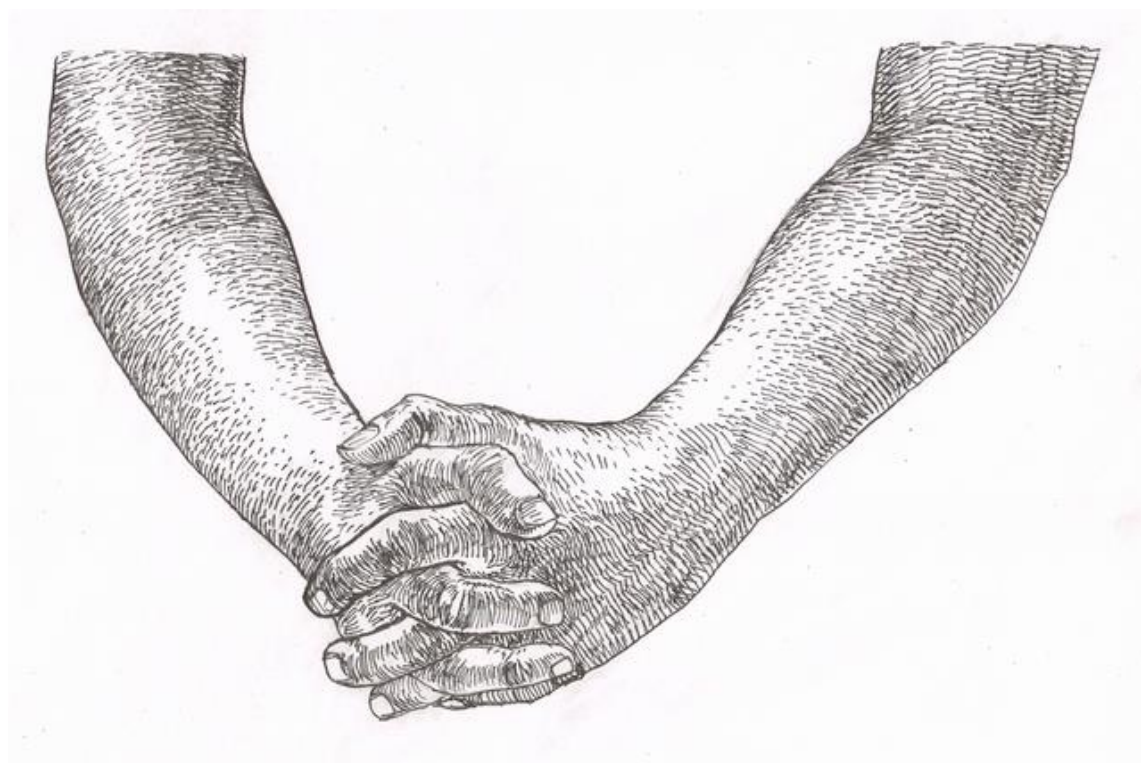
Musím vypiť tento kalich.

- * vypiť víno z kalicha,
- * znášať vinu celého ľudstva,
- * pretrpieť bolesť,
- * prežiť poníženie,
- * zniesť zradu Judáša,
- * niesť kríž na Golgotu,
- * trpieť na kríži,
- * byť uchránený zla.



3. Doplň slová do modlitby Pánovej:

Otče náš, ktorý si na,
posväť sa Tvoje,
príd' Tvoje,
buď Tvoja
ako v tak i na,
chlieb náš daj nám dnes
a nám viny
ako i my vinníkom svojim
i neuvoď nás do ,
ale zbav nás,
lebo Tvoje je i i
na veky. Amen.



Ježišova smrť

1. Spoznaj Judáša, doplň slová ZRADIL, OBESIL, UČENÍKOV, PENIAZE, TRIDSAŤ, PRÍKLAD na správne miesta.

Judáš bol jeden z

Pána Ježiša za strieborných.

Je odstrašujúci..... pre nás.

Spamätal sa - chcel vrátiť, ale nedalo sa.

Nakoniec sa

2. Na prázdne miesto vo vete doplň svoje meno a priezvisko v správnom tvare, a potom prečítaj celý verš z **Evanjelia podľa Jána, z 3. kapitoly, 16. verša**:

Lebo tak Boh miloval....., že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.

3. Pospájaj písmená podľa poradia a doplň vetu:

Aj tebe vďaka Pánovi Ježišovi znie večné Božie:

„.....“.

Či veríš tomu? _____

Z33

Y77

B11

V44

I55

N66

E22

Vzkriesenie

1. a) Vyrieš osemsmerovku a dozvieš sa, čo povedal Pán Ježiš svojim nasledovníkom.

b) Nájdi na internete, kde sa tento text v Biblii nachádza.

D	P	R	E	V	T	O	Ž	DEŇ, VEČER,
E	E	A	J	E	A	Ž	S	STUDŇA,
I	L	Ň	E	Č	U	J	A	MISIA,
E	E	D	V	E	R	E	M	DVA, PETER,
M	A	U	K	R	S	T	A	ALE, SEN,
M	I	S	I	A	I	J	R	OČI, DVORAN,
R	E	T	E	P	T	R	I	DVERE,
V	O	CH	U	Á	Y	B	T	KRST,
I	D	J	Á	N	U	D	Á	TIPUJEM,
E	E	D	V	O	R	A	N	NÁJDI, DOM,
M	V	O	T	V	Č	E	E	KATA, UCHO,
A	Ž	M	I	A	Ť	I	S	SAMARITÁN, TRI

2. Na internete nájdí stránku s evanjelickou Bibliou (www.biblia.sk alebo www.mojabiblia.sk - ECAV - evanjelický preklad) a doplň:



a) Prvý list apoštola Pavla Korintským, 15. kapitola, 14. verš:

A ak Kristus nebol

tak je prázdne naše kázanie, prázdna je aj vaša viera.



b) Druhý list apoštola Pavla Timoteovi 1. kapitola, 10. verš:

Ježiš Kristus zahladil smrť a

Misijný príkaz a vstúpenie

Komu sa hovorí neveriaci Tomáš? Vieš prečo?

Keď sa Ježiš zjavil učeníkom, Tomáš s nimi nebol a neveril, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych. O osem dní sa Ježiš znova zjavil a Tomášovi povedal: „Daj sem prst a viď moje ruky; daj sem ruku a vlož ju do môjho boku a nebuď neveriaci!“ Tomáš Mu odpovedal: „_____“ J 20, 28

Prečtiarkni dané slová a zvyšné písmenká prečítaj po riadkoch.

Ý	T	Ä	V	S	CH	U	D	P	VIDEL, UVERIL,
Y	D	O	R	Á	N	Á	N	Z	EDEN, DAR,
U	M	Ô	B	E	J	A	Z	A	MODLITBA, KRST,
Č	V	I	D	E	L	B	E	K	MOC, NEBO,
E	O	E	A	H	N	M	M	Í	NÁRODY,
N	Ô	K	R	S	T	C	J	R	DUCH SVÄTÝ,
Í	A	I	S	I	M	!	O	P	UČENÍK,
K	A	B	T	I	L	D	O	M	MISIA,
									ZEM

A Ježiš mu povedal: „Pretože si ma videl, uveril si.

_____“ J 20, 29

Vyrieš pomocou číselného kódu na str. 2 v učebnici Chlieb z neba:

2-12-1-8-15-19-12-1-22-5-14-9' , 11-20-15-18-9'

14-5-22-9-4-5-12-9 1 16-18-5-4-19-1 21-22-5-18-9-12-9.

Krst kráľovského dvorana

1. Napíš vyznanie kráľovského dvorana:

2. Napíš citát Sk 8, 39 - 40 (poskladané puzzle):

3. O Filipovi som sa dozvedel/a:

4. O krste som sa dozvedel/a:

1. Podčiarkni, čo Pán Boh myslel obrazom:

- * rozličné zvieratá: ľudia rôznych národov, chorí ľudia, malomocní ľudia, zvieratá
- * bi a jedz: odvracaj od nesprávnej cesty, krsti, prijmi vo viere za brata a sestru, zabíjaj ľudí, zabíjaj zvieratá, jedz čokoľvek ti príde do cesty
- * poškvrené: nie je bez chyby, má telo pokryté perím, má štyri nohy
- * nečisté: čo Pán Boh uzná za nečisté, zamazané od blata, čo Izraelci na pokyn Boží nesmeli jesť, ...
- * Kornélius bol: pohan, veriaci pohan, obrátený veriaci, Žid, farizej, veľkňaz, neveriaci pohan, neveriaci
- * nemaj za poškvrené: nezavrhuj, zavrhuj
- * Peter bol: v Jope, v Cezarei, v Jeruzaleme
- * Kornélius bol: v Cezarei, v Jope, v Jeruzaleme
- * almužna: skromný dar chudobným, aladinova lampa, sesternica



2. Vyrieš osemsmerovku a doplň žalm.

_____ so mnou Hospodina
a spoločne _____ Jeho meno.
Ž 34, 4

S	T	R	O	M	A	P	O	J
L	Z	J	A	M	A	L	V	E
Á	L	E	B	U	A	Ú	J	T
V	E	V	Y	V	Y	K	Š	U
I	A	L	O	K	Š	A	J	M
K	E	J	U	V	A	L	S	O

JAMA, LÚKA, MAK, ŠKOLA, OSLAVUJ, RAK, STROM, SLÁVIK, JOPA

Poriadok služieb Božích

V Biblii na internete (www.biblia.sk – **evanjelický** preklad) nájdite **4M 6, 22 - 27** a doplňte chýbajúce slová.



_____ požehnanie

Hospodin hovoril _____:

Povedz _____ a jeho synom:

Takto hovoriac požehnávajú Izraelcov:

Nech ťa požehná Hospodin

a nech ťa _____!

Nech _____ Hospodin svoju tvár nad tebou

a nech ti je _____!

Nech obráti Hospodin svoju _____ k tebe

a nech ti udelí _____!

Tak nech kladú moje _____ na Izraelcov

a ja ich _____.

1. Ponechaj iba vlastnosti Štefana, ostatné prečiarkni:

plný viery * plný Ducha Svätého * plný milosti * plný moci z neba *
neoblomný * činil znamenia a zázraky * múdry * pyšný * odvážny *
drzý * pokorný * pokorne trpiaci

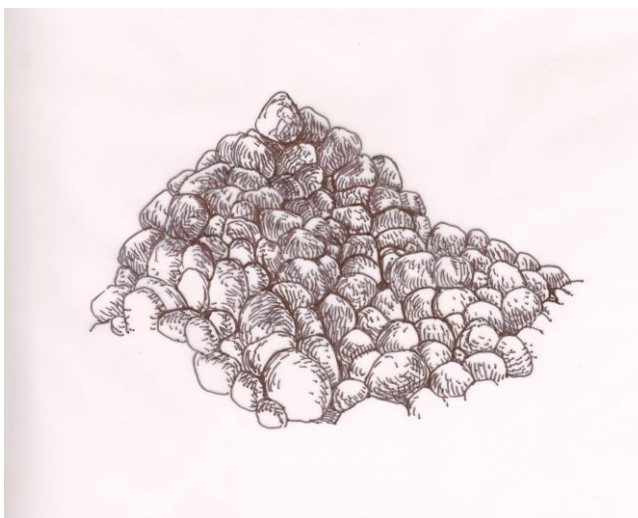
2. Samohlásky si povymieňali svoje miesta v slovách, usporiadaj ich správne:

Bloheslívana príneslodven pre sprovedlovasť. (Mt 5, 10)

3. Dopln slová v texte z učebnice:

Nesmieme byť _____, keď k nám niekedy budú ľudia
_____. Niekedy nás veriacich preto, že veríme v Ježiša Krista, niektorí
ľudia _____, prenasledujú a znevýhodňujú. Ježiš to
_____ predpovedal, prisľúbil, že bude
_____ stále s nami, teda aj v _____ ťažkostiach. Ak sa
ti už niečo také stalo, modli sa a pros, aby si ostal/a aj napriek prekážkam
Jemu vždy _____ verný/á.

4. Vymaľuj kamene. Zváž, na čo
ich treba používať:



Saulovo obrátenie:

1. Slová, ktoré by ste mali z 1. ročníka vedieť doplniť do textu, nájdete, keď prečiarknete čiernou pastelkou všetky písmenká WUXČ.

WUXČSWUXČVWUXČEWUXČWUXČTWUXČLWUXČOWUXČ

HWUXČLAWUXČS

JWUXČWUXČWUXEUXČŽWUXČXČWUXČ I WXČŠWUXČ

NWXČWUČEUXČVWUXČWUXČWUXČI

UXČDWUXČEWUXČLWUXČI,

WUUXČNUXČEUXČVWUXČWVUXČIXČDUČEWUXČLWUČWUXČ
WUXČ

NWWUWEXČČXXVIXXNWUDWUXČEUL

NWUXWUXČEWUXČJWUXČEWUXČDWUXČOWUWUXČXČLUXČ

WUXČXČWUXČNWUXČWUXČWUXČWUXČEWXČWUXČPWUXČIL

2. Nájdene slová doplň do textu:

Saula , ožiariloz neba. Padol na zem a počul :

„Ja som, ktorého ty prenasleduješ.“

Mužovia, ktorí išli s ním, stáli ako ohromení, lebo počuli síce hlas, ale

..... nikoho. Vstal teda Saul, ale keď otvoril oči, nič

..... . I pojali ho za ruky a doviedli do

Damasku. Za tri dni ,

ani

3. a) Vytvor vetu o obrázku:

b) Odpíš z učebnice slová, ktoré pri tomto úkone zazneli.

Obrázok si vymaľuj.



Literatúra a zdroje:

Biblia, Písmo Sväté Starej a Novej zmluvy. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1978. ISBN 0-564-03222-0.

BLANKENBAKER, F. 1992. *O čom všetkom hovorí Biblia*. Bratislava : Kresťanské vydavateľstvo POKOJ, 1992. 371 s. ISBN 80-85747-00-6.

GIESEKE, R. *Základný sprievodca pre učiteľov v nedeľnej škole, marec – máj 1997 – 1. a 2. stupeň*. Board for Parish Services Staff. 83 s.

DOUGLAS, J. D. et. al. : *Nový biblický slovník*. Praha : Návrat domů, 1996. ISBN 80-85495-65-1.

internet

KAČALA, J. et.al. : *Krátky slovník slovenského jazyka*. Bratislava : Veda, vydavateľstvo slovenskej akadémie vied, 2003. ISBN 80-224-0750-X.

OSUSKÝ, S. Š. *Galéria postáv novej zmluvy*. Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 2010. ISBN 978-80-7140-346-3.

PŘÍRUČKA PRO UČITELE NÁBOŽENSTVÍ. *Život Ježíše Krista, Svazek I, Rozséváč evangelia*

SPLITTA, K. J., prel. V. Betina in BOVET, Th. *Manželstvo*. Bratislava : MSEJK, 2010. ISBN 80-88891-01-9.

WESTMAN, C. A. : *Dotknutý Bohom*. EVS, 2014. 176 s.

www.cs.wikipedia.org

ŠUPŠÁKOVÁ, B. *Detské písmo*. Bratislava : Bradlo, 1991. ISBN 80-7127-045-8.

SKALKOVÁ J. *Obecná didaktika*. Praha : ISV nakladatelství, 1999. ISBN 80-85866-33-1.

TUREK, I. *Didaktika*. Bratislava : Iura Edition, 2010. ISBN 978-80-8078-322-8.

ZELINA, M. 2000. *Alternatívne školstvo*. Bratislava : Iris, 2000. 255 s. ISBN 80-88778-98-0.

Obsah

Príhovor

Návrh časovo-tematického plánu

Všeobecná charakteristika vyučovania náboženskej výchovy v treťom ročníku

Kooperatívne vyučovanie

Inscenačná metóda

Opravy v druhom vydaní učebnice Chlieb z neba

Opravy druhého vydania pracovného zošita pre tretí ročník

Rozpracované vyučovacie hodiny náboženskej výchovy v 3. ročníku

Prílohy

Doplňujúci materiál pre žiakov

Literatúra